

vergadering **18**
zittingsjaar 2017-2018

Woordelijk Verslag

Plenaire Vergadering

van 10 januari 2018

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	4
VERONTSCHULDIGINGEN	4
INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN	4
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Rik Daems, Jan Van Esbroeck, Ward Kennes, Güler Turan en Wouter Vanbesien ter aanvulling van de resolutie betreffende de internationale strategie van Vlaanderen in Europa en de wereld – 1422 (2017-2018) – Nr. 1 Voorstel tot spoedbehandeling	4
REGLING VAN DE WERKZAAMHEDEN	4
ACTUELE VRAAG van Jos Lantmeeters aan Bart Tommelein, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de noodzaak van een coherente verlaging en hervorming van de erfbelasting	5
ACTUELE VRAAG van Ann Brusseel aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de ontwikkeling van een app tegen seksuele intimidatie	8
ACTUELE VRAAG van Bert Maertens aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de investering om 350.000 vrachtwagens van de weg te halen in het kader van de modal shift	11
ACTUELE VRAAG van Axel Ronse aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt	
ACTUELE VRAAG van Robrecht Bothuyne aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de krapte op de arbeidsmarkt en de oproep van Voka om van 2018 het 'jaar van de arbeidsmarkt' te maken	15
ACTUELE VRAAG van Axel Ronse aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de milieuscreening	
ACTUELE VRAAG van Lode Ceyssens aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de vernietiging van ruimtelijke uitvoeringsplannen door de Raad voor Vergunningsbetwistingen op basis van de omvang van de milieuscreening	
ACTUELE VRAAG van Ingrid Pira aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het grote aantal bouwprojecten dat mogelijk op de helling staat door een recente uitspraak van de Raad voor Vergunnings-betwistingen	20
ACTUELE VRAAG van Francesco Vanderjeugd aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de invoering van een brede weersverzekering voor landbouwers	26
ACTUELE VRAAG van Karin Brouwers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de onduidelijkheid aangaande de uitvoering van het nieuwe radiodecreet, wat de erkende lokale radio's betreft	

ACTUELE VRAAG van Katia Segers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het uit de ether verdwijnen van erkende lokale radio's na aanmaning door de Vlaamse Regulator voor de Media (VRM)	
ACTUELE VRAAG van Bart Caron aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de toekenning van vergunningen aan erkende lokale radio's	29
ACTUELE VRAAG van Chris Janssens aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de politieke neutraliteit bij benoemingen door de VRT, naar aanleiding van de ophef over de aanstelling van een nieuwe redacteur sociale media	34
ACTUELE VRAAG van Kathleen Krekels aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over het M-decreet, naar aanleiding van de noodkreet van twintig leerlingenbegeleiders uit het secundair onderwijs	36
MEDEDELING VAN DE VOORZITTER	40
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	40
ONTWERP VAN DECREET houdende het overheidstoezicht in het kader van het gezondheids- en welzijnsbeleid – 1242 (2016-2017) – Nrs. 1 tot en met 5	
Algemene bespreking	40
Artikelsgewijze bespreking	47
NOTA VAN DE VLAAMSE REGERING ingediend door minister Jo Vandeuren. Strategisch Plan 'De Vlaming leeft gezonder in 2025' – 1268 (2016-2017) – Nrs. 1 en 2	
Bespreking	47
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Rik Daems, Jan Van Esbroeck, Ward Kennes, Güler Turan en Wouter Vanbesien ter aanvulling van de resolutie betreffende de internationale strategie van Vlaanderen in Europa en de wereld – 1422 (2017-2018) – Nr. 1	
Voorstel tot spoedbehandeling	
Bespreking	51
ONTWERP VAN DECREET houdende het overheidstoezicht in het kader van het gezondheids- en welzijnsbeleid – 1242 (2016-2017) – Nrs. 1 tot en met 5	
Hoofdelijke stemming	58
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Rik Daems, Jan Van Esbroeck, Ward Kennes, Güler Turan en Wouter Vanbesien ter aanvulling van de resolutie betreffende de internationale strategie van Vlaanderen in Europa en de wereld – 1422 (2017-2018) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	58
GEZONDHEIDSDOELSTELLING 'De Vlaming leeft gezonder in 2025' – 1268 (2016-2017) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	58
MEDEDELING VAN DE VOORZITTER	59
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	59
BIJLAGEN	
Aanwezigheden	62
Individuele stemmen Vlaamse Volksvertegenwoordigers	62

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: de heer Jan Peumans

– *De vergadering wordt geopend om 14.08 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldiging zijn ingekomen van de volgende leden:

Vera Celis, Andries Gryffroy: ambtsverplichtingen;

Willem-Frederik Schiltz: door het Vlaams Parlement toegestane zending;

Lydia Peeters, Tom Van Grieken: familieverbindingen;

Jean-Jacques De Gucht, Martine Fournier, Yamila Idrissi, Lies Jans, Els Robeyns, Peter Wouters: gezondheidsredenen.

INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met de ingekomen documenten en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 60/13)

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Rik Daems, Jan Van Esbroeck, Ward Kennes, Güler Turan en Wouter Vanbesien ter aanvulling van de resolutie betreffende de internationale strategie van Vlaanderen in Europa en de wereld – 1422 (2017-2018) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, ik zie dat de heer Rik Daems de eerste is die dit jaar bij motie van orde het woord vraagt.

De heer Daems heeft het woord.

Rik Daems (Open Vld): Voorzitter, ik verwijs naar artikel 50 van het reglement van het Vlaams Parlement om bij motie van orde de spoedbehandeling te vragen van het voorstel van resolutie met het nummer 1422 van de heer Van Esbroeck, mevrouw Turan, de heer Kennes, de heer Vanbesien en mezelf over het buitenlands beleid. Ik zal straks, wanneer dit aan de orde is, de hoogdringendheid toelichten.

De voorzitter: Mijnheer Daems, op welk artikel 50 beroept u zich?

Rik Daems (Open Vld): Voorzitter, in de nota die ik heb gekregen, staat dat ik moet verwijzen naar artikel 50. (*Gelach*)

Ik ben eerlijk.

De voorzitter: Ik stel voor dat we ons straks over dit voorstel tot spoedbehandeling uitspreken.

Het incident is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, wat de actuele vragen betreft, heb ik het reglement van het Vlaams Parlement nog eens nagelezen. Om het debat hier wat vlotter

te laten verlopen, wil ik een beroep doen op artikel 92, punt 10, dat stelt dat de vraagsteller en het betrokken lid van de Vlaamse Regering geen gebruik mogen maken van enige tekst. Ik vind dat we dit systeem opnieuw moeten invoeren. Er zijn mensen die dat zeer goed kunnen zonder papier. Het is ook niet de bedoeling dat mensen op hun plaats een tekst aflezen. Het is de bedoeling dat iedereen zegt wat hij denkt te moeten zeggen. Dat geldt eveneens voor de ministers.

ACTUELE VRAAG van Jos Lantmeeters aan Bart Tommelein, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de noodzaak van een coherente verlaging en hervorming van de erfbelasting

De voorzitter: De heer Lantmeeters heeft het woord.

Jos Lantmeeters (N-VA): Voorzitter, eerst wil ik zonder papier mijn collega's, uzelf en de ministers van de Vlaamse Regering een gelukkig nieuwjaar wensen. U bent dit misschien vergeten. Ik wens iedereen het beste. Laten we het nieuwe jaar beginnen met een goede actuele vraag over inkomsten en erfbelasting. Ik hoop dat we het hele jaar op die manier kunnen doorbrengen, want dan zullen we ons amuseren.

Minister, ik wil even recapituleren. Vorig jaar heeft mijn partij in het licht van de vereenvoudiging en de verlaging van de erfbelasting voorgesteld om het tarief van 65 procent te verlagen. U hebt hierop gereageerd met de stelling dat 65 procent te veel is en dat er een daling tot 50 procent zou komen. We hebben hierover een hele discussie gevoerd.

Tijdens de plenaire vergadering van 6 december 2017 zijn we in een discussie verwickeld geraakt over de wijziging van het decreet. Bepaalde verrekende zaken worden als niet-beschreven beschouwd. Dat is overigens de reden waarom ik toch een tekst bij me had. De Tijd heeft hierop immers geschreven dat dit een verhoging inhoudt van de belasting tussen partners. Specialisten hebben de vraag gesteld waarom het Vlaams Parlement een dergelijke verhoging op dat ogenblik zou goedkeuren.

Mijnheer Van den Heuvel, we zijn dan tot een andere discussie gekomen. Op een bepaald ogenblik heeft mijn partij voorgesteld om partners vrij te stellen van erfbelasting. Dat sluit aan bij de nieuwe samenlevingsvormen. Uw partij heeft op een bepaald ogenblik het voorstel gelanceerd om de flexibele erfsprong goed te keuren. Iedereen heeft hierop gereageerd.

Minister, u hebt op een bepaald ogenblik verklaard dat het voorstel om de langstlevende partner vrij te stellen, te veel zou kosten. Afgelopen zondag heb ik echter gelezen dat uw partijvoorzitter volledig akkoord gaat met ons voorstel. Ik wil nog even vermelden dat we hier een maand geleden hebben gediscussieerd over de aanpassing van de erfbelasting aan hun huwelijksvermogensrecht.

Nu is mijn vraag: hoe gaat u ervoor zorgen dat alles coherent verloopt, dat we niet continu in deeldiscussies terechtkomen, zodat we naar een vereenvoudiging, een verlaging van de erfbelasting gaan, aangepast aan de nieuwe samenlevingsvormen?

De voorzitter: Minister Tommelein heeft het woord.

Minister Bart Tommelein: Ik voer natuurlijk, zoals een minister dat hoort te doen, het regeerakkoord uit, het Vlaams regeerakkoord dat u, net zoals ik, in 2014 hebt goedgekeurd en waarin heel duidelijk staat dat we naar een hervorming en een vereenvoudiging van de erfbelasting moeten. Dat is ook het geval geweest voor de registratierechten, voor de grondbelasting. Dat hebben we gedaan. Voor de kerstvakantie zijn we daarmee gekomen. Maar van twee zaken één: als ik om de haverklap in de commissie Financiën vragen krijg terwijl we op dat moment nog bezig zijn met een aantal andere zaken, zoals de begroting, dan

is het logisch dat op een bepaald moment wordt geantwoord en dat er verschillende voorstellen naar boven borrelen en er meningen zijn en er natuurlijk van mij zaken terug te vinden zijn waar ik volledig achter sta. Ik vind inderdaad dat de tarieven van 65 procent voor de zijlijn niet meer aanvaardbaar zijn en naar omlaag moeten. Ik vind ook dat we de erfbelasting moeten aanpassen aan de hervormingen van het erfrecht die op dit moment in de Federale Regering en in het federale parlement bezig zijn. Uiteraard zult u me nooit horen zeggen dat ik belastingen wil verhogen. Het is de bedoeling dat we naar eerlijke, correcte, transparante systemen gaan, en vooral naar eenvoudige systemen. U hebt natuurlijk gelijk met te zeggen dat we in dit parlement komaf hebben gemaakt met constructies als verrekenbedingen. Ik durf de vraag stellen aan de mensen in het parlement wie al een verrekenbeding heeft afgesloten. Dat zullen er verdorie niet veel zijn. Met andere woorden, dat is voor de happy few, voor de mensen die het kunnen doen, voor de mensen die advies krijgen, nogal goed betaald advies trouwens, en dus niet voor iedereen. Laat mij duidelijk zijn: als wij hervormingen doorvoeren met dit parlement en met deze regering, dan zal het een systeem zijn dat voor iedereen gelijk is en dat iedereen op een correcte manier behandelt. Dan maken we inderdaad, ook op vraag van het Hof van Cassatie, komaf met systemen waarbij de enen wel voordeel hebben en de anderen niet. Ik wil dus naar een eenvoudig systeem gaan. Ik heb goed geluisterd, ook in de begrotingsdiscussie, naar de verschillende voorstellen van u, van uw partij, van mevrouw Schryvers, van CD&V, maar ook van de oppositie. Het is nu mijn taak als minister en de taak van de leden van de regering om knopen door te hakken en om te trancheren, en om te kijken op welke manier we de erfbelasting kunnen hervormen. Maar, één punt nog: de bomen groeien niet tot in de hemel. Ik ben ook minister van Begroting. Er zijn budgettaire beperkingen.

Jos Lantmeeters (N-VA): Dat er budgettaire beperkingen zijn, weten we, en we willen ons daar zeker aan houden. Waar het mij om gaat is: u mag wat mij betreft een motivering aanhouden waarbij u zegt dat we er destijds voor hebben gezorgd dat iedereen wat meer erfbelasting betaalt, partners onder elkaar, met het decreet van 6 december. Maar dat is volledig in tegenstrijd met wat uw eigen partijvoorzitter zondag zei in navolging van wat wij zeggen, namelijk vrijstelling van erfbelasting. Ik zeg: opgepast, dat is een tegenstrijdigheid. Ik wil nu naar een voorstel met een visie gaan, niet hier en daar iets plukken. We kunnen inderdaad gaan discussiëren over een flexibele erfsprong, we kunnen discussiëren over bepaalde poortjes die we gaan sluiten, maar ik vraag een visie. Ik wil ook een antwoord op mijn vraag: hoe gaat u zorgen voor een coherent systeem, waarbij we elkaar niet tegenspreken en waarbij we tot één groot geheel komen?

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

Koen Van den Heuvel (CD&V): In dit dossier kunnen vooral winstpunten worden gemaakt. mijnheer Lantmeeters, ik ben niet zo pessimistisch over dit dossier, en ik denk dat ik spreek in naam van heel mijn fractie. De grote lijnen zijn duidelijk. Er moet een hervorming komen van het erfrecht en van de erfbelasting op basis van de veranderende realiteit in onze samenleving, zoals de moderne gezinsvormen. Minister Geens heeft op federaal vlak al heel wat werk gedaan. Het is nu tijd dat we dat op Vlaams niveau volgen en vertalen in Vlaamse regelgeving en in Vlaamse tarieven. Voor ons part zijn er drie principes. Over alle partijgrenzen heen zijn er natuurlijk nuanceverschillen, maar de principes lopen grotendeels gelijk.

Ik wil namens mijn partij duidelijk herhalen dat wij de aanpassing aan moderne gezinsvormen heel belangrijk vinden. Met de flexibele erfenissprong willen wij vrijheid geven – minister, u hoort dat graag, denk ik – aan de gezinnen en de mensen om dat te bepalen. We kunnen daarbij over de modaliteiten spreken. Moet dat al dan niet worden beperkt? Dat kan duidelijk. De hoge tarieven in de zijlijn zijn volgens ons bespreekbaar. Het is goed dat die vanuit het onteigeningsniveau naar

beneden gaan. Ook over de uitbreiding van de vrijstelling van de gezinswoning voor de langstlevende kan volgens ons worden gepraat. Maar daarbij moeten we inderdaad, zoals u zegt, minister, het budgettaire in het oog houden. Minister, u krijgt van ons alle steun voor een grondige hervorming. (*Applaus bij CD&V en Open Vld*)

De voorzitter: De heer Vandenbroucke heeft het woord.

Joris Vandenbroucke (sp.a): Minister, u hebt in het debat een element binnengebracht dat ik zelden hoor: er bestaat een grote kloof tussen de officiële tarieven in de erfbelasting en wat er werkelijk wordt betaald door sommigen. Men zegt soms: 'Erfbelasting wordt enkel betaald door onwetenden en niet-georganiseerd.' Die zijn vaak te herkennen aan de omvang van hun vermogen. Mensen die grote sommen te vererven hebben, weten welke mechanismen ze kunnen gebruiken om te ontsnappen aan de hoge tarieven. Sp.a wil graag meewerken aan een rechtvaardige hervorming, waarin ook kan worden gesproken over een verlaging van tarieven. Maar, minister, we moeten, zoals u net hebt gesteld, ervoor zorgen dat iedereen die officiële tarieven betaalt.

Minister Bart Tommelein: Collega's, als er mij één iets duidelijk is, dan is het wel dat dit een materie en een thema is waardoor heel veel mensen worden beïnvloed. De eerste voorstellen zijn nog niet ingediend, of de artikels en opiniestukken in de kranten verschijnen al. Er zijn met andere woorden heel veel wensen. En terecht! Wij moeten de erfbelastingen aanpassen aan het nieuwe erfrecht. We zijn dat verplicht aan onze collega's van dezelfde meerderheid die dat, al dan niet met steun van de oppositie, hebben veranderd in het federale parlement. Ik denk dat iedereen daar vragende partij voor is. Wij hebben op dat vlak al duidelijk stelling ingenomen: mijn voorganger Dirk Van Mechelen heeft destijds de vrijstelling van de gezinswoning ingevoerd.

Mijnheer Lantmeeters, we zijn het er zeker over eens dat dat moet worden uitgebreid. Wij zullen ongetwijfeld in de komende weken heel nauw met elkaar overleggen en bekijken wat de prioriteiten zijn. Dan zal de regering, met de drie partijen die aan tafel zitten, de knopen doorhakken en de prioriteiten moeten leggen voor deze legislatuur. Ik ben het er ook mee eens dat er dan in de volgende legislatuur een nieuwe en nog verder gaande hervorming zal moeten komen. Maar laat ons nu met de middelen die we hebben ervoor zorgen dat we zoveel mogelijk afstemmen op die zaken waarover wij het alvast eens zijn: de nieuwe erfrechtsituatie; ervoor zorgen dat die zotte tarieven verdwijnen; ervoor zorgen dat de langstlevende geen verdriet heeft. Het gaat daarbij niet alleen om oudere mensen. Ik denk dan aan de persoon die nog niet zo lang geleden het slachtoffer was van een terreuraanslag in New York. Die nabestaanden moeten, naast het verdriet en naast het verlies van die partner, ook nog eens belastingen betalen op wat de langstlevende overhoudt. Daar moeten we toch vragen bij stellen. (*Applaus van Lionel Bajart*)

Jos Lantmeeters (N-VA): Minister, u haalt terecht aan dat er nu een eerste stap kan worden gezet, en dat er in de volgende legislatuur waarschijnlijk een verdere stap komt. Maar u kunt de visie al uitzetten. Daarom vraag ik om vandaag geen deeloplossing aan te reiken. We moeten een visie ontwikkelen die binnenkort verder kan worden uitgevoerd.

We zijn zeker voorstander van een verlaging van de tarieven. We hebben die 65 procent altijd aangevraagd. Een vrijstelling van de gezinswoning is goed. Maar daarom vragen wij ook om te denken aan diegenen die geen gezinswoning hebben, dat er voor hen een belastingvrije som komt. Mijnheer Van den Heuvel, daarom pleiten wij heel duidelijk voor een vrijstelling van de erfbelasting voor de langstlevende. Want wie ziet het meest af – emotioneel en financieel – van een overlijden? Dat is de langstlevende. Ik denk dat we een visie kunnen ontwikkelen in die richting. (*Applaus bij de N-VA en van Mercedes Van Volcem*)

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Ann Brussel aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de ontwikkeling van een app tegen seksuele intimidatie

De voorzitter: Mevrouw Brussel heeft het woord.

Ann Brussel (Open Vld): Collega's, als u bij deze discussie wilt twitteren, kunt u #MeToo gebruiken of #WijOverdrijvenNiet, #Seksisme, #Boef enzovoort. Er zijn de afgelopen jaren heel wat trending hashtags geweest, minister, om het probleem van seksisme, seksuele intimidatie en grensoverschrijdend gedrag aan te klagen.

Collega's, ik denk dat er wel degelijk een probleem is. Uit het onderzoek dat het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest liet uitvoeren, blijkt immers dat die seksuele intimidatie op straat voor de meeste vrouwen in Brussel dagelijkse kost is. Nu, ik heb het zelf al enige tijd mogen meemaken, 23 jaar lang in deze stad, om precies te zijn. Overdag of 's avonds, kortgerokt of in jeans, hooggehakt of op sneakers: het maakt allemaal niet uit. Het ligt niet aan uw gedrag, dames en meisjes, maar er is wel degelijk een dieperliggend probleem.

Een op de drie vrouwen die werd ondervraagd bij dit onderzoek, gaf ook aan dat ze gevolgen ondervindt, ernstige gevolgen. Zo is er angst. Maar vaak ook, afhankelijk van de context waarin dit gebeurt, of het ja dan nee met geweld gepaard gaat, komen er gevolgen bij kijken zoals depressie, slapeloosheid, angsten en andere zaken. Ik denk dus dat we wel degelijk een probleem hebben.

De Brusselse staatssecretaris voor het gelijkekansenbeleid, Bianca Debaets, breekt een lans om dit aan te pakken. Dat is niet eenvoudig. Ze spreekt over het ontwikkelen van een app om dat in kaart te brengen. Minister, ik denk dat we met een app niet veel verder zullen geraken dan het in kaart brengen. Mijn vraag aan u is: acht u het ook nodig, gezien de problematiek, gezien de omvang van de problematiek, om dit ook te laten onderzoeken in Vlaanderen? Ik dank u.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mevrouw Brussel, dat negen op de tien vrouwen aangeven ooit het slachtoffer te zijn geweest van seksuele intimidatie in Brussel, is natuurlijk choquerend. Het geeft ook aan dat we moeten blijven sensibiliseren en dezelfde boodschap moeten blijven herhalen dat seksuele intimidatie niet kan en in sommige gevallen zelfs strafbaar is.

Het is ook belangrijk om andere boodschappen te blijven uitdragen. Wat kunnen de slachtoffers doen? Wat kunnen bijvoorbeeld getuigen doen?

Wat kan het slachtoffer doen? Dat kan bijvoorbeeld hulp gaan zoeken bij omstaanders of kan melding doen bij het meldpunt 1712. In het kader van de commissie inzake het grensoverschrijdend gedrag is dat nummer hier ook al verschillende keren aan bod gekomen. Het is belangrijk dat we zo centraal mogelijk blijven met de nummers. Men kan bijvoorbeeld ook aangifte doen bij de politie, maar in onze maatschappij moet er ook sprake zijn van solidariteit. En dus is er natuurlijk ook een rol weggelegd voor getuigen. Wat kunnen die doen? In eerste instantie kunnen ze hulp bieden aan het slachtoffer. Ze kunnen bijvoorbeeld proberen de aanvaller verbaal – laten we het verbaal houden – te doen stoppen. En, als er gevaarlijke situaties ontstaan, kunnen ze bijvoorbeeld de politie bellen.

Ik ben er geen voorstander van om allerlei versnipperde initiatieven uit te rollen. Dat lijkt me niet zinvol. Ik verwijs naar een campagne die recent is gelanceerd

door mijn federale collega Zuhal Demir 'Ik grijp in'. Dat is een heel goede campagne, die over het hele grondgebied wordt uitgerold, waarin zeer zinvolle tips staan voor zowel de getuigen, de omstaanders, als de slachtoffers.

U vraagt naar de app. Ik heb daar heel wat vragen bij. Ik ben redelijk sceptisch. Waarom? Ten eerste is er de kwaliteit van de data. Als je een beetje van slechte wil bent, kun je door het inputten van data een bepaalde wijk of een bepaalde straat opzettelijk in een slecht daglicht stellen. Ik denk dat dat zeker geen goed idee zou zijn. Ten tweede, wat gebeurt er met die data? Die worden niet doorgestuurd naar de politie. Ten derde stel ik me toch wel de vraag of nu elke regio apart een app moet gaan ontwikkelen? Want stel dat ik in Antwerpen woon en ik word daar lastiggevalen, dan moet ik de Vlaamse app gebruiken. Als ik in Brussel ben, moet ik de Brusselse app gebruiken. Word ik in Luik aangevalen, dan moet ik de Luikse app gebruiken.

Mevrouw Brusseel, ik denk dat we dus beter het initiatief van mijn federale collega volgen, maar ik ben zeker bereid om de evoluties en de app in Brussel te volgen. Want, het is gelanceerd als idee, maar het is helemaal nog niet in werking, het staat helemaal nog niet op punt. Als blijkt dat dat positieve effecten heeft, ben ik zeker, samen met u bereid om dat te bekijken. Maar momenteel zal ik geen app ontwikkelen voor Vlaanderen.

Ann Brusseel (Open Vld): Minister, ik dank u. Ik ben het volkomen met u eens. *(Opmerkingen van minister Liesbeth Homans)*

Ja, ik ben zeer tevreden met uw antwoord. Er moet een coördinatie zijn. Ik verheug mij er ook over dat u wel eens nadelen ziet in de regionalisering van een heleboel zaken. Ik zou u eigenlijk willen vragen om met uw partijgenoten en uw collega bevoegd voor Gelijke Kansen op federaal niveau, Zuhal Demir, naar een coördinatie te gaan.

De versnippering is geen zegen. Ik heb er ook geen drie apps voor nodig. Ik betwijfel net als u dat een app de ideale oplossing is want men moet met zekerheid de data kunnen analyseren. Dat lijkt me heel belangrijk.

U raakt bij mij een gevoelige snaar wanneer u het hebt over de getuigen. Ik ben heel vaak lastiggevalen, in verschillende contexten en gradaties, tot zelfs fysiek geweld toe, en er was zelden tot nooit solidariteit van omstaanders die wel degelijk zagen wat er gebeurde, soms op minder dan een meter van mij.

We zullen dit probleem als maatschappij moeten oplossen. Ik wil daar samen met u werk van maken. *(Applaus)*

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Minister, sensibiliseren is een woord dat u graag en vaak gebruikt. Helaas geraakt met sensibilisering alleen het probleem van seksueel overschrijdend gedrag in onze samenleving niet opgelost. Zoals Oprah deze week ook zei: "Time is up". Het wordt echt dringend tijd om naar een gedragsverandering te gaan en dat zal radicaal moeten gebeuren.

Ik ben ook heel blij te vernemen dat de minister de coördinatie het liefst op het federale niveau ziet en dat niveau als dusdanig zinvol erkent. Vorig jaar werden in Brussel nauwelijks 67 GAS-boetes uitgeschreven. Dat bewijst dat men er met handhaving alleen ook niet komt.

Onze fractie kan alleen maar toejuichen dat er op alle fronten wordt gewerkt, ook eventueel via een app, om seksueel grensoverschrijdend gedrag de wereld uit te helpen. *(Applaus)*

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Elke Van den Brandt (Groen): Dat we respectvol met elkaar moeten omgaan, is natuurlijk de kern van de zaak. Dat betekent niet dat we daarop kunnen wachten. Intussen moet er vanuit het beleid iets gebeuren. Iedere overheid moet kijken over welke instrumenten ze beschikt en zien wat ze kan doen.

Een van de argumenten die u aanhaalt om het niet te doen, is misschien een argument om het net wel te doen. U zegt dat het belangrijk is dat mensen melding doen. In Brussel is er een andere app geweest omtrent 'gay bashing' en die verwees mensen door om aanklacht in te dienen bij de politie. Het was eigenlijk een instrument om mensen te sensibiliseren om klacht in te dienen. Ook dat kan de uitkomst van een app zijn. Een app kan verschillende doelen hebben. In die zin zijn uw randbemerkingen relevant, maar ik zou het toch niet automatisch afschrijven want misschien zijn er zinvolle toepassingen.

Als u zegt dat het niet ieder voor zich moet zijn, dan belet niets u om samen te werken, zelfs met Brussel.

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): Ik verwijs natuurlijk graag naar de werkzaamheden van de Commissie Grensoverschrijdend Gedrag, waar dit thema elke week op de agenda staat. Daar komt meestal ook ter sprake dat we enerzijds moeten werken aan een algemene cultuuromslag. We beseffen allemaal dat het niet eenvoudig zal zijn. Dit is een werk van alledag en we moeten iedereen daartoe sensibiliseren. Anderzijds vraagt dit een hele aanpak, zowel van slachtoffers die melding moeten kunnen doen en begeleid worden, als van daders en potentiële daders.

Ik nodig iedereen graag uit om daarover mee te komen debatteren in onze commissie. Ik hoop dat we na de hoorzittingen tijdens de volgende weken en maanden tegen de zomer tot een heel gedragen conclusie komen. Dat zullen heus niet een of twee maatregelen zijn, maar een heel pakket, dat op de verschillende punten inzet van cultuuromslag, slachtoffers en daders.

De voorzitter: De heer De Bruyn heeft het woord.

Piet De Bruyn (N-VA): Het is goed vast te stellen dat hier een grote realiteitszin leeft dat een app, hoe goed ontwikkeld ook en hoe universeel toegepast ook, nooit het antwoord kan zijn op een maatschappelijk probleem waarmee we dagelijks worden geconfronteerd. We kunnen er niet in overdrijven om onze afschuw daarover uit te spreken.

Ook politie en parket zijn essentiële elementen in het debat als het gaat over het melden, het correct opvolgen en het afhandelen van klachten en het effectief sanctioneren van personen die zich aan dit onaanvaardbare gedrag te buiten gaan. In dat opzicht ondersteun ik de boodschap van de minister dat er moet worden gekeken waar welke bevoegdheid ligt, coördinerend en in overleg optreden.

Dan kunnen we alleen maar hopen dat werkzaamheden zoals die in ons eigen parlement mee voor de omslag zorgen. Ook het onderwijs is daar heel belangrijk in. Het lijkt me duidelijk dat er nog veel werk aan de winkel is. *(Applaus)*

Minister Liesbeth Homans: Wanneer de heer Segers hier echter zegt dat er iets schort aan de politiewerking in Brussel, dan is dat niet mijn verantwoordelijkheid. Ik heb ook niet gezegd dat we alle coördinatie zullen overlaten aan het federale niveau. Ik heb gezegd dat er zoiets bestaat als de zeer recente campagne 'Ik grijp in', die gebiedsdekkend is en die wordt gevoerd in Vlaanderen, Brussel en Wallonië. Dat is wel iets anders.

Mevrouw Brusseel, ik ben zeer blij dat wij het eens zijn en ik ondersteun uw pleidooi. Ik heb in mijn initiële antwoord gezegd dat er natuurlijk enerzijds het slachtoffer is, maar dat ook een zeer grote verantwoordelijkheid ligt bij de samenleving, de maatschappij. Men moet durven ingrijpen. Men moet natuurlijk voorzichtig zijn met wat men doet, maar als omstaander, als getuige, heb je daarin een verantwoordelijkheid.

Wat die app betreft, ben ik redelijk duidelijk geweest: ik wil afwachten wat de resultaten zijn van de ontwikkeling daarvan in Brussel, maar naar aanleiding van de campagne 'Ik grijp in' is er ook wel onderzoek gebeurd naar een dergelijke app. Ik heb daarnet een aantal nadelen opgesomd. Ik wil er nog eentje aan toevoegen die heel belangrijk is. Het zou kunnen dat je door die app en de data die daar worden ingegeven, no-go zones creëert voor vrouwen. Moeten vrouwen dan gestraft worden voor het gedrag van mannen? Ik denk het niet.

Ann Brusseel (Open Vld): Dat kan inderdaad niet de bedoeling zijn. Het signaal, noch van een overheid, noch van ouders of wie dan ook, mag nooit zijn dat vrouwen beter ergens niet gaan of dat ze beter hun kledij aanpassen. Dat is absoluut ontoelaatbaar.

De overheid kan heel wat doen. Ik ben blij dat zoveel collega's reageren, dat er kan worden gecoördineerd, maar een mirakeloplossing is er niet. Laten we eerlijk zijn: seksisme vindt zijn oorsprong in het gebrek aan opvoeding, in een macho-cultuur, in een foute mentaliteit ten aanzien van vrouwen. Het is ook slechts daar dat het met vereende krachten kan worden opgelost. Ouders die het normaal vinden dat hun jonge zonen meisjes die graag gaan dansen in korte rok, als hoeren of sletten bestempelen, hebben een verpletterende verantwoordelijkheid. Wij kunnen hier veel doen en we zullen hier samen met u nadenken over maatregelen. Collega's die in de andere commissie grensoverschrijdend gedrag werken, zullen dat ook doen. De heer Bajart doet het voor mijn fractie. We zullen dat allemaal doen, maar zolang ouders hun zonen op straat laten rondhangen in deze grootstedelijke context om hun zin te doen op weinig geïnspireerde wijze, zullen we een probleem hebben.

Als trotse moeder zal ik mijn dochter meegeven – en ik denk dat we dat allemaal moeten doen – dat ze meer zijn dan gewoon mooi of leuk; ze zijn slim, ze kunnen mondig zijn en ze moeten respect afdwingen, want daar draait het om: respect voor meisjes en vrouwen. Daar zullen we ons voor blijven inzetten. (*Applaus*)

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Bert Maertens aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de investering om 350.000 vrachtwagens van de weg te halen in het kader van de modal shift

De voorzitter: De heer Maertens heeft het woord.

Bert Maertens (N-VA): Voorzitter, mijn beste wensen.

Minister, we hebben drie sterke zeehavens in Vlaanderen. Ze zijn u allen welbekend. Ze zijn cruciaal voor onze economie, onze bedrijven, de import en zeker ook de exportpositie van Vlaanderen. Alleen bestaat daar al jarenlang een oud zeer, namelijk de ontsluiting van die havens. Er gebeuren veel te weinig goederenstromen via het spoor en zeker via het water naar het hinterland. Duizenden misschien wel tienduizenden vrachtwagens per dag rijden van en naar de havens met goederen, waardoor onze wegen dichtslibben, wat zorgt voor files en economische schade voor onze bedrijven en frustratie bij ons allemaal. Bovendien is dat absoluut nefast voor het milieu.

U probeert daar als minister al jaren iets structureel en fundamenteel aan te doen, door grote infrastructuurwerken aan de Schelde, het Albertkanaal enzovoort. Maar nu neemt u een nieuw initiatief waarbij u 2 miljoen euro investeert in 16 zeer concrete projecten samen met de havenbesturen en de ondernemers om in totaal minstens 350.000 vrachtwagens per jaar van onze wegen te halen. Wij juichen het initiatief toe. Het is ook een voorbeeld van maatschappelijk verantwoord ondernemen van die bedrijven. Het blijkt in die sector een moeilijke kwestie te zijn die mensen mee laten investeren maar u slaagt daarin door het systeem 'een euro voor een euro'.

We zijn een beetje bezorgd over de duurzaamheid van dit alles. Daarom mijn vraag, minister: welke maatregelen zult u nemen opdat die fameuze modal shift, 350.000 vrachtwagens van onze wegen halen, een duurzaam effect genereert dat blijft in de toekomst?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Het is vooral onze bedoeling om in algemene termen zoveel mogelijk vracht van de weg te halen, weg van de reguliere weg en te zorgen dat er veel meer vracht wordt getransporteerd via het spoor en via het water. Een van de methodes daarvoor is samenwerken met de Vlaamse havens en bedrijven die actief zijn in de havens.

Heel concreet hebben we nu de doelstelling om inderdaad 350.000 vrachtwagenritten te vermijden en ervoor te zorgen dat die anders worden georganiseerd: via het spoor of via het water. Het gaat over een samenwerking waarbij wij 2 miljoen euro investeren en de betrokken bedrijven en betrokken havens hetzelfde bedrag investeren in 23 projecten in totaal. 7 projecten waren eerder al door de Antwerpse haven gecommuniceerd. In totaal zijn er 23 projecten die vooral zorgen voor de organisatie van transport via het spoor of de waterweg. Het zijn meestal projecten van 3 jaar, waarbij de financiering wordt gelinkt aan de mate waarin men erin slaagt om zoveel mogelijk volume effectief om te zetten van vrachtverkeer over de weg naar verkeer over het water of het spoor. Dat is maar één spoor dat we volgen.

Daarnaast hebben we nog maar net Multimodaal.Vlaanderen opgericht, een logistiek adviesbureau dat bedrijven vakkundig tracht te adviseren om hun vrachtvervoer te organiseren, niet alleen via de weg maar ook via het spoor en via de waterweg. Ze zijn nu proactief naar de bedrijven toe aan het stappen. Ze hebben er ondertussen al tachtig bezocht. De bedoeling is om vierhonderd bedrijven per jaar te spreken en te wijzen op de mogelijkheden die er zijn via het spoor en via de waterweg. U moet weten dat 80 procent van onze ondernemingen in Vlaanderen op een afstand liggen van 10 kilometer of minder van een bevaarbare waterweg. Wij hebben een waterwegennetwerk van maar liefst 1100 kilometer, dus een heel dicht waterwegennet. Dat gekoppeld aan de vaststelling dat meer dan 80 procent van onze ondernemingen op een afstand van 10 kilometer of minder gelegen zijn van een bevaarbare waterweg, duidt op de enorme mogelijkheden die er zijn.

Een derde piste is de innovatie. We investeren in onbemand varen, via Watertruck Plus. Tot slot ontwikkelen we zelf proactief watergebonden terreinen. Zo is bijvoorbeeld de Fordsite illustratief. Ze ligt langs het Albertkanaal, dat een echte watersnelweg is waar je fantastisch vervoer kunt organiseren over het water naar bijvoorbeeld de haven van Antwerpen. De fabriek van Ford heeft er nooit gebruik van gemaakt niettegenstaande het feit dat ze vlak naast het water ligt. Wij zorgen er samen met De Vlaamse Waterweg voor dat daar watergebonden activiteiten ontstaan en dat bedrijven die zich daar komen vestigen ook gebruikmaken van de waterweg eerder dan van de reguliere weg. Dat zijn allemaal initiatieven die ervoor zorgen dat we veel meer vrachtverkeer van de weg halen.

Bert Maertens (N-VA): Dank u, minister, voor uw verduidelikend antwoord. U hebt een brede steun in het parlement voor het beleid dat u voert. Dat blijkt ook uit de resolutie die we een aantal maanden geleden hebben goedgekeurd omtrent het stimuleren van de binnenvaart. In die projecten zag ik er ook een aantal waarbij er op het terrein wordt samengewerkt tussen de verschillende havens, wat nog niet zo vaak is gebeurd. Dat is een zeer belangrijk element voor de toekomst. De samenwerking tussen de verschillende havens is geconcretiseerd in een aantal projecten. Hoever staat dat? Kunnen we daar de komende maanden en jaren nog stappen verder zetten?

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

Marino Keulen (Open Vld): Minister, wat u doet is een goede zaak. Nog tijdens de begrotingsbesprekingen in december heb ik opgeroepen om in 2018 en 2019 in te zetten op filebestrijding. Dat zijn maatregelen die daar mogelijkwerijs een concrete vertaling van zijn. 350.000 vrachtwagens van de weg halen via water en spoor, dat kan tellen.

Dat lijkt me vooral een kwestie, minister, van goede monitoring en opvolging. Meten is weten. Het feit dat de private sector hier samen met de overheid eigenlijk aan de slag gaat, dat is een akte van geloofwaardigheid. Ik denk dat het serieus is en meer dan louter intentioneel.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Minister, 350.000 vrachtwagens per jaar van de weg halen, het klinkt heel ambitieus. Het is natuurlijk de vraag of dat realiseerbaar is. Als ik voor mijn eigen provincie mag spreken, in de haven van Zeebrugge hebben we weinig vervoer via de binnenvaart.

Herinner u de discussie, de jarenlange discussie, over het Schipdonkkanaal. Er is ook weinig vervoer via de weg, dat is nu iets verbeterd met de haven natuurlijk, maar er is in het verleden ook wel gesproken over de estuaire vaart. Ook u hebt er in het verleden wel een aantal uitspraken over gedaan. Ik herinner mij dat in februari 2017 de minister-president bij een bezoek aan de haven van Zeebrugge heeft gesteld dat er een doorbraak was wat betreft de estuaire vaart in Zeebrugge en ook wat betreft, u hebt er ook uitspraken over gedaan, het pilooteiland voor de haven van Zeebrugge.

Hoe staat het er nu mee?

De voorzitter: De heer de Kort heeft het woord.

Dirk de Kort (CD&V): Ik ben heel blij met de vraag van de collega, minister, omdat we nu verder van gedachten kunnen wisselen over de aanpak in de toekomst. We krijgen een verdere stijging van het goederenverkeer, het Planbureau voorspelt een enorme stijging. Dat is goed want dat betekent dat de economie goed draait. Hoe gaan we dat verder opvangen? We hebben daar in het verleden zowel bij actuele vragen als bij de begrotingsbespreking van gedachten over gewisseld. U hebt daarbij altijd een indrukwekkend lijstje opgesomd van harde-infrastructuurinvesteringen die u gaat doen. Ik vind het lovenswaardig dat er effectief bijkomende maatregelen worden getroffen om de files in de toekomst aan te pakken.

De cijfers van het vervoer via de binnenvaart en het spoor liggen nog altijd vrij laag. De binnenvaart haalt 12,5 procent, het spoor 7,5 à 8 procent. Dat is vrij laag. Er zal dus effectief meer op moeten worden ingezet. Minister, als we verder inzetten op de modal shift naar binnenvaart en spoor zal een stijging op de weg van het aantal vrachtwagens er ook zeker en vast bij komen.

Minister, waar blijft het plan van het vrachtroutenetwerk dat al veel eerder in uw beleidsplan stond, en ook vroeger mee is aangekondigd? Wat is daar de stand van zaken? Wat is de uitrol van dat netwerk?

Minister Ben Weyts: Met al die maatregelen hebben we een concrete doelstelling die tweërlei is. Eén, we gaan zorgen voor een jaarlijkse toename van het volume van het transport over het water met ongeveer 2,8 à 3 procent per jaar. Twee is afhankelijk van de rekenkunde; momenteel hanteert men een cijfer van het aandeel van de binnenvaart in het totaal aan goederentransport van 13 à 15 procent, we hebben de doelstelling om tegen 2030 naar 20 procent te gaan.

Dat is verhoudingsgewijs, gelet op de exponentiële toename van het vrachtvervoer in zijn totaliteit, zeer ambitieus om te realiseren. Daarom werken we samen met andere havens, verschillende van de 23 projecten zijn de resultante van een samenwerking tussen zowel Antwerpen en Gent als tussen de havens van Antwerpen en Zeebrugge en andere. Dus dat klopt wel goed.

Ik wil er wel voor zorgen dat heel specifiek ook de samenwerking tussen Antwerpen en Zeebrugge wordt gestimuleerd. We hebben een economisch samenwerkingsverband opgericht waarbij beide havens ook naar derden commerciële aanbiedingen kunnen doen waarbij bijvoorbeeld voor een rederij die beide havens aandoet een tarief wordt gehanteerd. Ik zet er wat druk op om ervoor te zorgen dat het samenwerkingsverband ook concreet wordt gerealiseerd. Ook dat loopt, net om heel die doelstelling te realiseren.

We hebben heel de regelgeving rond de estuaire vaart aangepast. We hebben een voorstel tot aanpassing van de regelgeving gedaan, wat wil zeggen dat de regels worden versoepeld om gebruik te maken van die estuaire vaart, zodat de schepen die we gebruiken voor de binnenvaart ook de open zee op kunnen, en langs de kust kunnen varen, bijvoorbeeld tussen Zeebrugge en Antwerpen.

Daar is het probleem alleen dat we nog wachten op de goedkeuring van de Nederlanders. We moeten immers ook over Nederlands territorium als we de Antwerpse haven willen bereiken. En daar knelt het schoentje, want het eerste voorstel dat we gedaan hebben op het vlak van de wijzigingen, kon niet op de goedkeuring van de Nederlanders rekenen. We moeten dat dus herbekijken. Dat zit een beetje geblokkeerd. Ik denk dat we dat politiek en diplomatiek moeten proberen recht te trekken.

Er zijn dus nog wel wat 'hiccups' en knelpunten die we moeten wegwerken, zeker op het vlak van de estuaire vaart, maar het zal ons niet beletten om op al die domeinen vooruitgang te boeken.

Bert Maertens (N-VA): Ik wil nog eens terugkomen op de cruciale factor die onze havens zijn voor onze economie. Dat is echt wel van bijzonder groot belang. Als bedrijven in West-Vlaanderen, en misschien breder in heel Vlaanderen, om de oren geslagen worden met advertenties en campagnes van de haven van Duinkerke om bedrijven naar daar te lokken, denk ik dat onze havens er alle belang bij hebben om samen te werken en om er met concrete projecten, zoals nu door u gefinancierd, voor te zorgen dat die havens vlot ontsloten zijn naar het hinterland en we onze economie alle kansen kunnen geven. En kunnen we daarmee dan inderdaad die 350.000 vrachtwagens van onze wegen halen, dan is dat goed voor de mens in Vlaanderen, goed voor de bedrijven en goed voor het milieu. Dank u wel. *(Applaus bij de N-VA en van Marino Keulen)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Axel Ronse aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt**ACTUELE VRAAG van Robrecht Bothuyne aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de krapte op de arbeidsmarkt en de oproep van Voka om van 2018 het 'jaar van de arbeidsmarkt' te maken**

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Minister, collega's, op dit moment zitten er overal in Vlaanderen tienduizenden mensen te werken, te ondernemen, en die mensen zitten op hun tandvlees. Het is vandaag absoluut geen evidentie om extra mensen te vinden. Mensen plooiën zich dubbel om orders, deadlines en noem maar op te kunnen realiseren.

Op Vlaams niveau hebben we al het een en ander gedaan om aan die problematiek tegemoet te komen. Knelpuntopleidingen hebben we veel efficiënter gemaakt. We zorgen ervoor dat mensen beroepen kunnen uitoefenen die moeilijk te vinden zijn. De uitstroom daar is met 5 procent verbeterd. Sinds wij bevoegd zijn, zijn er duizend sancties meer gegeven aan mensen die niet willen werken. We hebben een maatregel erdoor gekregen om Noord-Fransen via een IBO-systeem (individuele beroepsopleiding) naar Vlaanderen te krijgen. We zijn bezig met het versoepelen van arbeidsmigratie voor landen van buiten Europa.

Op ons Vlaamse niveau zitten we eigenlijk zelf bijna op ons tandvlees qua bevoegdheden. En ik heb soms de indruk, minister, dat u de 'Spartacusrunner' van de Vlaamse Regering bent. Een Spartacusrun is een run vol obstakels, en ik voel toch heel wat obstakels die ons in de weg staan om het doel te bereiken, namelijk meer vacatures te kunnen laten invullen. Ik denk aan obstakels als mensen die zeggen: ik heb minder drive om te gaan werken, want ik heb een uitkering die onbeperkt is in de tijd, of ik ben op brugpensioen gestuurd en moet niet meer actief gaan zoeken. Dat zijn obstakels die aan de overkant van de straat kunnen en moeten worden opgelost.

Maar we zijn hier op dit moment niet aan de overkant van de straat, minister, en ik vraag mij af wat wij, gelet op onze beperkte bevoegdheden, nog extra kunnen doen om die problematiek op te lossen.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, ik maak me zorgen. Ik maak me zorgen over onze arbeidsmarkt en de krapte op die arbeidsmarkt. Ik ben niet alleen op dat vlak. Het Vlaams netwerk van ondernemingen (Voka) heeft maandag nog een noodkreet geslaakt, en vandaag de automobielsector. Men zoekt goede, geschikte mensen om de vele vacatures die er – gelukkig – zijn, in te vullen. Dat is een grote uitdaging. Er worden al heel wat inspanningen geleverd door het federale niveau en het Vlaamse niveau om op dat vlak maatregelen te nemen. Maar ik maak mij ook zorgen om u, minister. Want uw fractie zegt dat u op uw tandvlees zit, dat u uw limieten bereikt hebt, dat het Vlaamse arbeidsmarktbeleid zijn limieten bereikt heeft, dat we niets extra meer kunnen doen dan wat we vandaag doen. Dat was alleszins de boodschap van collega Ronse. Hij verwacht alle heil van het federale niveau.

Minister, onze fractie gelooft in u en in deze Vlaamse Regering, die effectief maatregelen kan nemen om de krapte op de arbeidsmarkt op te lossen en om er antwoorden op te bieden. Het duaal leren moet worden uitgerold, in het knelpuntberoepsbeleid van VDAB kunt u een tandje bij steken – dat hebt u zelf ook gezegd, er komt een versnellingsplan –, Voka vraagt een verdubbeling van het aantal individuele

beroepsopleidingen en ziet ook veel meer mogelijkheden voor een arbeidsmobiliteit tussen Wallonië en Vlaanderen. Voka verwacht bijkomende initiatieven van u. Wij verwachten bijkomende initiatieven van u. Ik ben ook blij dat collega Ronse onder-tussen ook bijkomende initiatieven van u verwacht.

Ik vond het opgeven van het Vlaamse arbeidsmarktbeleid een kemel van formaat. Ik weet dat uw partijvoorzitter het liever met dromedarissen doet, collega Diepen-daele, maar dergelijke kemels kunnen we missen. We hebben een sterk Vlaams ar-beidsmarktbeleid nodig. Minister, ik luister graag naar u. (*Applaus bij CD&V*)

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Bothuyne, wij voeren een sterk arbeids-marktbeleid in Vlaanderen. Daar mag u zeker van zijn. Ik zal de vijf Voka-voor-stellen samen met u even overlopen. Het eerste gaat over de flexibiliteit van de arbeidswetgeving. Dat is een volledig federale materie. Het tweede is de arbeids-mobiliteit. Voka zegt ook dat VDAB, de Service Public Wallon de l'Emploi et de la Formation Professionnelle (Forem) en Actiris vandaag al heel goed met elkaar sa-menwerken, maar vraagt zich af of er een tandje bij kan worden gestoken.

Dat vond ik ook. Een paar maand geleden heb ik aan VDAB gezegd: overleg met Actiris en met Forem om na te gaan of we niet naar een vernieuwing van de sa-menwerking kunnen komen. In de loop van het voorjaar zal ik met mijn Waalse collega Jeholet contact opnemen, en gaan we een nieuwe overeenkomst maken om meer arbeidsmobiliteit te realiseren.

Het derde punt dat Voka vraagt, is het verbeteren van de leercultuur. Op ons Gulden Sporenakkoord over opleiding hebben we met de sociale partners afge-sproken dat we die leercultuur samen zullen verbeteren. Dat akkoord wordt nu uitgerold. Het is fundamenteel dat we dat doen met de sociale partners, want wie kan beter dan de werkgever en de werknemer zelf de werknemers en werkgevers overtuigen om een leercultuur in hun bedrijf te krijgen. Bij de leercultuur vraagt Voka dat voor wie weigert een opleiding te volgen, de opzeggingsvergoeding wordt verlaagd, maar dat is federale materie.

Het vierde punt dat Voka vraagt, is de activering van de werklozen. Het vraagt de vereenvoudiging van de IBO. Na een maandenlange discussie heeft de raad van bestuur van VDAB deze morgen beslist om de procedures van de IBO fundamen-teel te vereenvoudigen. Dankzij de beslissing van deze morgen, waar ook mijn kabinet maanden aan heeft gewerkt, kunnen we de nodige wetgeving maken om die vereenvoudiging door te voeren.

Het vijfde en laatste punt dat Voka vraagt, is dat we langer aan de slag blijven. Het vraagt vooral een wijziging van de wetgeving voor de terbeschikkingstelling, maar ook dat is federale materie.

Met die vijf punten van Voka heb ik duidelijk gemaakt dat ik de zaken waarop de Vlaamse Regering en ikzelf kunnen inspelen, ofwel al heb gerealiseerd, zoals de beslis-sing over de IBO die nu eindelijk is genomen en die we in wetgeving kunnen uitrollen, ofwel er initiatieven voor heb genomen, zoals de samenwerking over arbeidsmobiliteit.

Maar daar doen we nog iets bovenop. We hebben de versnelling van VDAB, waar-in we zullen zorgen voor meer knelpuntopleidingen. We gaan dat aantal verhogen dankzij een derdebetalersysteem bij VDAB voor de werkzoekenden, of de mobiele opleiding. Met zo'n opleiding gaan we bijna tot bij de werkzoekende om ervoor te zorgen dat die de opleiding kan volgen.

Ik kan u nog een primeur geven. Ik heb met Voka en met UNIZO afgesproken dat we gaan voor een pact tegen krapte. In dat pact tegen krapte gaan we vier

punten realiseren. Ten eerste gaan we zorgen voor een betere en snellere screening van de werklozen. Ten tweede gaan we beter competentiegericht matchen. Ten derde gaan we na de vereenvoudiging van de IBO er samen voor zorgen dat op termijn het aantal IBO's verdubbelt. Ten vierde zullen we afspraken maken voor het stimuleren van feedback door de werkgevers.

Ik denk dat we daarmee een schitterend pakket hebben, een pact tegen de krapte waarmee we die toekomst aankunnen binnen mijn eigen bevoegdheden.

Voegen we daar ten slotte nog één element aan toe, met name het advies van mijn Vlaamse Adviesraad voor Innoveren en Ondernemen (VARIO) over economische migratie. In de commissie waren er al een aantal verbeteringen aan heel dat statuut voor mensen van buiten Europa die nodig zijn op onze arbeidsmarkt. Voegen we dat daaraan toe, dan denk ik dat we een totaalpakket hebben waarmee ik binnen mijn bevoegdheden bezig ben of initiatieven extra neem om ervoor te zorgen dat wat wij kunnen doen, in elk geval gebeurt. (*Applaus bij de N-VA*)

Axel Ronse (N-VA): Minister, dank u wel. Om even bij de metafoor van de vierpotigen te blijven, ik weet niet of een dromedaris of een kemel oogkleppen heeft, maar een paard heeft die wel. Collega Bothuyne, ik zou zeggen, doe die oogkleppen af. (*Applaus bij de N-VA*)

Wat hebt u immers eigenlijk nog meer nodig om in te zien dat, als wij dat activeringsbeleid willen doen werken, er federaal aan de knoppen moet worden gedraaid? We zitten verdorie met meer dan 4000 mensen die in het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelage (SWT) zitten. Op anderhalf jaar tijd hebben we er maar 92 kunnen activeren. Je moet eigenlijk bijna ziende blind zijn om niet te beseffen dat die financiële drive die daar federaal wordt gegeven, dat blokkeert. Minister, ik ben heel blij dat u het maximale uit uw Vlaamse bevoegdheden haalt. De zaken die u hebt afgesproken met de werkgevers, zijn van cruciaal belang. Ik wil alleen nog vragen of u iets dieper kunt ingaan op dat competentieverhaal en die sollicitatiefeedback die u net hebt vernoemd.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord en voor uw enthousiasme. De aankondigingen van de initiatieven die u aanhaalt, zijn heel positief en ook bijzonder belangrijk. Het toont ook aan dat Vlaanderen daadwerkelijk het verschil kan maken. Dankzij de zesde staathervorming hebben we meer bevoegdheden dan ooit om die krapte op onze arbeidsmarkt aan te pakken. U doet dat ook. U maakt gebruik van die nieuwe bevoegdheden. Dankzij een beslissing op federaal niveau kunt u ook competentiegericht matchen, kunt u ook de beschikbaarheid op een competentiegerichte manier gaan beoordelen, en eventueel sanctioneren, wanneer dat nodig is. We kijken dus niet alleen maar diploma's, maar ook naar de competenties van werkzoekenden. Dat zijn allemaal positieve voorbeelden van hoe Vlaanderen en de federale overheid samen de krapte op de arbeidsmarkt te lijf moeten gaan.

Er zijn echter nog andere zaken die u kunt doen. Inzake taal en integratie hebben we nog een gigantische achterstand. Ook inzake het activeren van langdurig zieken is er nog ruimte voor verbetering. We zullen u daar graag in steunen, dus ook daaromtrent graag initiatief.

De voorzitter: Mevrouw Kherbache heeft het woord.

Yasmine Kherbache (sp.a): Voorzitter, minister, de krapte op de arbeidsmarkt komt uiteraard niet uit de lucht gevallen. Er is immers een gigantische mismatch op de Vlaamse arbeidsmarkt, met 200.000 werkzoekenden en vacatures die al maar moeilijker ingevuld geraken. Dan moet ik vandaag weer horen, en het is elke keer dezelfde plaat die dan wordt afgedraaid, dat men opnieuw de werkzoekende gaat viseren. Men gaat hun uitkering afpakken en dan zullen ze wel gemakkelijker

aan het werk gaan. Dat is niet alleen geen oplossing, want dat is het probleem gewoon doorschuiven naar het OCMW, het is weerom werkzoekenden culpabiliseren en bestempelen als profiteurs. Minister, we zeggen u al jaren dat Vlaanderen, en ook de Vlaamse bevoegdheid, het slecht doet op het vlak van opleiding. We bengelen onderaan de Europese ladder, helemaal onderaan. Het aantal werkzoekenden in opleiding daalt. Wat de IBO's betreft, het Voka zegt die IBO's beter te willen inzetten, maar laaggeschoolden zijn daar ondervertegenwoordigd en het aantal laaggeschoolden in een IBO daalt.

Minister, daarom mijn vraag: schuif de verantwoordelijkheid niet af op de werkzoekende. Neem uw eigen verantwoordelijkheid en zorg ervoor dat er op het vlak van opleiding echt een stap vooruit wordt gezet. *(Applaus bij sp.a)*

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Voorzitter, minister, ik wil de collega's eerst en vooral bedanken voor hun lessen uit het dierenrijk, maar meer voor de vragen die ze hebben gesteld. Het is een relevante vraag. Minister, ik kan uw antwoord voor een heel groot stuk volgen, maar ik zou een opmerking willen maken over twee van de punten die Voka naar voren heeft geschoven. Eerst en vooral, zorg ervoor dat mensen langer aan de slag blijven. Dat klopt. Dat zeggen wij ook al langer. Wat u echter ook nog extra kunt doen als minister, en dat hoor ik hier niet, is ervoor zorgen dat die mensen fluitend naar het werk gaan, zoals u het zelf hebt gezegd, en langer aan de slag kunnen blijven. Dan heb je natuurlijk de kwestie van werkbaar werk. Daar moet wat mij betreft nog veel meer op worden ingezet.

Minister, een tweede punt betreft de activering van de werkzoekenden. Op dat vlak moeten we de werkgevers activeren. Er zijn heel wat werkzoekenden. U hebt zelf al naar de IBO's verwezen. Mijn fractie heeft in het verleden al voorstellen gelanceerd, zoals de 'teachable fit'. We moeten werkgevers stimuleren om mensen de kans te bieden om bij hen ervaring op te doen en om niet zo maar op zoek te gaan naar een bepaald profiel dat onmiddellijk op de arbeidsmarkt kan worden ingezet.

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Ik dank de vraagstellers voor hun actuele vragen. Het is een terechte vraagstelling die we in de commissie al meermaals hebben besproken. Het is natuurlijk een dubbel gevoel. Enerzijds is er de heropleving van de economie. Er is een toevloed van vacatures en een daling van de werkloosheidsgraad. Anderzijds is er de vaststelling dat de invulling van die vacatures geen een-op-een-relatie blijkt te zijn.

Dit mag ons uiteraard niet ontmoedigen. Integendeel, er is nog heel wat potentieel. Ik denk onder meer aan de kansengroepen, aan de langdurig werklozen en zeker ook aan de heractivering van de langdurig zieken. We mogen ook niet vergeten dat de werkzaamheidsgraad van de spitsuurgeneratie in Vlaanderen een pak hoger ligt dan het Europees gemiddelde. We moeten wat hen betreft inspanningen leveren om hen aan ook langer het werk te houden. Werkbaar werk is een belangrijke sleutel daartoe.

Minister, mijn vraag en aanbeveling is dan ook om in uw aanpak van de krapte op de arbeidsmarkt de focus te leggen op de activering maar zeker ook op werkbaar werk.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Ronse, ik ben blij met de bijkomende vraagstelling en ik wil met u beginnen. Wat de competentiegerichte matching betreft, weet u dat we de zesde staatshervorming niet nodig hadden. VDAB brengt de competenties van de werkzoekenden in beeld, maar veel werkgevers gaan nog steeds uit van de curricula die ze van sollicitanten ontvangen en van een jobbeschrijving op basis van diploma's in plaats van competenties. Indien we ertoe

kunnen komen dat de werkgevers de jobs meer op basis van competenties beschrijven, zullen we de werkzoekenden en de vacatures beter kunnen matchen. Dat is wat we willen bereiken met het pact tegen de krapte. De werkgevers zullen dan op een gerichtere wijze mensen kunnen vinden.

Een tweede punt betreft de sollicitatiefeedback. Voor mij is dit een zeer belangrijke zaak. Indien een sollicitant bij een werkgever heeft gesolliciteerd en de job niet krijgt, is het ongelooflijk belangrijk dat VDAB feedback krijgt. VDAB kan die persoon dan gericht begeleiden, opleiden en vormen. Zo kan hij zijn mankement of gebrek tegen de volgende vacature wegwerken. Dat is zeer essentieel.

Het is tevens essentieel dat controle en sanctionering kunnen volgen indien blijkt dat een sollicitant het niet ernstig meent. Dat is wel dankzij de zesde staatshervorming. Die feedback is voor mij een zeer essentieel geheel. Momenteel gebeurt dat nog te weinig. Ik ben ervan overtuigd dat hiermee een win-winsituatie voor werkgevers en werkzoekenden kan worden gerealiseerd. Dit is een belangrijk aspect dat we effectief in het pact kunnen inschrijven.

Mijnheer Bothuyne, u hebt het over taal en integratie gehad. We hebben die aanpak veranderd. We pakken niet langer eerst het ene en dan het andere aan. De taal- en vakopleiding lopen nu samen. Dit omvat een aantal aspecten.

Wat het re-integratietraject voor langdurig zieken betreft, weet u dat de Federale Regering maatregelen heeft genomen naar het voorbeeld van wat in Vlaanderen voordien al gebeurde. We hebben een overeenkomst met het Rijksinstituut voor de Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (RIZIV). We begeleiden 4000 werkzoekenden in een re-integratietraject naar een job. We kijken niet langer naar wat een persoon niet kan, we kijken naar wat een persoon wel kan. Dat is een belangrijk element en een duidelijke werkwijze.

Mevrouw Talpe, ik ben het met u eens dat het om een dubbel gevoel gaat. Eigenlijk is het positief. Indien we merken dat er een krapte is, betekent dit dat veel mensen tegenwoordig werk vinden. Dat zien we elke maand in de werkloosheidscijfers. Ik ben het daar absoluut mee eens.

Mijnheer Annouri, mevrouw Talpe, wat werkbaar werk betreft, ben ik zeer tevreden dat de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) een advies heeft uitgebracht waarin 32 maatregelen worden voorgesteld. Morgen zullen we het daarover hebben in de commissie, waar jullie meestal aanwezig zijn. We gaan duidelijk in dialoog met de sociale partners om na te gaan op welke wijze we die maatregelen kunnen uitvoeren.

Mevrouw Kherbache, u zegt dat ik weer op de werklozen kap. Ik heb gesproken over de arbeidsmobiliteit. Ik heb gezegd dat we gaan proberen om meer arbeidsmobiliteit tussen Vlaanderen, Wallonië en Brussel te hebben. Ik zie niet in dat dat op de kap van de werklozen is. We hebben het gehad over leercultuur, over hoe we ervoor gaan zorgen dat de filosofie van opleiding bij werkgevers en werknemers op een betere manier gebeurt. Ik zie niet in dat dat op de kap van de werkzoekenden is. We hebben het gehad over de individuele beroepsopleiding, waarbij we ervoor gaan zorgen dat werkgevers meer plaatsen gaan hebben – meer, niet minder. Dat gaan we in een pact schrijven. We gaan dat verdubbelen op termijn. Ik zie aan uw lichaamstaal dat u daar heel tevreden mee bent, want u vindt dat dat nu te weinig is. Dat zijn we aan het doen. Dat is niet op de kap van de werkzoekenden. We hebben het gehad over een snellere screening en zo de werklozen rapper te helpen. Dat is niet op de kap van de werklozen. We hebben het gehad over beter competentiegericht matchen. Dat is niet op de kap van de werklozen. Dan zegt u: ik hoor u alleen maar zeggen dat u het gaat doen op de kap van de werklozen. Dan breekt mijn klomp. Maar ja, ik vind wel dat als we al die maatregelen nemen, er naast rechten ook plichten zijn, en als iemand zijn plichten niet

nakomt, gesanctioneerd moet worden. We zijn nog altijd het enige land in Europa waar de werkloosheidsuitkering onbeperkt is in tijd. Voor mij hoeft dat niet. Maar om alles te doen om die mensen naar werk te begeleiden, daarvoor vindt u in mij wel iemand die daar honderd procent voor gaat. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Ik sluit ook af met een dubbel gevoel: enerzijds een minister die eigenlijk mijn stoutste dromen overtreft inzake wat hij voor activering doet met onze Vlaamse middelen, en anderzijds toch nog een groot deel van het parlement, van onze Vlaamse meerderheid die blind blijft voor waar het echte probleem ligt, namelijk het feit dat mensen, als ze hetzelfde hebben als uitkering dan wanneer ze zouden werken, moeilijk te activeren zijn. In periodes van hoogconjunctuur zoals vandaag, waar 57.000 minder werkzoekenden zijn dan er vacatures zijn, is het gewoon crimineel om die taboes koste wat het kost te blijven in stand houden. Overigens, ik heb een klein beetje hoop, want heel het parlement heeft bij het decreet van minister Muyters rond ING, waarbij ING mensen afdankte en wilde doorbetalen en een doelgroepenkorting kreeg, gezegd dat ze die doelgroepenkorting niet moeten hebben. Wel, wat is brugpensioen? Dat is ook een stuk werkloosheidsuitkering die men kan vergelijken met een doelgroepenkorting en met het loon dat ING betaalt. Dus alsjeblieft, gebruik het verstand dat u toen had, ook hier aan de overkant van de straat. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Minister, dank u voor uw bijkomende antwoorden. We hebben allemaal bijgeleerd. We hebben geleerd dat we vanuit Vlaanderen heel wat hefboomen, heel wat bevoegdheden hebben om de arbeidsmarktkrapte aan te pakken en dat er heel wat actie wordt ondernomen op Vlaams niveau om dat te doen. We hebben helaas ook geleerd dat een kameel een bijzonder kort geheugen heeft. Want, mijnheer Ronse, deze Federale Regering heeft het brugpensioen en het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelage (SWT) afgebouwd. Het staat nog op een heel laag pitje en uiteindelijk zal het uitdoven. Deze Federale Regering heeft de degressiviteit van de werkloosheidsuitkeringen versterkt, waardoor uitkeringsgerechtigde werkzoekenden op termijn een uitkering krijgen die nauwelijks hoger ligt dan het leefloon. Wat wilt u nog meer? We hebben zelf de bevoegdheden in handen. We zitten samen in de federale en de Vlaamse meerderheid. Polarisatie zal niet helpen om de problemen op onze arbeidsmarkt op te lossen, en profileringsdrang ook al niet. (*Rumoer bij de N-VA*)

Collega's, werk samen, werk hard verder. Mijnheer de minister, wij steunen u in uw beleid. (*Applaus bij CD&V*)

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Axel Ronse aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de milieuscreening

ACTUELE VRAAG van Lode Ceyssens aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de vernietiging van ruimtelijke uitvoeringsplannen door de Raad voor Vergunningsbetwistingen op basis van de omvang van de milieuscreening

ACTUELE VRAAG van Ingrid Pira aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het grote aantal bouwprojecten dat mogelijk op de helling staat door een recente uitspraak van de Raad voor Vergunnings-betwistingen

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Maandag las ik De Morgen, en op de voorpagina las ik eigenlijk niets nieuws. Er stond namelijk dat Bart Somers een probleem had. Dat wisten we natuurlijk allemaal. Goed als we zijn, nodigde ik alle 124 collega's uit om collega Somers te helpen met zijn probleem. Naast mij, hebben er nog 2 parlementsleden aanvaard om hem te helpen.

Ik vind zijn probleem ernstig. Wij hanteren op het Vlaamse niveau een principe dat essentieel is voor het vertrouwen van burgers in de overheid en de politiek: het principe van de rechtszekerheid. Vorige legislatuur werd hier een decreet goedgekeurd dat het mogelijk maakt voor lokale besturen om bij bepaalde projecten te zeggen dat het project van dien aard is dat het niet nodig is om een grondig en uitgebreid onderzoek te doen naar de milieu-effecten en dat men zich kan beperken tot een eenvoudige milieuscreening. De heer Somers verwijst naar de wijk Spreeuwenhoek die ze daar willen realiseren. Een RUP werd vernietigd omdat volgens de Raad voor Vergunningsbetwistingen ons Vlaamse decreet strijdig zou zijn met Europese richtlijnen of regelgevingen. Enerzijds de bezorgdheid voor deze wijk in de stad van de heren Somers en Hendrickx en anderzijds de bezorgdheid voor mogelijke andere projecten zetten mij ertoe aan om hier vandaag te staan en u, minister, te vragen hoe u omgaat met dat probleem. Kan dat probleem effectief leiden tot een doos van Pandora in ons mooie Vlaanderen?

De voorzitter: De heer Ceyssens heeft het woord.

Lode Ceyssens (CD&V): Minister, ik reageer niet alleen op de vraag van de heer Ronse maar ook op de noodkreet van de heer Somers in De Morgen. Ik heb het arrest eens ter hand genomen. Daarin las ik dat de Raad voor Vergunningsbetwistingen zich baseert op het feit dat er destijds een plan-MER had moeten worden opgesteld, en niet een plan-MER-screening. De stad Mechelen heeft die plan-MER-screening laten maken omdat men niet verwachtte dat er project-MER-plichtige projecten uit zouden voortkomen. In 2011 stelde het Europese Hof van Justitie: 'Tuttuttut, die drempelwaarde en die selectiecriteria in verband met grootte zijn in strijd met artikel 4 van de Europese regelgeving over de project-MER. Je moet kijken naar het project zelf.' Op basis daarvan is in 2013 bijlage 3 er gekomen, waardoor stadsontwikkelingsprojecten sowieso minstens project-MER-screeningsplichtig zouden zijn. In dat geval zou de stad Mechelen ook een plan-MER opge maakt hebben. Het probleem is dat het dossier van daarvoor dateert.

Ik laat hier mijn uitweiding over het dossier van Mechelen achterwege. Dat is een zaak voor de gemeenteraad van Mechelen. Maar, mijnheer Somers, ik stel wel mijn verontruste vraag, die verwijst naar tientallen andere Vlaamse projecten die daarmee de kans lopen te worden vernietigd. Minister, hoe groot is de omvang van dit probleem?

De voorzitter: Mevrouw Pira heeft het woord.

Ingrid Pira (Groen): Aan diegenen die zich misschien vragen stellen bij mijn speciale outfit vandaag, kan ik maar één advies geven: leg nooit een bangkirai-terrasvloer aan. *(Ingrid Pira draagt de linkerarm in een mitella)*

Dat is zeer glad, zeker bij een temperatuur van rond de nul graden. *(Opmerkingen)*

Het was een huisje in de Ardennen, vlak bij de stad. *(Gelach. Opmerkingen)*

Minister, ik stel een vraag over een op het eerste gezicht Mechels dossier omdat het blootlegt wat er volgens mij misgaat met de Vlaamse regelgeving. Burgemeester Bart Somers, hier aanwezig, heeft in de krant gewezen op de verregaande gevolgen. Door de uitspraak van de Raad voor Vergunningsbetwistingen zouden wel eens tientallen Vlaamse projecten op de helling kunnen komen te staan.

Minister, wat gaat u nu doen?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Ik zal in de zes minuten die ik heb proberen de essentie weer te geven. Het gaat hier over een juridische discussie.

Ik ga even terug in de geschiedenis. Mijnheer Ronse, u maakte een kleine denkfout. Het is geen initiatief van de vorige legislatuur. Het is al twee regeringen geleden. Het gaat over mei 2009. Toen werd een wetgevend initiatief genomen om de Europese milieu-effectenrichtlijn in Vlaanderen om te zetten. Dat is gebeurd. Ondertussen is er een uitspraak gekomen van het Europees Hof.

Het Europees Hof heeft jaren later gezegd: 'Die omzetting in 2009 was eigenlijk niet correct, want daar staat in dat je voor een aantal projecten een screening kunt doen en dat dat volstaat. Dat klopt niet. Je moet eigenlijk voor alles een hele milieueffectenrapportage doorlopen. Er zijn slechts een paar uitzonderingen waar je wel een screening kunt doen, namelijk als het echt van heel lokaal belang is en als het maar om een kleine wijziging gaat.' Dat is wat het Europees Hof zegt.

Wat hebben wij nu gedaan? Dat betekent dat de regelgeving van 2009 eigenlijk niet goed is, dat die niet goed is toegepast. Wetgevend is alles al opgelost. We hebben in 2016 hier en ook in de regering beslist om een integratie te doen van het MER en het plan zelf. Wetgevend is alles dus eigenlijk van de baan.

Maar de vraag die zich nu natuurlijk stelt, is: wat met de ruimtelijke uitvoeringsplannen die gemaakt zijn op basis van die regelgeving in 2009? De bestaande ruimtelijke uitvoeringsplannen, op lokaal of op Vlaams niveau, die definitief zijn, kunnen niet meer worden aangevochten. Zij zijn dus niet nietig of kunnen ook niet sneuvelen 'en cours de route'. Maar als er op basis van zo'n ruimtelijk uitvoeringsplan een concrete vergunning wordt aangevraagd, kan, als iemand daartegen in beroep gaat, de Raad voor Vergunningsbetwistingen, op welk niveau dat ook is, zeggen: 'Ja, maar dat is gebaseerd op een ruimtelijk uitvoeringsplan dat eigenlijk met een gebrek is behept. Dat kan dus nietig worden verklaard.'

Hoe breed of hoe wijd gaat dat nu? Mijn diensten zeggen dat dat op Vlaams niveau eigenlijk geen probleem mag stellen. Vlaanderen heeft die screening alleen toegepast bij de AGNAS-processen (afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur). Dat zijn de buitengebiedafbakeningen. Waar is landbouwgebied? Waar is bosgebied? Daar worden eigenlijk bijna geen vergunningen op basis van die RUP's afgeleverd.

We hebben geen totaaloverzicht van welke ruimtelijke uitvoeringsplannen er op lokaal niveau met die screenings verlopen zijn. Wij verwachten dat dat beperkt is. En als zich dat zou voordoen, als iemand tegen een concrete vergunning naar de Raad voor Vergunningbetwistingen gaat, dan zal die raad ook een afweging moeten maken. Dan zullen zij moeten bekijken of het over een grote wijziging gaat of het een kleine wijziging is van lokaal belang, die inderdaad onder die screening kan vallen. Het is dus niet omdat een RUP een screening heeft gekregen, dat alle RUP's of vergunningen die daarop worden verleend, nietig kunnen worden verklaard.

Er stelt zich in dit geval inderdaad een probleem voor een heel concreet RUP dat ook zal worden hernomen. Wat dat betreft, hebben we rond de tafel gezeten. Onze diensten zullen daar uiteraard aan meewerken, samen met de stad, om dat zo goed en zo snel mogelijk op te lossen.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Minister, ik geef een eerste reactie, want dit is nieuw voor mij. Het is uiteraard positief dat de RUP's die op basis van screening zijn ontstaan, kunnen blijven standhouden. Maar ik vind het wel een beetje bizar. Ik noem dat dan eigenlijk een soort van 'zieke' RUP's. Want als je een vergunning moet aanvragen op

een zone waar zo'n zieke RUP aan vastzit, dan heb je wel nog altijd een risico dat de Raad voor Vergunningsbetwistingen – en die oordeelt soms pas na een jaar of anderhalf jaar – ook al is het niet schorsend, uw vergunning wel afkeurt. Dat kan voor sommige mensen dus wel serieus zijn.

Natuurlijk is het nu nog altijd een beetje blind werken, omdat we niet weten over hoeveel van die zieke RUP's het gaat. In ieder geval denk ik wel dat collega Somers nog altijd met een probleem zit. Zijn RUP is niet vernietigd, maar is wel een zieke RUP. Dat betekent dat, als men daar een bouwvergunning- of een omgevingsvergunningaanvraag stelt, dat wel onderhevig is aan een procedure bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen, waar het zou kunnen worden vernietigd.

De voorzitter: De heer Ceyssens heeft het woord.

Lode Ceyssens (CD&V): Minister, in eerste instantie ben ik blij te horen dat het voor de Vlaamse RUP's vrij beperkt is. Ten tweede denk ik dat we ook tevreden moeten zijn dat ondertussen op wetgevend vlak de nodige remediëring is gebeurd. Maar het RUP dat hier als voorbeeld wordt aangehaald, het RUP uit Mechelen, is een lokaal RUP. Mochten de heer Somers en zijn schepen Schroons in 2011 hebben geweten dat het deze consequenties zou hebben, zouden ze het RUP in 2012 wellicht nog niet hebben goedgekeurd, maar 'en cours de route' nog hebben geremedieerd. Dat gaat over de lokale RUP's.

Minister, ik weet niet of u onmiddellijk kunt antwoorden op de volgende vraag: zijn er in 2011 – want dat was natuurlijk het kantelmoment, de uitspraak van het Europees Hof – initiatieven genomen om alle gemeentebesturen op de hoogte te brengen van het mogelijk sluipende gevaar?

De voorzitter: Mevrouw Pira heeft het woord.

Ingrid Pira (Groen): Minister, ik heb u daarjuist gevraagd wat u zult doen. Ik heb u niet horen zeggen: 'Ik ga in het vervolg rekening houden met internationale rechtsregels. Ik zal die goed omzetten.'

Voor mij is de kern van de zaak – dat legt dit dossier bloot – dat onze regelgeving schort op bepaalde vlakken. In dit concrete geval moeten we een Europese richtlijn omzetten. We doen dat niet goed en lopen er een beetje de kantjes af. We maken wat uitzonderingen. We worden verwittigd en gewaarschuwd door proffen en deskundigen dat ons decreet niet goed in elkaar zit. We wachten tot een veroordeling door het Hof van Justitie en dan zitten we met de gebakken peren want intussen hebben we al heel veel RUP's moeten aanpassen.

Anderhalve maand geleden stond ik hier in het kader van de Codextrein en heb ik u gezegd dat we iets zouden goedkeuren dat met verwittiging van de Raad van State tegen Europese en internationale rechtsregels inging. Het is goedgekeurd door alle partijen van de meerderheid. Dezelfde avond zijn acht milieuorganisaties naar het Grondwettelijk Hof getrokken.

Minister, zult u in het vervolg bij de opmaak van Vlaamse regelgeving rekening houden met Europese rechtsregels?

De voorzitter: De heer Somers heeft het woord.

Bart Somers (Open Vld): Ik wil eerst en vooral alle collega's danken voor een grote betrokkenheid bij en bezorgdheid voor Mechelen. Ik zal dat zeker verkondigen aan de Mechelaars.

De problematiek is goed geschetst door de minister. Het probleem is eigenlijk nog een beetje complexer. Het RUP bestaat nog, maar is ten gronde onwettig. Als

morgen iemand een bouwaanvraag doet bij het stadsbestuur, dan dreigt het stadsbestuur zich bij het geven van die bouwvergunning in de problemen te brengen. Er wordt immers een bouwvergunning gegeven op een RUP waarvan geweten is dat het eigenlijk niet meer geldig is. Indien het stadsbestuur geen bouwvergunning geeft, heeft het ook een probleem met een nog wettig RUP. Een stadsbestuur zit op dat moment in een juridisch erg hybride situatie.

De minister is met de stad Mechelen op een open manier onmiddellijk met de administratie en het kabinet rond de tafel gaan zitten om te kijken hoe groot het probleem was en op welke manier het zo goed mogelijk kon worden opgelost. De huidige situatie is wettelijk in orde. De Vlaamse Regering heeft in 2013 de regelgeving weer geaccordeerd op het Europese vlak. Het is heel belangrijk dat lokale besturen mee begeleid en geholpen worden door de Vlaamse administratie om te remediëren waar nodig.

De voorzitter: De heer Tobback heeft het woord.

Bruno Tobback (sp.a): Ik wil dat laatste zeker mee onderschrijven, en niet alleen het belang van de Mechelaars. Minister, ik zou voorstellen dat er wordt geprobeerd om een inventarisatie te maken van waar er problemen zijn, dat gemeentebesturen daar actief van op de hoogte worden gebracht en dat er wordt gezocht naar oplossingen.

Zelfs al is dit in 2009 met de beste bedoelingen gebeurd – het zou raar zijn mocht ik dat tegenspreken –, het is een voorbeeld van waar we in Vlaanderen proberen met de nodige voorzichtigheid en zonder onszelf te veel pijn te doen, regels om te zetten, daar waar we ze beter op een strakke en duidelijke manier zouden omzetten. Op deze manier maken we het ons achteraf moeilijker, voornamelijk voor de betrokken burgers. Laat ons daar alstublieft mee stoppen. Dat is een les die we zouden moeten hebben geleerd. Voor alle duidelijkheid, ik heb ze mee geleerd.

Ik heb tot slot een korte informatieve vraag namens de heer Rzoska aan mevrouw Pira. Was dat FSC, dat bangkirai? Want anders moet ik er u op wijzen dat er ook inlands hout beschikbaar is om een terras aan te leggen en ik zou u dat zeer aanbevelen. (*Applaus. Gelach.*)

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, wilt u acteren dat de heer Tobback pleit heeft om inlands hout te gebruiken om terrassen aan te leggen, waarvoor bossen moeten worden gekapt. (*Applaus. Gelach.*)

Ik kan natuurlijk niet zomaar terugkijken naar wat in mei 2009 is gebeurd. Ik zat toen wel in het parlement, maar het was niet de bedoeling om Europese regelgeving te omzeilen. Neen, men heeft dat in die zin geïnterpreteerd en omgezet met de beste bedoelingen om het vlot en goed te doen werken. Jaren nadien blijkt dan dat door een actie het Europees Hof zegt dat het eigenlijk in een andere richting moest worden geïnterpreteerd. We moeten het eerder in dat daglicht zien zonder de intentie om zaken te ontwijken of anders te doen dan Europa oplegt.

Wat de draagwijdte betreft, maken wij ons op Vlaams niveau geen zorgen. Lokaal hebben wij absoluut geen overzicht van alle ruimtelijke uitvoeringsplannen die met screenings zijn gebeurd, wij hebben niet zoiets als een databank. Het enige wat we zouden kunnen doen – en ik zal informeren of dat mogelijk is – is aan de onafhankelijke MER-cel die beslist of die screening moet gebeuren, vragen of zij een overzicht hebben met de jaren van alle toelatingen of akkoorden van screenings die zijn gebeurd op basis van lokale RUP's. Ik zal hun vragen of zij een dergelijk overzicht uit hun bestanden kunnen trekken van alle beslissingen die zij hebben genomen.

Daar is uiteraard actief over gecommuniceerd, ook door de heer Ceyssens. Onze diensten verwachten niet dat er heel veel RUP's geaffecteerd zijn. Wanneer bepaalde RUP's worden genomen en dat heeft een redelijke impact, dan is er meestal ook een MER gebeurd. Het gebeurt uitzonderlijk dat men tot een screening is overgegaan. Wij denken dan ook dat de problematiek beperkt is. Wat we in dergelijke gevallen kunnen doen, is zo snel mogelijk een nieuw RUP laten maken door diegene die het RUP heeft gemaakt. Maar we moeten inderdaad samen met onze diensten kijken hoe dat zo vlot mogelijk kan gebeuren zodat alle betrokkenen zo snel mogelijk rechtszekerheid hebben. Want daar gaat het natuurlijk om: mensen die daardoor zijn getroffen, zitten in een soort vacuüm en kunnen geen rechtszekerheid krijgen over vergunningen die zij moeten hebben.

Dat is de stand van zaken. Ik zal een dergelijke oplijsting vragen en uiteraard staan onze diensten ter beschikking om verdere toelichting en uitleg te geven aan de lokale besturen wanneer een RUP daarmee behept is en vergunningen daardoor eventueel op de helling zouden komen te staan. Het gaat over verschillende stappen die moeten worden gezet. Er moet al een vergunning worden gevraagd op basis van een dergelijk RUP, en dan moet er ook nog iemand tegen die vergunning ageren vooraleer dat een probleem kan opleveren. Wij denken dan ook niet dat het zo'n vaart zal lopen, maar uiteraard staan wij ter beschikking indien dit in de praktijk zou gebeuren. Ik zal ook nagaan of ik een overzicht kan krijgen en de lokale besturen actief benaderen met de vraag of zij nog problemen verwachten.

Axel Ronse (N-VA): Minister, u hebt al positief geantwoord op mijn vraag of wij in de commissie een overzicht kunnen krijgen van de zieke RUP's en van de aanpak om daaraan te remediëren.

Verder denk ik dat we ons jargon inzake ruimtelijke uitvoering of ordening misschien een beetje moeten aanpassen. Straks denken de mensen nog dat er zieke rupsen zijn in Vlaanderen, wat natuurlijk niet het geval.

Lode Ceyssens (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik wilde daarnet een opmerking maken aan mevrouw Pira over FSC-gelabeld hout maar ik durfde het niet, waarvoor dank, mijnheer Tobback.

Ik denk niet dat we de minister hier op de schietstoel moeten plaatsen over een omzetting van MER die is gebeurd in 2009. Ik denk dat vandaag het nodige wordt gedaan voor die zieke RUP's. We zijn intussen zeven jaar verder dan 2011, de les die we dan ook moeten trekken, is dat wanneer er dergelijke uitspraken zijn van het Hof van Justitie, de reflex moet zijn om lokale besturen die niet zijn bevolkt met een massa juristen, op dat moment te informeren over de gevaren die een aantal beslissingen met zich mee kunnen brengen om op die manier onheil te voorkomen.

Ingrid Pira (Groen): Wat dat hout betreft, kan ik alleen maar zeggen dat het zich heeft voorgedaan in een huisje in de Ardennen. Ik ben er echt niet van op de hoogte. Dat was ook een van de uitsluitingsvoorwaarden. (*Rumoer*)

Minister, het is goed dat er een lijst komt met zieke RUP's. Er is ook sprake van remediëring, allemaal goed en wel, maar de grond van de zaak blijft voor mij de Vlaamse regelgeving die op bepaalde punten, en daar hebben we anderhalve maand geleden nog eens een voorbeeld van gezien, te weinig rekening houdt met Europese of internationale rechtsregels. In 2009, het was toen niet uw bevoegdheid maar die van minister Muyters, waren er professoren en ik noem de heer Schoukens van de UGent, die waarschuwden dat die Europese richtlijn niet goed was omgezet in een Vlaams decreet. Daar zit voor mij de fond.

Toen ik hier anderhalve maand geleden stond en zei dat we iets verkeerd aan het beslissen waren – dat ging dan over de toegang tot het beroep die moeilijker wordt gemaakt, in tegenstrijd met het Verdrag van Aarhus – bleef u doof en blind.

Minister, zolang u dat niet doet, zolang u op dat vlak niet doorwerkt, zullen we problemen blijven hebben.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Francesco Vanderjeugd aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de invoering van een brede weersverzekering voor landbouwers

De voorzitter: De heer Vanderjeugd heeft het woord.

Francesco Vanderjeugd (Open Vld): Voorzitter, minister, collega's, eerst en vooral mijn beste wensen voor het nieuwe jaar. Minister, ik wens u een goed boerenjaar toe en ik hoop dat u goede voornemens hebt met betrekking tot het landen van de brede betaalbare weersverzekering. U weet dat het een stokpaardje van mij is. Ik heb het tijdens de begrotingsbesprekingen ook aangehaald en ik zal dat blijven opvolgen, temeer wij vanuit de Open Vld de vorige legislatuur een voorstel van resolutie heb ingediend rond die betaalbare weersverzekering.

Ik heb de cijfers van 2016 ontvangen. Er zijn 6500 schadedossiers ingediend, nog niet allemaal volledig afgewerkt. Als je dat totale volume bekijkt, dan weet je dat het over een serieus budget gaat van om en bij de 250 miljoen euro. Dat is niet niks. Ik denk dat we het er allemaal over eens zijn dat de druk op het Rampenfonds, waarvan er een herziening moet komen, zeer groot is en misschien zelfs onhoudbaar. Het is zeer belangrijk dat we kijken naar alternatieve financieringen voor die betaalbare brede weersverzekering.

Minister, u hebt al inspanningen gedaan en gesprekken gehad. U hebt in de commissie al aangehaald dat u een bijdrage vanuit Europa met middelen van het Programmeringsdocument voor Plattelandsontwikkeling (PDPO) kunt waarmaken. De landbouwers kunnen een bijdrage krijgen van 65 procent op hun premie. Dat is positief. Aangezien ik deze materie zeker wil blijven opvolgen, had ik graag in het begin van het jaar uw goede voornemens willen horen met betrekking tot die brede en vooral betaalbare weersverzekering.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega Vanderjeugd, wij delen dezelfde ambitie in het feit dat we naar een betaalbare, goede algemene weersverzekering willen gaan. Ik denk dat iedereen in de meerderheid dat principe al heeft onderschreven.

We zijn inderdaad heel vooruitziend geweest. We hebben in 2013 al de mogelijkheid gekregen van Europa om een subsidie te geven voor een dergelijke algemene weersverzekering. Dat is goedgekeurd onder het plattelandsbeleid. De architectuur voor een brede weersverzekering ligt op tafel. We zijn dat op dit moment binnen de meerderheid aan het bespreken. Ik hoop dat we snel met een voorstel naar de regering kunnen gaan. Alles ligt op de tafel, maar we moeten nog een aantal zaken onder elkaar uitpraten en kijken hoe een en ander matcht met het algemeen Rampenfonds en het Landbouwrampenfonds. Als die zaken uitgeklaard zijn, kan die brede weersverzekering ook een feit zijn.

Francesco Vanderjeugd (Open Vld): Minister, u stelt mij zeer tevreden. Het is een nieuw gegeven dat u hier vandaag aankondigt. Het is nog een beetje vaag. De architectuur ligt op tafel. Ik begrijp absoluut dat u hier niet in detail kunt gaan. Dat zal ten goede komen van het dossier, daar ben ik van overtuigd. Misschien is het ook goed om mee te nemen dat het in het kader van het nieuwe GLB een heel belangrijke oefening zal zijn. Het stemt me zeer positief dat u hoogstwaarschijnlijk dit jaar met iets op de proppen zult komen.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Minister, dank u wel. Het is inderdaad een goed gegeven dat alle partijen eindelijk achter die brede weersverzekering staan. Het is alleen spijtig dat het debat al tien jaar aansleept. Het is niet sinds collega Vanderjeugd hier in het parlement zit dat dit debat is aangezwengeld. Het was trouwens uw vroegere collega, de heer Callens, die voortrekker was van dit dossier. Maar iedereen staat er nu achter.

Ik begrijp ook wel dat er nog moet worden onderhandeld, en zeker in combinatie met de afbouw van het Rampenfonds. Als ik goed ben ingelicht, ligt er een voorstel op tafel van een steunpercentage van 50 procent terwijl het maximale steunpercentage op Europees niveau 65 procent is, wat al wordt toegepast in enkele Europese landen. Mijn vraag is dan ook: welk voorstel zult u verdedigen op Europees niveau wat betreft de hoogte van het steunpercentage?

De voorzitter: De heer Engelbosch heeft het woord.

Jelle Engelbosch (N-VA): Het lijkt mij duidelijk dat alle partijen de vraag naar een brede weersverzekering al lang steunen. In oktober, bij een actuele vraag van de heer Sintobin en mezelf, kondigde u nog aan dat er eigenlijk weinig tot geen beweging was. Meer recent, bij de begrotingsbespreking in december, was er ook nog geen vooruitzicht. Ik ben dus wel blij dat u vandaag zegt dat er een voorstel op tafel ligt dat besproken wordt binnen deze meerderheid. Wij hopen dat er toch enige vooruitgang aankomt.

Twee aspecten zijn zeer belangrijk en moeten worden meegenomen. Dat is ten eerste de betaalbaarheid natuurlijk, want het blijkt zeer duur te zijn. Het is perfect te verantwoorden dat daar een overheidssteun tegenover staat. Als we zien wat we vandaag uitkeren aan schadevergoeding bij landbouwrampen, dan zal dat sowieso een besparing zijn. Twee, die bezorgdheid zou u ook moeten meenemen, minister, dat is een vlotte afhandeling. Als boeren schade hebben, moeten we in overleg gaan met de verzekeringssector. Als het zover is, moet er een zeer vlotte afhandeling komen met weinig discussie.

De voorzitter: De heer Dochy heeft het woord.

Bart Dochy (CD&V): Ik wil me aansluiten bij de collega's, voorzitter.

Minister, iedereen is inderdaad vragende partij om tot een goede regeling te komen met betrekking tot de brede weersverzekering. Het is in elk geval heel belangrijk om heel de sector op één lijn te krijgen, want het is een complex gegeven met een aantal Europese subsidiestromen die naast elkaar kunnen lopen en al dan niet in geschoven worden. Eenmaal de weersverzekering er zal zijn, wat is dan nog de rol van het landbouwrampenfonds en het algemeen rampenfonds?

De voorzitter: De heer Moyaers heeft het woord.

Bert Moyaers (sp.a): Voorzitter, in voorgaande besprekingen heeft mijn collega Robeyns ons standpunt al meermaals verduidelijkt. Sp.a is ook niet tegen een brede weersverzekering, maar we moeten het allemaal in zijn globaliteit durven bekijken. Zo'n product heeft enkel en alleen zin als het tegemoetkomt aan de verwachtingen van de landbouwer, en zoals de heer Engelbosch al zei, als het betaalbaar blijft. Anders creëren we morgen iets dat geen oplossing biedt voor problemen die er vandaag al zijn.

In deze discussie mogen we zeker ook niet vergeten dat we al met heel wat rampenfonds zitten en welke rol deze nog gaan spelen. Het is heel belangrijk dat we geen verzekering creëren naast dat rampenfonds, maar dat we ze er volledig in

gaan betrekken. Minister, er ligt nog wat werk op de plank. En laat ons de oorzaak van al die landbouwrampen vooral niet vergeten: de opwarming van het klimaat.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Als laatste spreker kan ik het thema alleen nog maar wat opwarmen. Ik zal vooral een vraag stellen aan de minister. De bekommernissen zijn gedeeld, wij delen die ook. We verwachten met ons allen dat de Vlaamse overheid in die verzekeringskwestie zelf een reële verantwoordelijkheid zal opnemen. We hebben met een onafhankelijke factor te maken: het weer. Het is logisch dat de overheid die pech verhelpt bij wijze van spreken, maar niet alleen.

Minister, is er al een afspraak gemaakt over de verhouding tussen de inbreng van de leden van dit verzekeringsfonds, de landbouwers dus, aan de ene kant en aan de andere kant de Vlaamse overheid? Ziet u nog mogelijke derde spelers uit de keten die ter zake kunnen bijdragen? Er zijn spelers in de keten die veel meer geld verdienen aan de landbouwproducten dan de landbouwers zelf.

Minister Joke Schauvliege: Ik kan de collega's die bijkomende vragen stellen over hoe het er zal uitzien, wat het percentage is, wie de betrokkenen zijn, niet antwoorden, omdat we volop in bespreking zijn en dit nog naar de Vlaamse Regering moet gaan. Ik zal met heel veel enthousiasme toelichting geven op het moment dat het in de Vlaamse Regering behandeld is.

Het is zo, collega's, dat er op Europees niveau een tweesporenbeleid wordt gevoerd: aan de ene kant een brede weersverzekering en daarnaast nog een rampenfonds, dat eigenlijk een noodfonds is. Men neemt de verzekering, maar als er dan iets echt noodlottigs gebeurt, waardoor de schade niet helemaal wordt gedekt, dan kan het rampenfonds tussenkomen. Ik ben voorstander van zo'n tweesporenbeleid en ik wil dat ook graag bij ons zo verder uitrollen, omdat dit ook op Europees niveau zo is uitgerold. We moeten zorgen voor een gelijk speelveld voor alle landbouwers binnen die eengemaakte Europese markt.

De brede weersverzekering is altijd al blijven steken, en er zijn nog altijd een aantal knelpunten, omdat er een private verzekeringsmaatschappij moet zijn om dat aan te bieden. Ik heb het al gezegd: onze markt is zeer klein, de manier waarop het gebeurt, er is niet echt veel enthousiasme op de markt omdat ook bij ons aan te bieden. De geesten zijn gerijpt, en dat is goed. We moeten dit momentum grijpen om daar iets goeds van te maken. Als het van mij afhangt, gaan we dat tweesporenbeleid bewandelen.

Uiteraard moet dat ook vlot kunnen worden afgehandeld. Het is natuurlijk de bedoeling dat als men een verzekeringspremie betaalt, dat als men pech heeft, dat dat op een correcte manier betaald kan worden.

Ik ben het ook helemaal eens met wie zegt dat het betaalbaar moet zijn. Dat is natuurlijk een beetje het gevaar van het geven van een subsidie. Je moedigt aan dat men zich verzekert, maar je moet opletten dat, als je een subsidie geeft, daar geen misbruik van wordt gemaakt en dat daardoor de premies de hoogte in gaan. Dat is ook iets waar we waakzaam voor moeten zijn en dat we goed zullen moeten uitschrijven in de regelgeving, dat op die manier de subsidies niet terecht komen waar ze misschien niet terecht moeten komen, maar wel bij diegenen die een bijkomende kost hebben om zich te verzekeren.

Ik ben natuurlijk bijzonder verheugd over de brede consensus hier in het parlement, ook wat betreft de brede weersverzekering. Ik ben ervan overtuigd dat wij dit jaar een regeling zullen hebben die definitief zal kunnen worden uitgerold in Vlaanderen.

De voorzitter: De heer Vanderjeugd heeft het woord.

Francesco Vanderjeugd (Open Vld): Mijnheer Sintobin, ere wie ere toekomt. Ik heb in mijn inleiding gezegd dat Open Vld in de vorige legislatuur al een voorstel van resolutie heeft ingediend.

Minister, wat ik hier vandaag hoor, stemt mij zeer positief. Ik zit op dezelfde golflengte als u. Ik denk dat het perfect aanvullend kan en moet zijn, het Rampenfonds en die private verzekering. Dat past ook in het geheel van 'elk zijn verantwoordelijkheid nemen'. Betaalbaarheid is een belangrijk gegeven, maar ook die betrokkenheid van de landbouworganisaties. Ik ben zeker dat u dat ook zult meenemen.

Ik ben zeer blij. Minister, ik heb u tijdens de begrotingsbesprekingen gevraagd om dit momentum te grijpen, en ik merk dat u dat ook doet, waarvoor onze oprechte dank. (*Applaus bij Open Vld*)

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Karin Brouwers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de onduidelijkheid aangaande de uitvoering van het nieuwe radiodecreet, wat de erkende lokale radio's betreft

ACTUELE VRAAG van Katia Segers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het uit de ether verdwijnen van erkende lokale radio's na aanmaning door de Vlaamse Regulator voor de Media (VRM)

ACTUELE VRAAG van Bart Caron aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de toekenning van vergunningen aan erkende lokale radio's

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Minister, vorige week, op 1 januari, trad eindelijk het nieuwe radiofrequentieplan in werking, nadat u nog op 1 december de laatste erkenningen hebt gegeven aan een aantal lokale radio's. We hebben op 14 december met een aantal collega's aan u gevraagd of die timing niet wat krap was, omdat op 1 januari al die nieuwe frequenties en al die oude en nieuwe radio's in de ether moesten. De timing leek ons krap, want de erkenning door u volstaat niet. Er moet namelijk ook nog een vergunning zijn van de Vlaamse Regulator voor de Media (VRM).

U hebt toen gezegd dat de erkenningen zo snel mogelijk moesten volgen. En u zei ook: "Van de VRM kan niet worden verwacht dat hij zegt dat hij de regelgeving niet volgt. Maar, de VRM zal pragmatisch omgaan met de overgangperiode, zoals dat de vorige keer ook is gebeurd. Er zullen dus geen radio's uit de ether worden geplukt waar dat niet nodig is." Dat was natuurlijk een geruststellend signaal voor het radioveld en al diegenen die zo laat pas hun erkenning hebben gekregen.

Maar wat kregen we vorige week binnen? Allerlei berichten van een aantal van die lokale radio's die nu op een nieuwe frequentie zitten, dat zij worden opgebeld – geen brief of zo, ze worden opgebeld – door de VRM met de dringende aanmaning om zo snel mogelijk hun uitzendingen te stoppen. Zij waren dan maar begonnen op 1 januari, ze dachten dat het geen kwaad zou kunnen, want de minister had gezegd dat de VRM zich pragmatisch zou opstellen. Dit leidt natuurlijk tot een beetje paniek en chaos in dat radiolandschap. Wat gaat u doen, minister, om hun zo snel mogelijk duidelijkheid te geven en ervoor te zorgen dat ze zo snel mogelijk met alle rechten en plichten op een juiste, wettelijke manier in de ether kunnen gaan?

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Minister, collega Brouwers heeft de problematiek voortreffelijk geschetst, maar ik wil beginnen met u alle credits te geven, want de hervorming van het radiolandschap, het decreet dat we gemaakt hebben, is een goed decreet. Het feit dat u hebt aangedurfd om op die FM-band die frequenties opnieuw te veilen, is iets waar wij als fractie u absoluut de credits voor geven, want u wist op voorhand dat dat een heel heikele zaak zou zijn.

Het decreet was goed, de doelstellingen, we stonden erachter, wij hebben dat zelfs mee goedgekeurd. Bij de uitvoering is helaas een en ander misgelopen.

De druppel die de emmer deed overlopen, is dat een aantal zenders een telefoontje kregen van de regulator met de dringende vraag om te stoppen met uitzenden.

Beste collega's, er zijn radio's bij zoals radio Ajoin uit de streek van Aalst, die alleen maar carnavalmuziek uitzendt. Voor die radio is deze maand een ongelooflijk belangrijke maand met carnaval in aantocht. Zij verliezen daardoor luisteraars en reclame-inkomsten. In de commissie van 14 december heb ik, net als mijn collega's, mijn angst uitgesproken. U hebt ons verzekerd dat de VRM geen enkele zender uit de ether zou plukken, en toch is dit gebeurd. Minister, wat gaat u doen om ervoor te zorgen dat de getroffen radiozenders zo snel mogelijk terug in de ether kunnen? (*Applaus bij sp.a*)

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Ik zou natuurlijk nog vijf aspecten kunnen toevoegen aan de probleemstelling. Er zijn natuurlijk een aantal radio's die zich niet helemaal correct volgens de regels gedragen, die bijvoorbeeld toch het signaal van een ketenradio uitzenden. Dat is een mengvorm.

Minister, in ieder geval zijn de mensen die het goed bedoelen – de regels zijn streng toegepast, en naar mijn mening correct –, nu het slachtoffer van de correcte toepassing van de regels. Ik zeg niet dat dat moedwillig gebeurt, het is een samenloop van omstandigheden. Het is jammer dat u de kans voor pakweg drie maanden uitstel van de implementatie, niet hebt gegrepen. Zo hadden we veel problemen kunnen vermijden.

Het pijnlijke is: we kiezen voor een wat grotere schaal van lokale radio's om de leefbaarheid te vergroten. Net op het moment dat ze starten, worden ze uit de ether geplukt en verliezen ze hun luisteraars. Bouw maar een nieuw luisterpubliek op. Je zit al vaak op een andere frequentie, en je verliest dus ook reclame-inkomsten.

Minister, als we dan toch lokale cohesie, lokaal nieuws en samenhang in de samenleving belangrijk vinden – en dat vinden we met z'n allen, anders zou Radio 2 niet zo groot zijn in Vlaanderen – dan moet u een aantal maatregelen nemen om de bokken van de geiten te scheiden en de mensen die het goed bedoelen, wel een vergunning toekennen. Ondertussen kunt u een onderzoek doen naar de bonafide houding ten aanzien van het decreet – want dat moeten ze natuurlijk volgen –, maar u mag die mensen niet straffen voor hun goede intenties en juiste aanpak van het dossier. Dat is de wereld op zijn kop.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Iedereen zal wel begrijpen dat een radio die erkend is – dat is inderdaad gebeurd ten laatste op 1 december 2017 –, zo snel mogelijk wil kunnen uitzenden en zo snel mogelijk zijn zendvergunning wil krijgen. Dat is gelukkig al gebeurd voor 120 zendvergunningen en er zijn er nog een 40-tal te gaan.

Wat heb ik bedoeld met de pragmatiek van de Vlaamse Regulator voor de Media – zo heb ik het letterlijk gezegd, dat heb je goed weergegeven – dat er geen zenders

uit de lucht moesten worden geplukt wanneer dat niet nodig was? Daarmee bedoelde ik dat wanneer bepaalde zenders al in de ether zouden gaan, de VRM – ik druk er nog eens op – zich pragmatisch zou opstellen. De VRM kan zich evenwel niet pragmatisch opstellen als bepaalde zenders – dat is jammer genoeg wel gebeurd – in de ether gaan en de gashendel opendraaien. Zo maken ze de frequentie nog eens veel sterker dan de zendvergunning waarvoor ze die zouden krijgen. Dat is ook gebeurd bij een zeer beperkte groep. Dan moet de VRM ingrijpen.

De telefoontjes die de radio's toen kregen, kwamen niet op initiatief van de regulator zelf, maar op basis van een klacht. Dan moet de VRM ingrijpen. Dat is maar voor een zestal radio's het geval geweest, maar daar is toch een beetje de toon gezet. Met andere woorden, ik blijf ervan overtuigd dat het merendeel van de lokale radio's de regels van het spel volgt en zeker wil doen waarin ze goed zijn, namelijk lokale radio maken. Er zijn er echter andere die het blijkbaar nooit zullen leren en die op die manier de sfeer voor de rest wel bemoeilijken. Dat wil ik toch even kaderen. Het is iets complexer dan dat de VRM zich niet aan bepaalde afspraken heeft gehouden.

Dat betekent niet dat er niet nog een aantal zaken te doen zijn. We moeten nog 40 zendvergunningen zo snel mogelijk in de lucht krijgen. Daarover zijn concrete werkafspraken gemaakt met en tussen mijn administratie en de VRM. De bedoeling is nu dat alle aanvragen voor zendvergunningen die zijn binnengekomen voor 31 december 2017, tegen het einde van deze maand wel degelijk in de ether zijn, maar niet gegroepeerd. Het zal stuk per stuk gebeuren. Met andere woorden, wie eerst heeft ingediend – sommigen waren daar al met hun dossier op 4 december –, zal eerst in de ether kunnen gaan.

Ik wil nog eens aangeven waarom we nu met een zo complexe overgang zitten. Bij de vorige ronde hadden we nog een 'normale' ronde. Er waren de frequenties, men veranderde van frequentie naargelang men het wel of niet had gehaald in een dossier, maar de frequentie bleef dezelfde en dus in feite ook de zendmast, laten we zeggen. Het was iets gemakkelijker om gewoon een-op-een de veranderingen te doen. Nu hebben we gewerkt met een grote hervorming, met clusters van frequenties. De berekeningen om wel te kunnen uitzenden zonder anderen te storen – want sommigen zenden 360 graden uit, maar anderen alleen maar meestal vanuit een bepaalde hoek – zijn dus complexer.

Ik weet dat ik daarmee inderdaad de doelstelling van alle radio's probleemloos in de ether op 1 januari niet heb gehaald. We zijn nu alle zeilen aan het bijzetten om dat zo snel mogelijk in orde te brengen, maar nogmaals, wij hebben deze hervorming gewild. Ik heb er nooit een geheim van gemaakt. Dit is trouwens ook door u bevestigd, mevrouw Segers. Het parlement heeft dat ook gesteund. Dit geeft nu inderdaad voor een aantal radio's een bepaald ongemak, of erger. We zullen dat nu zo snel mogelijk wegwerken.

Karin Brouwers (CD&V): Minister, voor het einde van de maand, zegt u. Vandaag is het 10 januari. Er resten dus nog een twintigtal dagen. Is dat veel, is dat niet veel? Er zijn misschien een aantal luisteraars die zullen afhaken. Hoe zit het met de reclame-inkomsten? Ik durf nu niet te zeggen dat ze allemaal blij staan te juichen omdat ze het tegen het einde van de maand gaan weten, maar het is in elk geval beter dan dat het nog maanden zou duren, want dat werd ook al eens gefluisterd.

Ik vind het eigenlijk niet te begrijpen. De administratie maakt een plan, verdeelt nadien op basis van een hele procedure de frequenties, en achteraf moet de VRM dan nog eens komen vragen of dat plan nu wel goed is, want daar lijkt het immers op. Ik begrijp niet goed dat dat niet sneller kan gaan. Had men bijvoorbeeld geen brief kunnen sturen waarin staat dat zenders mogen uitzenden, onder dat voorbehoud dat het tegen het einde van de maand dan definitief zou zijn? Als er

dan storingen zijn, dan moet dat ter plaatse dan maar snel worden opgelost. Nu zijn er echter een aantal uit de ether die dat eigenlijk niet verdienen. U hebt het zelf net ook aangegeven. Het is jammer dat het zo is moeten lopen. Het was eigenlijk een mooi dossier op zich.

Katia Segers (sp.a): Minister, het verhaal dat u schetst, zonder namen te noemen, is ook wat wij hebben gehoord, maar we kennen deze wereld ondertussen zeer goed. Wij weten dat die radiowereld een heel bizarre wereld is, waar het bijna ingebakken is om er de kantjes af te lopen. U had dit dus ook kunnen voorzien. U hebt vorig jaar al een jaar tijd gekocht. De oorspronkelijke licenties liepen af op 25 september 2016. U hebt een jaar extra gekregen. Uw coalitiepartners hebben u voorgesteld om nog een aantal maanden extra te nemen. Waarom hebt u dat niet gedaan? Dat dit soort toestanden zouden gebeuren, was immers in de sterren geschreven. Je kunt ook van de VRM niet vragen om onwettelijke dingen te doen. U hebt gezegd eraan te werken, maar mijn vraag is heel concreet wat u daarvoor gaat doen. Er moeten er immers nog veertig worden afgeleverd, waarbij er gemiddeld een dag of meer nodig is om een af te werken. Dat gaat nog heel lang duren. Ondertussen zijn die zenders hun luisteraars kwijt, én hun reclame-inkomsten. (*Applaus bij sp.a*)

Bart Caron (Groen): Minister, dit is eigenlijk een beetje een bitter verhaal, goed bedoeld en met een heel moeilijk proces dat daaraan is voorgegaan. Het is uitgesteld door vorige regeringen omdat het te complex was, en nu loopt het op die manier af. Ik ben het eens met u, ik weet ook dat er cowboys zijn op dat terrein, en veel cowboys, maar dat de mensen die het goed menen, hiervan het slachtoffer zijn, is eigenlijk dramatisch.

Ik zou u echt willen vragen dat de VRM en de administratie desnoods extra inspanningen doen om die dossiers af te handelen. Ik kan me niet indenken dat een dossier van een radio die op dezelfde frequentie kan blijven als de vorige, een dag onderzoek vergt. Dat zou kunnen, maar daarmee zouden er in principe weinig problemen mogen zijn, vooral als mensen al erkend waren en hun eigen, autonome programmatie hadden, inclusief informatie. Dat zou toch snel moeten kunnen gaan. Dat is een bekommernis die we delen. Dit had niet mogen gebeuren. Het is nu zo, maar kan men een tand bijsteken? Dat is de vraag.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Collega Segers, u hebt het min of meer gezegd, maar u moet er natuurlijk ook bij zeggen dat ook de vorige minister dit dossier op haar bord heeft gekregen en de moeilijkheden ervan heeft ingezien. Het uitstel dat er toen is geweest, was dus ook al een voorbode van de complexiteit van dit dossier waar we nu opnieuw tegenaan hikken.

Minister, volgens mij is er momenteel geen weg terug. We kunnen niets anders dan hopen dat de administratie en de VRM hier snel door geraken en zeer snel de zendvergunningen aan de erkende radio's kunnen toekennen, want dan hebben we die stap al gezet. We weten dat het dan allemaal nog niet is opgelost. We moeten zeker ook nog kijken naar de procedures die bij de Raad van State lopen voor de erkenningen op zich. We zijn nog niet klaar, maar de eerste stap moet erin bestaan dat de VRM en de administratie zeer snel werken.

Minister Sven Gatz: Ik wil nog even opmerken dat tijdens de replieken is gesuggereerd dat voorlopige zendvergunningen zouden kunnen. Juridisch bestaat dat niet. Tijdens vorige rondes zijn zendvergunningen onder voorbehoud toegekend. Dat was een standaardformulering. Dit is geen groot land, en in verband met bepaalde frequenties was er behoefte aan internationale coördinatie voor de zenders die dichtbij de grens waren gelegen. Dit kon sowieso een aantal maanden of zelfs een jaar in beslag nemen. Sommige zenders hebben me die zinssnede ook

aangereikt als een oplossing. Dit betekent echter enkel dat. Het betekent niet dat onder voorbehoud kan worden uitgezonden.

Indien dit gebeurt en het niemand stoort, zal er niets gebeuren. Zelfs voor bepaalde zenders die op dezelfde frequentie blijven zitten, kan er een interferentie met andere zenders ontstaan. Het frequentieplan is immers veranderd.

Gelukkig zijn er eenvoudige aanvraagdossiers. Er zijn echter ook iets complexere dossiers. Het belangrijkste is dat de administratie en de VRM nu een tandje zullen bijsteken. De nodige afspraken zijn gemaakt. Ik kan enkel herhalen dat de problemen tegen het einde van deze maand helemaal, wat absoluut het streefdoel blijft, of grotendeels zullen worden opgelost. Daarna zullen we de vraag moeten stellen of iedereen zich op dat ogenblik aan het decreet heeft gehouden.

De eerste bekommernis blijft echter de zenders die een erkenning hebben gekregen zo snel mogelijk een zendvergunning te bezorgen.

Karin Brouwers (CD&V): Minister, in tegenstelling tot uw voorgangster hebt u, samen met het Vlaams Parlement, dit dossier aangepakt. Dit verdient lof en respect. Het zijn heikele, moeilijke en technische dossiers. We zaten aan de eindmeet. Het kan dan ook niet dat de lokale radio's de dupe worden van een traag werkende administratie. De administratie heeft een maand gehad, maar heeft die tijd niet gebruikt. Het was een speciale maand, maar op een bepaald ogenblik moeten tanden worden bijgestoken. U hebt verklaard dat het tegen het einde van deze maand volledig in orde zal zijn. Ik hoop het. Indien dit niet het geval zou zijn, zullen we hier zeker nog op terugkomen.

Katia Segers (sp.a): Mevrouw Brouwers, het ligt niet aan de mensen van de administratie, maar aan de minister en aan het politiek beslissingsniveau. De erkenning van de lokale zenders heeft pas op 1 december 2017 plaatsgevonden. Daar is een hele tijd overheen gegaan.

Minister, ik begrijp dat dit een zeer moeilijke oefening was, maar u had sneller beslissingen moeten nemen. In dat geval zou de VRM voldoende tijd hebben gehad. U had tevens kunnen voorzien in een overgangperiode. Tijdens een vorige ronde heeft toenmalig minister Keulen voorzien in een overgangperiode van vijf maanden.

We wisten dat dit zou gebeuren. U hebt zich sterk gemaakt dat het niet zou gebeuren en toch is het gebeurd. Ik kan enkel besluiten dat, alle goede bedoelingen ten spijt, de uitvoering van het decreet niet getuigt van goed bestuur. *(Applaus bij sp.a)*

Bart Caron (Groen): Mijnheer Vandaele, dat is helaas de waarheid. Het is onze gewezen collega, de heer Decaluwe, die aan de basis ligt van het langdurig uitstel van de nieuwe zendvergunningen. Ik weet niet wie hiervoor politiek verantwoordelijk is.

Minister, ik zou u willen vragen om, zodra het allemaal voor elkaar is, de VRM de toepassing van het decreet goed te laten nakijken. Een aantal zenders zonder vergunning hebben de gashendel opengedraaid. Een aantal zenders met een vergunning zijn het signaal van de ketenradio blijven sturen. We moeten dit punt per punt nakijken. Indien we een zuiver landschap willen, moeten we de doelstellingen van het decreet effectief opvolgen en is handhaving ter zake een noodzaak om de cowboymentaliteit van sommige spelers weg te werken.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Chris Janssens aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de politieke neutraliteit bij benoemingen door de VRT, naar aanleiding van de ophef over de aanstelling van een nieuwe redacteur sociale media

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Er was de voorbije dagen weer heel wat kritiek op de VRT, naar aanleiding van de aanwerving van een nieuwe redacteur sociale media, waarbij de objectiviteit van de VRT nogmaals in twijfel werd getrokken.

Voor alle duidelijkheid, het gaat me niet om de persoon op zich. De dame in kwestie moet zich zoals iedereen maar bewijzen in haar nieuwe functie, maar het gaat wel over het aanwervingsbeleid, de selectieprocedure van de VRT. Quasi elke werkgever doet bij vergevorderde sollicitatiegesprekken een onderzoek op internet naar de betrokken sollicitant. Zeker als je iemand aanwerft als redacteur sociale media, bij de openbare omroep dan nog, ga je er toch van uit dat de werkgever eens heeft gecheckt wat de betrokkene allemaal gepost heeft. Indien men dat inderdaad had gedaan, dan had men meteen vastgesteld dat er een heel aantal dingen geschreven werden die niet door de beugel kunnen, dat er een heel aantal zaken zijn die vooral een links activistisch profiel benadrukken, en dat de betrokkene inderdaad ook actief is geweest bij de groene partij en heel wat andere linkse hobbyclubjes zoals Kif Kif en dergelijke meer.

Als je iemand met een dergelijk profiel een dergelijke belangrijke redactionele functie geeft bij een openbare omroep, dan kun je je toch de vraag stellen of dat nu inderdaad een objectieve keuze is, dan wel of het bewuste ideologische profileren is geweest van de VRT. Niet alleen ik heb dergelijke bedenkingen, ook Leo Neels, professor mediarecht aan de KU Leuven zegt: "De VRT moet wel grondig nagaan of de politieke overtuiging van betrokkene geen beletsel vormt." Want: "In het verleden heeft ze zich heel vrijpostig uitgelaten op Twitter, en de openbare omroep moet heel voorzichtig zijn met opiniëring."

Er kunnen dus toch wel vragen worden gesteld of de richtlijnen inzake onpartijdigheid zijn nageleefd. Mijn vraag is dus: hoe wilt u in de toekomst beter toezien op de politieke neutraliteit bij het aanwervingsbeleid van de VRT?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Het antwoord is heel eenvoudig: de VRT werft aan wie ze wil, de VRT is autonoom qua aanwervingsbeleid en de VRT doet dat volgens de normale regels van de kunst. Ik heb begrepen dat het betrokken personeelslid geselecteerd is uit een groep van 120 mensen. Daar kom je niet zomaar als beste kandidaat uit. Ik neem aan dat, als de VRT die keuze maakt, ze dat weloverwogen doet. Het is helemaal niet wenselijk dat de politiek zich mengt met het aanwervingsbeleid van de VRT en het is zelfs wettelijk onmogelijk – ik zou zeggen: gelukkig maar.

Daarnaast is het zo – en dat is een andere garantie naast de selectie, die volgens de regels van de kunst is verlopen – dat wanneer men in dienst treedt van de VRT men onderworpen is aan de deontologische code van de VRT en bovendien aan de tien basisprincipes inzake neutraliteit die heel duidelijk zijn. Ik heb gisteren met belangstelling een stuk gelezen van de ombudsman van de VRT, en ik ben het volmondig eens met elke letter die hij daarin heeft geschreven.

Chris Janssens (Vlaams Belang): U zult het toch wel met mij eens zijn dat indien het ging om een personeelslid dat in het verleden actief was geweest aan de andere kant van het politieke spectrum, er misschien toch wel wat meer heisa over zou zijn. Beeldt u zich maar eens in dat het iemand betrof die in het verleden actief was bij het Vlaams Belang, die kritiek heeft op de islam, die kritiek heeft op allerlei

multiculturele verenigingen en dergelijke meer, die een links politicus misschien gelijkgesteld zou hebben met een massamoordenaar. Denkt u nu werkelijk dat iemand met een dergelijk profiel in aanmerking zou komen om aangeworven te worden via de selectieprocedure van de VRT? Welnee, hij zou integendeel met pek en veren worden ingesmeerd door diezelfde openbare omroep. Dat is de dubbele moraal, de dubbele standaard van de VRT die ik hier bekritiseer en die mij trouwens de geloofwaardigheid van de VRT in vraag doet stellen. Daarom is mijn vraag aan u: kijkt u toch meer toe op de politieke neutraliteit bij de aanwervingen van de VRT-nieuwsdienst. Bij belangrijke redactionele functies moeten aanwervingen desnoods gebeuren via een neutrale, onafhankelijke instantie.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): De VRT heeft een voorbeeldfunctie op elk vlak: ook als het gaat over ethiek en deontologie. De VRT doet dat goed. Ombudsman Tim Pauwels heeft, zoals minister Gatz al zei, gisteren heel mooi het kader uiteengezet. Er is een deontologische adviesraad, er zijn verschillende deontologische codes, er is een heel apparaat uitgewerkt om de deontologie te respecteren. Wij vragen van de VRT terecht dat zij werk maakt van deontologie en ethiek. Maar, beste collega's, ook wij, alle 124 volksvertegenwoordigers, hebben een deontologie en een ethiek hoog te houden. Bij dezen roep ik op dat wij de deontologische regels zouden respecteren. Het intimideren van medewerkers van onze publieke omroep hoort daar niet bij. *(Applaus bij sp.a en Groen)*

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Minister, ik sluit mij volmondig aan bij uw antwoord. Het gaat om een competent iemand die uit een open procedure met 120 kandidaten komt. Het is inderdaad een jong iemand. Af en toe doen jonge mensen wel eens domme dingen, waarvan ze daarna – zo hoop ik toch – ook wel eens spijt hebben. Maar, minister en collega's, het is tekenend voor de tijd dat iemand die vol enthousiasme begint aan een nieuwe job en die daarvoor op een zeer hoogwaardige manier werd geselecteerd, op het moment dat ze aankondigt dat ze die stap maakt, zonder veel kennis van zaken wordt neergesabeld. Het is tekenend voor de tijd dat een jong iemand die begint aan een carrière plots in een twitterstorm terechtkomt en op een zeer onbehouden manier, ook vanuit dit parlement, wordt geconfronteerd met een aantal opmerkingen die ik beneden alle peil vind. *(Applaus bij Groen, sp.a en CD&V)*

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Voorzitter, ik heb niets aan mijn vorige antwoord toe te voegen.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Collega's, quod erat demonstrandum: de VRT heeft de uitgesproken steun gekregen van de linkse partijen in dit parlement. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

Minister, ik wil vooral benadrukken dat het hier gaat om een openbare omroep die wordt gefinancierd met miljoenen euro's belastinggeld. Belastinggeld van alle Vlamingen, van links tot rechts. Als je dan vaststelt dat in nieuwsprogramma's en zogenaamde duidingsprogramma's en dergelijke meer telkens opnieuw diezelfde pensée unique naar voren wordt geschoven, waarbij boodschappen worden meegegeven pro migratie, pro multicultuur, pro Belgische eenheid, pro Europese Unie, enzovoort, kun je je toch afvragen hoe je jezelf in hemelsnaam nog een openbare, nog een publieke omroep kunt noemen. Als de VRT inderdaad de omroep wil worden van alle Vlamingen, een echt onafhankelijke omroep die alle meningen aan

bod laat komen, van links tot rechts, dan is er bij de VRT nog heel veel werk aan de winkel. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Kathleen Krekels aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over het M-decreet, naar aanleiding van de noodkreet van twintig leerlingen-begeleiders uit het secundair onderwijs

De voorzitter: Mevrouw Krekels heeft het woord.

Kathleen Krekels (N-VA): Voorzitter, ik zal geen papier gebruiken. Ik heb wel iets meegebracht om te noteren wat de minister mij antwoordt, zodat ik kan repliceren.

De voorzitter: Het valt mij op dat het veel vlotter gaat als de mensen geen papier gebruiken. Ik weet niet of het u is opgevallen. Ook qua tijd.

Kathleen Krekels (N-VA): Minister, u weet dat ik een heel dubbele houding heb ten aanzien van het M-decreet. Enerzijds ben ik uiteraard voor het inclusief onderwijs of voor meer inclusiviteit in ons onderwijs. Anderzijds geef ik soms aan dat ik vrees dat het allemaal te veel is en dat het te snel is gegaan. We hebben daarover naar aanleiding van de beleidsbrief gesproken. Ik heb toen het M-decreet en het VN-verdrag voor personen met een handicap tegenover elkaar geplaatst. Het M-decreet was bedoeld als eerste stap naar een meer inclusief onderwijs, terwijl het VN-verdrag voor personen met een handicap gaat voor een volledig inclusief onderwijs. Die twee gaan van eerste naar vierde versnelling. We hebben dat verdrag geratificeerd. We hebben ons er dus toe verbonden om voor volledige inclusiviteit te gaan.

De getuigenissen die we nu in de krant lezen en die de laatste jaren regelmatig in de loop van het schooljaar naar boven komen, maken gewag van het feit dat het allemaal wat veel is, dat het allemaal wat snel gaat en dat onze scholen daar toch onvoldoende op voorbereid waren. Er was nog een verschil tussen het secundair onderwijs en het basisonderwijs. Er was onvoldoende voorbereiding.

Minister, in dat kader heb ik een vraag voor u. We hebben gezegd dat we een evaluatie zouden doen. We zouden die doen op drie jaar, zodat we die grondig kunnen doen. Er dringen zich nu vragen op van verschillende mensen. Want drie jaar, dat is op lange termijn. Maar wat kunnen we al doen op korte termijn?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mevrouw Krekels, ik dank u voor uw vraag. Ik start met de brief van de leerlingenbegeleiders. Ik heb hun brief nog niet ontvangen, maar ik heb een van de auteurs wel gebeld.

Ik wil zeker luisteren naar de zorgen die ze hebben, maar de brief gaat over veel meer dan het M-decreet. De brief gaat over de toegenomen zorgen die ze hebben. Ze hebben het ook over hoe je OKAN-leerlingen (onthaalklas voor anderstalige nieuwkomers) moet begeleiden, hoe je omgaat met spijbelgedrag. Ook het pesten is nog niet onder controle. Vanuit het secundair onderwijs pleiten ze voor een eigen statuut zoals dat ook bestaat in het lager onderwijs. Vanuit deze context wil ik zeker luisteren.

Maar u legt specifiek de focus op het M-decreet, waarvan zij zelf erkennen dat het maar een stukje is van de zorgen die ze hebben. Langs de ene kant wil ik mijn absoluut respect uiten voor alles wat zij doen. Weet wel dat, als u allen hier in dit parlement het decreet Leerlingenbegeleiding zou goedkeuren, die leerlingenbegeleiding

vanaf 1 september 2018 een volwaardige erkenning wordt voor elke school in Vlaanderen. Ook elke secundaire school zal moeten voorzien in een leerlingenbegeleiding.

Wat het M-decreet betreft, ging ik eigenlijk niet helemaal akkoord met wat de Knack stelde over 'de massale toestroom van leerlingen'. We hebben de laatste cijfers nog eens bekeken. Ik heb dat speciaal voor u gedaan. Het aantal leerlingen dat in het buitengewoon secundair onderwijs schoolloopt, is gedaald met 228 leerlingen. 228 op 20.000. Er zijn er nu nog 20.300 en vroeger waren er 20.500. Dat kun je geen massale uitstroom noemen. Maar ik erken wel dat de problematieken waarmee jongeren worden geconfronteerd – de prikkels zijn veel groter geworden – om begeleiding vragen.

Mevrouw Krekels, we hebben ook beslist – u weet dat en het levert mij ook wel wat kritiek op – om het buitengewoon onderwijs te laten bestaan. We hebben zelfs een extra type toegevoegd, type 9, waar kinderen met autisme naartoe kunnen, tot grote vreugde van de ouders. Maar het is van belang dat kinderen, ook al hebben ze een bepaalde problematiek, in gewone scholen terechtkunnen. Scholen moeten daarmee leren omgaan. Zij proberen dat dag per dag op een goede wijze te doen.

Ik ben zeker bereid om te bekijken hoe we een aantal zaken kunnen bijsturen. Ik heb dat ook al gezegd. Een van de maatregelen waar ik achter sta en waarin we als regering al een keuze hebben gemaakt, is dat leerlingen die in het basisaanbod moeten schoollopen niet meer die druk hebben dat ze na twee jaar misschien wel terug moeten naar het gewoon onderwijs. Laat ons dat voor onbepaalde duur doen, om de rust daar wat te handhaven.

Mevrouw Krekels, als we er samen met de centra voor leerlingenbegeleiding mee voor zorgen dat elk kind daar kan schoollopen waar het zich het best voelt en zich het best kan ontwikkelen, dan zetten we goede stappen voorwaarts.

De voorzitter: Mevrouw Krekels heeft het woord.

Kathleen Krekels (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik wil dat laatste zeker onderstrepen. We zeggen het al heel vaak: gewoon als het kan en buitengewoon als het nodig is. Dat is zeker een stelling die we willen blijven handhaven.

U geeft aan dat het M-decreet inderdaad maar een klein luik is van wat de leerlingenbegeleiders hadden aangegeven. In Het Laatste Nieuws stond nog een ander artikel, van een leerkracht uit een kleine lagere school, die ook bepaalde zorgen aangaf. Zij benadrukte het gegeven van kinderen die onder de ondersteuningsnetwerken vallen en bij de ondersteuners terechtkunnen en al die andere kinderen die eigenlijk onder de basiszorg vallen en daar niet in terechtkunnen. Het is vaak de combinatie van beide in de klassen die het zo moeilijk maakt. Als de ondersteuner een aantal uren komt voor de personen die recht hebben op die ondersteuning, dan zitten er in de klas ook nog heel veel andere kinderen die andere noden hebben en die in de basiszorg moeten worden begeleid. Binnen de ondersteuningsnetwerken krijgt men vaak vragen rond die basiszorg, omdat scholen daarover vaak nog in de knoop zitten, terwijl dat, zoals ik wel weet, niet de bedoeling is. Veel leerkrachten worstelen daarmee.

Ik wil graag een aantal mogelijke quick wins aangeven. Zo is er de planlast, die ook in het artikel naar voren is gekomen. Is er geen opleiding of begeleiding voor leerkrachten en ondersteuners om die planlast terug te dringen, zodat zij voor de begeleiding van hun kinderen slechts het minimum aan papierwerk moeten doen om dit onder controle te kunnen houden?

De voorzitter: Mevrouw Gennez heeft het woord.

Caroline Gennez (sp.a): Minister, de situatie in de praktijk voor heel veel jongeren, hun ouders en leerkrachten is echt schrijnend sinds de invoering van de zorgondersteuningsnetwerken. Mensen geven aan dat de implementatie van het M-decreet en de zorgondersteuningsnetwerken net twee dingen niet doen: extra zorg bieden voor wie het nodig heeft en ondersteuning bieden aan leerkrachten die het moeilijk hebben. Die noodkreet is al zo vaak geslaakt. De tragedies op het terrein blijven aanslepen. Namens sp.a en namens het hele onderwijsveld wil ik u echt oproepen om de zorgondersteuningsnetwerken bij te sturen zodat elk kind de zorg krijgt die hij of zij oprecht nodig heeft, want vandaag is de chaos totaal. *(Applaus bij sp.a)*

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Elisabeth Meuleman (Groen): Minister, als scholen en leerkrachten de brede zorgnoden al niet kunnen bolwerken, dan kunnen ze zeker de bijkomende vragen in het kader van het M-decreet niet bolwerken. Het nieuwe ondersteuningsmodel moest inderdaad koste wat het kost ingaan op 1 september 2017, hoewel uw regelgeving rijkelijk laat klaar was en u onmogelijke en onmenselijke inspanningen hebt gevraagd. Het resultaat is dat duizenden kinderen op 1 september niet de ondersteuning kregen die ze nodig hadden, die op 1 oktober niet kregen, in november en december niet kregen en op 1 januari 2018 nog steeds de ondersteuning niet krijgen die ze nodig hebben en waar ze recht op hebben.

We hebben in dit parlement een resolutie kamerbreed goedgekeurd met de vraag om op 1 december een stand van zaken te geven over de toestand van de ondersteuningsnetwerken. Wanneer komt die stand van zaken? Zult u in de nodige middelen voorzien om ervoor te zorgen dat kinderen die individuele begeleiding nodig hebben, die zullen krijgen?

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Kathleen Helsen (CD&V): Minister, deze vraag wordt gesteld naar aanleiding van een artikel dat is verschenen in Knack. Het gaat hier over leerlingenbegeleiders die meerdere problematieken in beeld brengen. Deze mensen zeggen dat ze het moeilijk vinden om te werken met anderstalige leerlingen. Ze hebben het moeilijk om te werken met leerlingen met beperkingen. Ze vinden dat de sociale media hun job verzwaren. Ze stellen de opleiding die ze hebben gekregen, in vraag. Ik kan alleen maar vaststellen dat ze niet altijd even goed geïnformeerd zijn, onder andere over wat de overheid van hen verwacht. Dat lees ik in het artikel. Het is nochtans belangrijk dat zij over de juiste informatie beschikken.

We verwachten niet dat iedereen in het gewoon onderwijs zit. We willen het buitengewoon onderwijs behouden. Indien leerlingen daar de gepaste aanpak kunnen krijgen, is het wenselijk dat ze daar ook zitten.

Deze mensen geven duidelijk aan dat ze heel moeilijk kunnen functioneren. We kunnen daar vandaag moeilijk verklaringen voor geven omdat er verschillende verklaringen mogelijk zijn. Ze geven een signaal. Ik vind wel dat we als overheid elk signaal ernstig moeten nemen en moeten kijken hoe we er verder mee aan de slag gaan en wie welke opdracht in de toekomst anders of beter kan opnemen.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Er lopen hier twee vragen een beetje door elkaar. Er zijn de ondersteuningsnetwerken en er is het artikel van de leerlingenbegeleiders. Leerlingenbegeleiders zijn geen ondersteuners in ondersteuningsnetwerken. Ik zal me eerst op de vragen van mevrouw Krekels focussen.

Ik ben zeker bereid om te kijken hoe de planlast naar beneden kan, maar hier ligt een verpletterende verantwoordelijkheid bij onze netten en koepels. Zij hebben

competentiebegeleiders. Deze moeten worden ingezet op de klasvloer. De Vlaamse overheid heeft heel duidelijke regels waarbij we vertrouwen geven aan het veld. Voor ons is een medische diagnose niet meer nodig. Het CLB maakt een verslag en men heeft recht op ondersteuning. De leerkracht samen met de directie en het CLB zijn de best geplaatste personen om te kijken wat een kind nodig heeft. Als ik vaststel dat sommigen daar niet mee om kunnen en vinden dat alles op papier moet worden verantwoord, dan is dat een heel trieste zaak. Leerkrachten komen mij vragen waarom ze hun expertise niet meer kunnen inzetten, waarom alles op papier moet. Dat is nu niet meer nodig. Hier rust echt de verantwoordelijkheid bij diegenen die de sleutels hebben gekregen, en dat moeten we goed monitoren.

Wat de leerlingenbegeleiders betreft, herhaal ik nog een keer – mevrouw Helsen heeft het ook gezegd en ook ik heb het in mijn inleiding gezegd – dat het artikel in Knack over een totaal andere groep mensen ging, maar waar we ook heel veel zorg voor moeten dragen. Zij zijn inderdaad manusje-van-alles in de scholen. In het lager onderwijs is dat strikt geregeld en moet er een zorgcoördinator zijn. In het secundair onderwijs kiest men, maar vanaf 1 september 2018 zal dat leerlingenbeleid sowieso nodig zijn in elke secundaire school. Dat is in deze tijden meer dan nodig.

Wat de ondersteuningsnetwerken betreft, wordt door de stuurgroep een verslag gemaakt. Ik wil wel opmerken dat het tot vorig jaar zo was dat de middelen van het M-decreet die waren vrijgekomen, terechtkwamen in een aantal scholen in Vlaanderen. Dus niet elke school in Vlaanderen kon genieten van de middelen die werden gegenereerd. We hebben toen beslist om 15 miljoen euro toe te voegen en te verspreiden over Vlaanderen waardoor elke school daar recht op heeft.

Men heeft gekozen, ook de stuurgroep, om toch van start te gaan. Wat we nu gaan maken, is een verslag van de opstart van de ondersteuningsnetwerken. We zullen daarin hoogstwaarschijnlijk zien dat het op sommige plaatsen goed verlopen is en op andere plaatsen zeer slecht. Alle netwerken zijn op dit moment gestart. Nu nog zeggen dat geen enkel kind de ondersteuning krijgt waar het recht op heeft, is niet juist. Het veld moet dat ook aanpakken. De kleine types hebben sowieso hun ondersteuning gecontinueerd gekregen. Ik hoor op het terrein ouders die zeggen dat hun kind vroeger totaal geen recht had op steun terwijl het nu wel wordt begeleid. Er zijn dus een aantal extra opportuniteiten ontstaan.

Ik ben zeker bereid om bij te sturen waar nodig, maar ik ben niet bereid om elke drie maanden grote bijsturingen te doen. Dan storten we het veld in chaos. Zodra het verslag over de opstart er is, zal dat met u allen worden gedeeld. Ik ben ervan overtuigd dat we in het belang van kinderen die ondersteuning nodig hebben, daar passende conclusies uit zullen trekken.

Kathleen Krekels (N-VA): Minister, ik wil nog twee focussen leggen bij deze laatste opmerking over de planlasten en over de netwerken en de koepels. U hebt daar zeker een punt, maar omdat we zo vaak horen dat het misloopt, omdat leerkrachten zo vaak krampachtig van alles willen bewijzen en aantonen, schrijven ze toch van alles op. Vandaar mijn vraag om misschien toch te voorzien in een opleiding of begeleiding voor die mensen zodat zij met een gerust hart bepaalde zaken kunnen loslaten en slechts heel beperkt zaken moeten opschrijven om voldoende in orde te zijn met wat het CLB van hen verlangt.

We zijn het erover eens dat het buitengewoon onderwijs een krachtige partner is in heel dit verhaal, maar men is wel vertrokken vanuit de visie om het eerst te proberen in het gewoon onderwijs en het pas dan door te trekken naar het buitengewoon onderwijs. Dat is de visie rond het M-decreet en het VN-verdrag voor personen met een handicap. En ook daar loopt het al eens mis wanneer mensen te lang het gewoon onderwijs moeten proberen en blijven sukkelen, waardoor zij te laat

naar het buitengewoon onderwijs gaan. We krijgen dan de kreet te horen van het buitengewoon onderwijs dat zij te laat met die kinderen aan de slag kunnen gaan.

Dat zijn nog twee zaken die ik wilde benadrukken.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

De voorzitter: Dames en heren, er is nu taart in het Koffiehuis, en dat is geen overschot van de Warmste Week. Die taarten komen van een zeer goede bakker uit de fantastisch mooie gemeente Riemst en worden u aangeboden door de voorzitter, die op 6 januari 67 jaar jong is geworden. (*Applaus*)

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, we schorsen de vergadering.

– *De vergadering wordt geschorst om 16.27 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 16.43 uur.*

ONTWERP VAN DECREET houdende het overheidstoezicht in het kader van het gezondheids- en welzijnsbeleid – 1242 (2016-2017) – Nrs. 1 tot en met 5

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende het overheidstoezicht in het kader van het gezondheids- en welzijnsbeleid.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Bertels heeft het woord.

Jan Bertels (sp.a): Voorzitter, ik wil kort een aantal zaken zeggen over dit toch wel belangrijke decreet. Ik begin met te zeggen dat het ontwerp van decreet vertrekt van een aantal correcte uitgangspunten.

Ik som ze even op. Het principe van een uniforme basisregeling voor de uitoefening van het toezicht in het beleidsveld Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, en de kwaliteitscontrole die daar gedaan wordt, is oké. De functiescheiding van het toezicht en het subsidiëren, erkennen, vergunnen en handhaven in het kader van de principes van goed bestuur, is ook een correct uitgangspunt. De begrippen proportionaliteit en finaliteit als basis voor de inspectie is ook een correct uitgangspunt. Er zijn dus een aantal correcte uitgangspunten die wij erkennen.

Maar er is ook een maar, en dat is wel spijtig. Er is hier een lang proces, een lang traject aan voorafgegaan en toch voelen sommige actoren en veel adviesorganen zich niet voldoende betrokken. Er is te weinig gedaan met de overlegmomenten waardoor er bij de adviesorganen en een deel van het werkveld onvoldoende draagvlak bestaat voor dit ontwerp van decreet. De kritische adviezen die opgesteld zijn door die organen liegen er niet om.

Dat is volgens ons een gemiste kans. Het is eigenlijk een dubbele gemiste kans want hoewel de meerderheid te elfder ure, letterlijk tijdens de laatste zitting, de datum van inwerkingtreding van dit ontwerp van decreet heeft uitgesteld tot 1 januari 2019, wil noch de minister noch de meerderheid nog een overleg organiseren om het broodnodige draagvlak te creëren voor dit ontwerp van decreet. Toezicht en kwaliteitscontrole zijn van fundamenteel belang. Men zegt nu dat men

denkt dat er een draagvlak is, maar de adviezen tonen het tegenovergestelde. Volgens ons was het heel gemakkelijk om een beter draagvlak te creëren met de bijkomende periode, als het toch pas in werking treedt op 1 januari 2019.

Tot slot wil ik nog twee pijnpunten aanhalen die ons zwaar op de lever liggen. Dat is eerst de discussie die wij hebben gehad met betrekking tot artikel 7. Dat gaat onder meer over de inspectie van de zogenaamde bovenliggende entiteiten. We hebben de discussie hier al eens gevoerd over bijvoorbeeld beursgenoteerde holdings, multinationals die actief zijn in de residentiële ouderenzorg en waarvan sommigen zeker winst willen maken op zorg. Welnu, die bovenliggende entiteiten ontsnappen aan het toezichtsdecreet en zijn er geen voorwerp van, hoewel iedereen de nood voelt – dat wordt ook ruiterlijk erkend door de minister en de meerderheid – dat er een bestuurlijke en financiële transparantie nodig is onder meer op deze holdings. Maar ondanks de vragen die we hierover gesteld hebben en amendementen die we hebben ingediend, wordt daar niet op ingegaan. Dat is een derde gemiste kans voor ons.

Een vierde gemiste kans lijkt ons te zijn dat er geen beroepsorgaan is binnen de toezichtsprocedure voor geïnspecteerden die een inspectieverslag hebben gekregen. Het lijkt me dat in een geest van dialoog waar inspecties toch ook moeten aan meewerken voor het bevorderen van de kwaliteit, er binnen de eigen procedure een beroepsorgaan zou moeten zijn voor de geïnspecteerden. De drempel die nu wordt geschapen om onmiddellijk naar de Raad van State te gaan om de administratieve beslissing aan te vechten binnen een kwaliteitsvolle toetsingsprocedure die uitgaat van respect voor elkaar in dialoog en die kwaliteitsbevorderend werkt, is veel te hoog.

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Elke Van den Brandt (Groen): Collega's, wanneer je je kindje naar een crèche brengt of je ouders naar een woonzorgcentrum, dan wil je dat ze daar goede zorg krijgen en dat er een instantie is die erover waakt dat die zorg goed is. Dat is onze Zorginspectie, dat is hun taak. Dat is zoals we het vandaag doen.

Het ontwerp van decreet dat hier voorligt, geeft een nieuw kader voor de Zorginspectie. Op zich is dat een goede zaak omdat je een alomvattend kader krijgt, maar het is een heel atypisch decreet als je kijkt naar alle decreten binnen Welzijn. Wij zijn het gewoon om decreten te hebben waarbij er adviezen komen uit de sector, waar er wel kritiek is maar waar men toch gehoord is, men inspraak heeft kunnen hebben en heeft kunnen meewerken.

Rond het ontwerp van decreet dat vandaag voorligt, heerst ronduit een sfeer van vijandigheid. De adviezen stralen wantrouwen uit, zowel van de SERV als van de SAR als van de Raad van State. Ze voelen zich niet gehoord. Er waren wel overlegmomenten, maar hun opmerkingen werden niet meegenomen. Het zijn harde duidelijke adviezen in niet mis te verstane bewoordingen.

Toch gaat de meerderheid hiermee voort. Mocht het niet zo triestig zijn, dan zou het op sommige punten haast om te lachen zijn. Ik geef één voorbeeldje. De Raad van State wilde één woord toevoegen en wou van 'termijn' 'oorspronkelijke termijn' maken. Dat wordt niet gevolgd, dat zou de leesbaarheid van de tekst niet ten goede komen. Ik daag u uit om het document te lezen en te argumenteren waarom de toevoeging van één woord de leesbaarheid van de tekst fundamenteel zou veranderen. Het is een taaie tekst, en dat ene woord gaat dat niet veranderen. Maar dit toont aan hoe met de adviezen werd omgegaan. Ik herhaal het: dat zijn we niet gewoon binnen Welzijn, en dat betreuren we ook.

Dat voorbeeld is misschien eerder een detail en geen fundamentele zaak, maar er zijn wel fundamentele problemen. Het eerste is dat de rechtswaarborgen van

degenen die worden geïnspecteerd, dus de voorzieningen zelf, onvoldoende worden gegarandeerd. Dit komt op verschillende manieren tot uiting. De heer Bertels zei het al: er is geen beroepsorgaan. Als men niet akkoord gaat, moet men direct naar de Raad van State of naar de rechtbank van eerste aanleg. Dat zijn dure en lange procedures. Dat is niet echt een procedure die zegt: hier staat men open voor dialoog. Dat is net wat de sector vraagt: dialoog en inspectie die gebaseerd is op samenwerking en dialoog.

Natuurlijk moeten de rotte appels eruit. Natuurlijk moet de kwaliteit van de zorg goed zijn. Maar het overgrote deel van de sector wil dat ook, wil daaraan meewerken, en vraagt een visie en een manier van werken die daaraan aangepast is.

Minister, u zei in de commissie letterlijk dat het geruststellend is dat de sector niet laaiend enthousiast is, want het gaat over toezicht. Dat is een zin die heel veel zegt. Daarmee toont u aan dat u vindt dat men bang moet zijn voor inspectie. Dat is niet de sfeer die in de sector heerst. In de sector is er een absolute bereidheid om hieraan mee te werken, wil men rond kwaliteit denken, wil men voortgaan. Vandaar de vele vragen om eerst een kwaliteitskader uit te werken, om eerst een kader te tekenen zoals in uw regeerakkoord staat, waarin men zegt wat kwaliteit van zorg is en dan een inspectie op die nieuwe visie te gaan doen. Helaas wordt hier de kar voor het paard gespannen. We hebben eerst een ontwerp van decreet op inspectie, en we moeten hopen dat de visie op kwaliteit een alomvattende visie is en dat er later geen sectorale aanpassingen meer gaan komen.

Dit zijn mijn opmerkingen. De meest fundamentele gaat over wie geïnspecteerd wordt. Met dit ontwerp van decreet kan iedere pleegouder of iedere persoon met een handicap die een eigen budget heeft om zijn zorg te hanteren, worden geïnspecteerd. Dat is nodig. Iedereen die subsidies krijgt, moet zich daarvoor verantwoorden. De manier waarop moet natuurlijk verschillen. De inspectie van een pleegouder is anders dan die van een woonzorgcentrum, hoewel dat in dit ontwerp van decreet nog niet van toepassing is. Dat moet dan met de uitvoeringsbesluiten.

Maar er is één actor die buiten schot blijft, en dat zijn de grote overkoepelende entiteiten, met andere woorden: de koepels erboven. Als we dan in onze herinnering houden dat er beursgenoteerde bedrijven zijn die rusthuizen opkopen als zijnde yoghurtpotjes en terug verkopen als ze middelen nodig hebben, als we weten dat die spelers momenteel steeds meer impact hebben op onze zorgsector, dan is het verontrustend dat de Zorginspectie niet de bevoegdheid krijgt om ook die entiteiten en koepels te gaan opvolgen, om te zorgen dat de financiële transparantie ook daar wordt gegarandeerd, om te zorgen dat de regels rond bijvoorbeeld winst maken in een aantal sectoren worden opgevolgd enzovoort.

Het ontwerp van decreet geeft de inspectie maar een halve vleugel in plaats volledige vleugels om hier aan de slag te gaan en heel die sector te kunnen aanpakken. We hebben daar een amendement op ingediend omdat we dit zo belangrijk vinden. We horen ook vanuit de meerderheid steunbetuigingen. Het was de heer Parys die zelf zei dat hij het belangrijk vond dat er op die vraag van mij duidelijkheid kwam. Hij dacht dat die te vinden was in artikel 10. De koepels zouden wel degelijk bevraagd kunnen worden, maar het was heel duidelijk in het antwoord van de minister: koepels zijn geen actor in dit ontwerp van decreet en vallen wel degelijk buiten de scope van het ontwerp van decreet. Toch kreeg het direct de steun van ook de N-VA. Ik betreur dat, collega's, want ik denk dat we onze Zorginspectie zo sterk mogelijk moeten maken, niet enkel om pleegouders of kleine garnalen te vatten, maar ook om die grote vissen en grote structuren te inspecteren. Wachten tot zij vrijwillig willen meewerken aan een betere kwaliteit is niet de houding die ik van een Vlaamse Regering verwacht.

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Het is een belangrijk ontwerp van decreet. Het is ook een goed ontwerp van decreet, omdat het toelaat dat de inspecties binnen het beleidsdomein WVG echt op één lijn komen te zitten. Voor ons, als fractie, zijn kwaliteit van de zorg, een gelijk speelveld en transparantie belangrijke principes, die we ook terugvinden in dit ontwerp van decreet. Er zijn een aantal stokken achter de deur, een aantal principes die worden uitgewerkt en duidelijke rechten en plichten.

Wat wij belangrijk vinden – er is daarnet al allusie op gemaakt – is dat een inspectie plaatsvindt in een geest van overleg en dialoog. Dat is ook wat er vandaag op het terrein gebeurt. Collega Van den Brandt, er is natuurlijk een verschil tussen de manier waarop je pleegouders gaat inspecteren over de maandelijkse vergoeding die zij ontvangen van de Vlaamse overheid, en de inspectie die wordt uitgevoerd in een woonzorgcentrum. Het ene gaat over individuen, het andere gaat over organisaties. Uiteraard zijn het ook verschillende settings en contexten.

Ik zou u willen oproepen, mevrouw Van den Brandt, om eens wat vertrouwen te hebben in de inspectiediensten. Ik denk niet dat wij alles tot in de puntjes moeten reguleren omdat we zo weinig vertrouwen hebben in hoe de ambtenaren van de administratie, de inspecteurs in dit geval, hun werk zullen doen. Ik denk dat we er daar van mogen uitgaan dat er genoeg gezond verstand aanwezig is om ervoor te zorgen dat het verschil wordt gemaakt tussen bijvoorbeeld pleegouders en woonzorgcentra die worden geïnspecteerd. Ik vind het ook goed dat er een uniforme set van toezichtrechten is, voor een slagvaardige inspectie. Er zit bescherming van de zorggebruiker in.

Ik wil nog even terugkomen op de discussie die u daarnet begonnen bent over geïsoleerde entiteiten die kunnen worden geïnspecteerd. Eerst en vooral staat in artikel 10 heel duidelijk dat de inspectie alle documenten kan opvragen die zij nodig heeft om haar inspectie te kunnen uitvoeren. Stel nu dat er bedragen zijn die vertrokken zijn vanuit één entiteit naar een bovenliggende entiteit. Dan is er natuurlijk ook een spoor van te vinden in de onderliggende entiteit. Dat vertrekt ergens, daar is ergens een spoor van. De inspecteurs – we hebben hen ook gezien in de commissie – doen hun werk goed vandaag. Zij zijn bekwaam om vanuit het vertrekkende organisme een aantal dingen op te sporen. Ten tweede hebben we er ook voor gezorgd dat in artikel 44 van dit ontwerp van decreet ex-postcontrole is ingebouwd.

Laat ons beginnen met wat hier vandaag voorligt. Laat ons kijken of artikel 10 afdoende is voor de doelstellingen die we willen bereiken met het ontwerp van decreet. En laat ons in die ex-postcontrole die over drie jaar voorzien is, de evaluatie maken en kijken of er aanpassingen moeten gebeuren.

Dat is wat ik over dit ontwerp van decreet wilde vertellen, voorzitter, en de reden waarom mijn fractie voor dit ontwerp van decreet zal stemmen.

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): Collega's, ook vanuit onze fractie zijn we heel tevreden met het ontwerp van decreet, omdat het een overkoepelend juridisch houvast biedt voor alle aspecten van toezicht binnen het gezondheids-, welzijns- en gezinsbeleid, en dit zowel voor gebruikers en voorzieningen als voor de Zorginspectie en de inspecteurs zelf. Momenteel is er maar sprake van een heel fragmentarische benadering door de verschillende sectorale regelgevingen, een probleem dat alle sectoren erkennen, denk ik. Er is vaak rechtsonzekerheid door het ontbreken van een duidelijk kader voor onder meer bevoegdheden van Zorginspectie, de mogelijkheden van Zorginspectie en ook de gevolgen die een inspectie nadien kan krijgen. De nood aan een geharmoniseerde juridische basis klinkt al heel lang, en die wordt met dit ontwerp van decreet ingevuld.

Voor ons is een slagvaardige en efficiënte inspectie natuurlijk ook van groot belang. En ook daar komt het ontwerp van decreet aan tegemoet, want het voorziet

in een uniform pakket van toezichtrechten die onafhankelijk zijn van de materie die wordt geïnspecteerd. Dat duidelijk wordt afgelijnd wat mag en wat niet mag als inspectie, biedt heel wat meer zekerheid en natuurlijk ook rechten voor de geïnspecteerde. Die krijgt bovendien de mogelijkheid tot reageren en tot het formuleren van een klacht en kan in beroep gaan. Anderzijds wordt het verhinderen van toezicht strafbaar gesteld.

Het ontwerp van decreet biedt volgens ons absoluut een meerwaarde aan elkeen die bij zorg betrokken is: gebruikers, voorzieningen en inspecteurs zelf. Het toezicht zal zeker meer gestroomlijnd en uniform kunnen verlopen.

Daarnaast zijn van fundamenteel belang bij het uitoefenen van toezicht: proportionaliteit en finaliteit, net als privacyrechten, die terecht veel aandacht krijgen. Collega's, toezicht en controle zijn natuurlijk van belang, maar essentieel is natuurlijk dat dat gebeurt met de nodige rechtswaarborgen. Het ontwerp van decreet vult dat ook in.

Met betrekking tot de opmerking van mevrouw Van den Brandt over de gelieerde entiteiten, sluit ik me aan bij de reactie van collega Parys dat in artikel 10 wordt bepaald dat opvraging van documenten kan gebeuren. In de commissie hebben we het er toch over gehad dat de ouderenzorg voor een heel grote transitie staat. De minister heeft gezegd dat de Vlaamse Regering recent heeft beslist om werk te maken van nieuwe erkenningsnormen over bestuurlijke en financiële transparantie en over financiële weerbaarheid voor de residentiële ouderenzorg. Als die criteria een aanpassing nodig maken van dit ontwerp van decreet, dan zal dat in een volgende stap gebeuren. Laten we eerst de verdere uitwerking afwachten van de beslissing van de Vlaamse Regering met betrekking tot de nieuwe erkenningsnormen over bestuurlijke en financiële transparantie.

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Freya Saeys (Open Vld): Vandaag is het toezicht in de welzijnssector geregeld in sectoriële regelgeving. Dat betekent dat er voor elke sector een eigen regeling werd uitgewerkt. Dit ontwerp van decreet heeft de absolute verdienste dat de inspectie voor de hele sector zal geregeld zijn in één decreet, dat de rechten en plichten van inspecteurs en geïnspecteerden vastlegt en dat dus een en ander uniform is geregeld.

Met dit ontwerp van decreet komen we ook tegemoet aan de opmerkingen die de Raad van State maakte bij heel wat sectorale regelgevingen over het feit dat het recht op toegang tot een gebouw veel te ruim was geregeld. Nu wordt de toegang tot gebouwen bepaald in uren, rekening houdend met de functie die een lokaal vervult.

Tijdens de bespreking heeft de minister verklaard dat hij wil gaan naar accreditering of certificering in de sector van de woonzorgcentra en de kinderopvang. Dat is een positieve evolutie. Die mogelijkheid staat ook ingeschreven in het decreet Kinderopvang van 20 april 2012. Ik ben dan ook blij dat de minister daar nu actief over nadenkt.

Ik heb vragen gesteld over wat geformaliseerde afspraken zijn. Ik ben blij met de verduidelijking van de minister in de commissie, met name dat het gaat over gestabiliseerde en ondubbelzinnige kwaliteitsverwachtingen die in overleg zijn bepaald en afgesproken. Zolang het voor de geïnspecteerde duidelijk is waarop hij kan worden geïnspecteerd, is er geen probleem.

Een item waarover binnen de commissie kort, maar zeer terecht is gediscussieerd, is dat een reactie van de geïnspecteerde, net zoals het verslag, openbaar zou kunnen worden gemaakt. Vandaag wordt enkel het verslag openbaar gemaakt, maar niet de reactie op dat verslag van de geïnspecteerde. Ik hoop dat we naar

aanleiding van de discussie hierover in de commissie, toch nog stappen vooruit kunnen zetten, want het is iets dat heel wat geïnspecteerde voorzieningen stoort.

Na drie jaar kan het ontwerp van decreet worden geëvalueerd, en dat is een goede zaak. Ook tijdens de bespreking hebben we vragen gesteld over het inspecteren van geformaliseerde afspraken, over het gebruik van audiovisuele materialen en de verregaande bevoegdheid van de inspecteurs. Als we dit ontwerp van decreet drie jaar in werking hebben gezien, zullen we ons zeker een beter beeld kunnen vormen van hoe met een en ander is omgegaan.

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Ik wil gewoon bevestigen dat wat zowel meerderheid als oppositie hier vandaag hebben gezegd, inderdaad de weergave is van het gesprek in de commissie. Het ontwerp van decreet heeft een hele weg afgelegd en vindt zijn oorsprong in de bezorgdheid van de administratie om toch te zorgen voor coherentie in ons toezicht voor heel het beleidsdomein. Dat heeft al een lange voorgeschiedenis. Het is duidelijk dat dit ontwerp van decreet heel wat evenwichten bevat en de rechtsbescherming op een heel behoorlijke manier regelt.

In die zin ben ik het niet eens met de kritiek dat in al die stappen in een procedure, die eigenlijk moet leiden tot een proces-verbaal of een verslag, dat dan kan worden gebruikt in een procedure ten gronde over een eventuele betwisting over een vergunning, een erkenning of noem maar op, nog eens een beroepsprocedure moet worden toegevoegd. U krijgt een vaststelling. U mag daarop reageren. De betrokken klager kan eventueel reageren. Zoals gezegd, zal dat ook transparant zijn. Dat is ook nieuw. Daarmee willigen we ook een vraag van de ombudsman in. Ik vind dus dat die rechtswaarborgen zeer behoorlijk geregeld zijn. Ook de interventie van de politierechtbank is er voor het betreden van bepaalde lokalen, en dat soort zaken meer. Ik vind dus dat dat globaal eigenlijk wel helemaal oké is.

Uiteraard is het ontwerp ook aangepast naar aanleiding van het advies van de strategische adviesraad. Er is dus wel degelijk getracht om rekening te houden met een aantal zaken. Uiteraard wordt dat toezicht ook uitgeoefend in het kader van het kwaliteitsbeleid, inderdaad aan de hand van geformaliseerde kaders inzake kwaliteit en bestaande normen. In die zin begrijp ik dus ook de redenering niet goed dat dat kwaliteitsbeleid, dat een zeer dynamisch proces is, eerst gestabiliseerd zou moeten zijn voor alle sectoren, van kinderopvang tot ziekenhuizen, voor men eigenlijk die toezichtsinstrumenten juridisch zou kunnen harmoniseren. Ik ben het daar ook niet mee eens.

Wat de geconsolideerde entiteiten betreft, is het wat mevrouw Schryvers zei: we gaan voor de residentiële ouderenzorg een aantal stappen zetten om die financiële transparantie ook om te zetten in datgene wat we normerend kunnen doen. Ik ben er persoonlijk van overtuigd dat we met het instrumentarium wel degelijk dat toezicht kunnen uitvoeren op de 'outcome' van onze voorzieningen en wat ze in het kader van onze regelgeving moeten doen.

Jan Bertels (sp.a): Voorzitter, ik wil nog een opmerking maken, om een schijn die hier wordt gewekt, toch recht te zetten. De minister heeft ernaar verwezen: van de financiële en bestuurlijke transparantie van wat hij net de geconsolideerde entiteiten heeft genoemd, de bovenliggende entiteiten, moet nog werk worden gemaakt. Het is immers niet zo dat artikel 10 van dit ontwerp van decreet daarvoor kan worden gebruikt. Daarom heb ik in mijn inleiding ook verwezen naar artikel 7. Artikel 10 verwijst naar artikel 7, en artikel 7, paragraaf 2, stelt dat je die informatie enkel kunt opvragen bij actoren. De minister heeft in de commissie letterlijk gezegd dat je onder die actoren niet die bovenliggende entiteiten mag begrijpen. Men spuit dus mist als men zegt dat artikel 10 kan worden gebruikt voor die bovenliggende entiteiten. Het ontwerp van decreet verhindert dat juridisch. Dat

wordt beperkt door artikel 7, paragraaf 2. Die discussie hebben we gehad. Men mag dus die mist ook niet spuien. Artikel 10 laat niet toe om informatie op te vragen rechtstreeks bij die bovenliggende entiteiten. Spui die mist dus ook niet. Dat gaat niet. Je hoeft niet te wachten op een evaluatie na drie jaar. Zoals de minister zegt, als we dat willen doen, dan moeten we iets bijkomends doen, en we laten die kans liggen om dat nu al te doen.

Elke Van den Brandt (Groen): Ik wil me daar eerst bij aansluiten. Het is inderdaad in de commissie ook heel helder en expliciet door de minister gezegd dat artikel 10 daar niet voor bedoeld is, dus het verbaast me dat dat dan opnieuw als argument wordt aangehaald. Dat toont volgens mij alleen maar aan dat ook bij de meerderheid die vrees dat die bovenliggende structuren niet in het vizier komen, een probleem is. Mijnheer Parys, u zegt dat ik wat vertrouwen moet hebben in diensten. Het is net omdat ik vertrouwen heb in Zorginspectie dat ik die meer bevoegdheden wil geven. Dat is een teken van vertrouwen. Die mensen weten wat ze doen. Laat die dus ook daar gaan waar daadwerkelijk veel beslissingen worden genomen, waar er veel geldstromen zijn als het gaat over die sectoren. Laten we niet naïef wegstijgen van het feit dat het in de zorgsector niet enkel de woonzorgvoorziening of de crèche zelf is: daar zijn bovenstructuren, die veel impact hebben en die ook onder onze inspectie moeten vallen. We zullen het over drie jaar zien, bij de evaluatie. Dat is jammer. Het kan vanaf nu al, dus wacht daar dan geen drie jaar mee.

Mevrouw Saeys, ik hoor u zeggen dat die reactie van die voorziening ook openbaar moet worden gemaakt. U hebt daar helemaal gelijk in, maar het verbaast me dan wel dat, toen ik in de commissie een amendement toevoegde om dat automatisch toe te voegen aan het verslag, u dat niet mee hebt goedgekeurd, terwijl u hier dan wel een oproep doet om dat toch te doen. Het voelt dus toch een beetje wrang aan dat u hier een oproep doet. Dat was ook recht te zetten. Het is een bewuste keuze om die reactie van de voorziening niet mee op te nemen in het verslag van de inspectie.

Minister, u hebt het over nog een beroepsorgaan instellen voor iedere stap. Het is niet zo dat we vragen om voor iedere stap die er is, iets te doen. Je hebt een relatie tussen Zorginspectie en wie wordt geïnspecteerd. Het is vandaag al zo dat er bijvoorbeeld een crèche wordt gesloten na een inspectiebezoek. Ik denk dat iedereen die mails krijgt.

Dat kan met recht en reden gebeuren. Indien het nodig is, hoop ik dat de Zorginspectie effectief tot sluiting overgaat. Indien de crèche het gevoel heeft door de Zorginspectie onterecht te worden behandeld, heeft ze geen orgaan waarbij ze terecht kan, behalve dan de Zorginspectie zelf. Daar zit een conflict.

Indien op dat ogenblik een beroepsorgaan zou kunnen bemiddelen, hier controle op zou kunnen uitoefenen en eventueel in dialoog zou kunnen treden, zoals de sector vraagt, zou dat een goede zaak zijn. Dit zou vermijden dat een individuele crèche naar de Raad van State moet stappen. Eens die dure en lange procedure is doorlopen, is de crèche wellicht al definitief gestopt met bestaan.

De vraag is niet om iedere stap die de Zorginspectie zet, bij een beroepsorgaan te kunnen aanklagen. Het is de vraag om een onafhankelijk orgaan waar de mensen terecht kunnen en dat dialoog en overleg mogelijk maakt. De sector vraagt absoluut om die sfeer. Hier wordt vaak gesteld dat we vertrouwen moeten hebben en dat we niet te veel in regeltjes mogen vastleggen. Indien het om de Zorginspectie gaat, hebben de voorzieningen dezelfde vraag. Iedere crèche en ieder rusthuis moet over een bepaald aantal vierkante meters aan ramen beschikken voor een bepaald aantal vierkante meters aan vloer. Voor alles bestaan de gekste regels. Als het om regels gaat, mag dit echter niet voor de Zorginspectie. Ik vind

dat een vreemde houding. Die sfeer van vertrouwen moet er ook zijn ten aanzien van de voorzieningen en van de vele mensen die met hart en ziel zorg verlenen. Ik vind het jammer dat hier in een sfeer van wantrouwen een ontwerp van decreet wordt goedgekeurd waarover we weten dat verbeteringen nodig zijn.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2016-17, nr. 1242/5)

– De artikelen 1 tot en met 47 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

NOTA VAN DE VLAAMSE REGERING ingediend door minister Jo Vandeurzen. Strategisch Plan 'De Vlaming leeft gezonder in 2025' – 1268 (2016-2017) – Nrs. 1 en 2

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de nota van de Vlaamse Regering ingediend door minister Jo Vandeurzen. Strategisch Plan 'De Vlaming leeft gezonder in 2025'.

De bespreking is geopend.

Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Elke Van den Brandt (Groen): Voorzitter, we hebben in de commissie een debat gevoerd en ik wil dat debat hier niet opnieuw voeren. Ik wil echter wel beklemtonen dat het belangrijk is onze gezondheidsdoelstellingen zo efficiënt en goed mogelijk aan te pakken. Wat hier gebeurt, is een versnippering van middelen.

Het is zeer belangrijk dat we onze gezondheidsdoelstellingen en verschillende methodes effectief toetsen. Wat goed gaat, moeten we consolideren en uitbreiden. Wat slecht loopt, moeten we stoppen. Tijdens experimentele periodes is het goed te werken met projecten, methodieken, campagnes en ad-hoc zaken. Er komt een moment waarop de zaken coherenter en meer in samenwerking moeten verlopen. Dat is van belang wanneer we het hierover hebben.

Verder wordt in sterke mate vertrokken vanuit de persoon zelf. De mensen moeten zelf hun gezondheid en de settings in handen nemen. Ze zijn zelf verantwoordelijk voor het gezondheidsbeleid. Op zich is dat goed. We moeten de mensen versterken en aansporen. Op een bepaald ogenblik moet de overheid hier echter mee aan de slag gaan en de bal in eigen kamp leggen.

Volgens mij was het mogelijk een aantal zaken te versterken en een nog beter beleid te voeren. Ik wek misschien de indruk dat het beleid niet goed is, maar er zijn veel goede projecten en zaken. Dit is echter een gemiste kans om dit beleid te consolideren en te verankeren.

De voorzitter: De heer Anseeuw heeft het woord.

Björn Anseeuw (N-VA): Voorzitter, een van de goede punten van dit plan is dat het een dynamisch plan is. Het objectief is gericht op 2025, maar er is een tussentijdse evaluatie. Dat is nuttig indien nieuwe inzichten worden verworven. De doelstellingen in het plan zijn bijzonder ambitieus. Dat is een goede zaak, want ze zijn tegelijkertijd ook realistisch en haalbaar.

Het eerste aandachtspunt dat ik wil aanstippen, is natuurlijk het grote belang van een goede afstemming met de andere overheden in dit land en in andere landen. Mijn tweede aandachtspunt betreft de implementatie op het terrein. We kunnen een goed plan op papier hebben, maar het is natuurlijk zeer belangrijk dat we de implementatie op het terrein zeer nauwgezet opvolgen en dat hierover goed wordt gerapporteerd. Indien dit niet gebeurt, lopen we natuurlijk het risico dat dit mooie plan dode letter blijft, en dat is helemaal niet wat we willen.

Een laatste punt dat ik wil aanhalen, is de klemtoon die mijn fractie wil leggen op het belang van de rol die de actoren op de eerste lijn moeten blijven spelen. Het gaat dan niet enkel om huisartsen, maar ook om tandartsen en andere zorgverstrekkers.

Ik denk dat zij een belangrijke rol moeten blijven spelen. Dat kan ook met dit plan omdat het voor de bevolking zeer laagdrempelig is om bij die zorgverstrekkers terecht te kunnen.

Wat ons betreft is het een zeer goed plan met ambitieuze doelstellingen, maar heel erg belangrijk daarbij is de afstemming met andere overheden en een goede opvolging van de implementatie ervan.

De voorzitter: Mevrouw Franssen heeft het woord.

Cindy Franssen (CD&V): De CD&V-fractie staat bijzonder positief ten opzichte van dit strategisch plan. Het is een plan waar een lang participatietraject aan is voorafgegaan, waar heel wat stakeholders bij betrokken zijn geweest, ook de gezondheidsconferentie als dusdanig.

Ik wil focussen op een aantal zaken die voor onze fractie bijzonder essentieel zijn. Vooreerst is er het uitgangspunt 'Health in all policies.' De Wereldgezondheidsorganisatie schuift dit als essentiële strategie naar voren om sociale ongelijkheid in de gezondheid te verkleinen. Gezondheid wordt immers door zeer veel factoren beïnvloed. De focus op een geïntegreerde implementatie via settings is daarbij dan ook vernieuwend: gezin, vrije tijd, onderwijs, werk, zorg en welzijn, de lokale buurt en de mensen zelf als individuele medeactor. Het settinggericht werken is duurzamer en eenduidiger, en het biedt ook voordelen om de verschillende oorzaken van ongezond leven gezamenlijk aan te pakken en om de samenwerking tussen de sectoren te bevorderen.

Er is een gezondheidskloof. We weten dat. We vinden het dan ook een bijzonder goede zaak dat dit strategisch plan regelmatig verwijst naar die precare groepen, waarop de gezondheidskloof toepasselijk is. Aandacht voor specifieke groepen is een van de negen principes. Bovendien wordt er in het kader van de socio-economische gezondheidsgradiënt gekozen voor het principe van het proportioneel universalisme in alle settings. Dat is dan toch wel vernieuwend, en het kan onze steun zeer sterk wegdragen.

De gezondheid in eigen handen nemen is een belangrijke setting, maar ook een gevoelige. We zullen daar zeer alert voor moeten zijn. De hightechnologies, de nudges, kunnen ondersteunend werken. We geloven daar wel in, maar tal van randvoorwaarden zullen daarbij moeten worden vervuld en worden bewaakt, zoals de 'health literacy' bij de bevolking, laagdrempelige informatie en instrumenten,

toegankelijke en betaalbare gezonde alternatieven, educatie, zowel van de doelgroepen als de intermediairen. Vooral in deze setting zal rekening moeten worden gehouden met precies de kwetsbare groepen.

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Freya Saeys (Open Vld): De nieuwe gezondheidsdoelstelling vervangt twee bestaande gezondheidsdoelstellingen met name die over tabak, alcohol en drugs en die over voeding en beweging. Voor onze fractie heeft de gekozen aanpak als groot voordeel dat de preventiestrategieën zullen worden ingezet in de verschillende levensdomeinen waar mensen actief zijn. Op die manier zal hopelijk het rendement van de acties verhogen omdat vanuit verschillende settings mensen dezelfde boodschap ontvangen, maar wij hopen ook dat we met deze strategie meer mensen zullen bereiken.

Belangrijk bij gezondheidsdoelstellingen is dat we iedereen kunnen bereiken. We weten dat vooral bij de kwetsbare groepen gezondheidsboodschappen moeilijk lijken door te dringen. In dat kader ben ik er echt wel van overtuigd, en wetenschappelijk onderzoek heeft dat ook al aangetoond, dat onder andere nudging voordelen kan hebben bij deze doelgroep. Het gebruik van gedragsinzichten bij de uitvoering van het beleid moet net voor deze doelgroep de keuze voor gezonde voeding, voor beweging, voor deelname aan bevolkingsonderzoeken mogelijk maken. Uitnodigingen om te participeren aan acties die met inzicht van gedragswetenschappen worden opgesteld kunnen meer effect hebben, vooral bij die groepen die we vandaag niet bereiken.

We moeten ook inzetten op het verbeteren van gezondheidswijsheid. Gisteren werd in dat verband in het federaal parlement een voorstel van resolutie van Open Vld ingediend omdat uit een onderzoek van de Christelijke Mutualiteiten is gebleken dat slechts 58,7 procent van de Belgen over voldoende gezondheidsvaardigheden beschikt. Steeds meer wetenschappelijk onderzoek wijst op een link tussen gezondheidswijsheid en de bestaande gezondheidskloof omdat bij mensen uit bepaalde doelgroepen de vaardigheden ontbreken om gezondheidsboodschappen te begrijpen en toe te passen.

Daar ligt dus een belangrijke uitdaging voor ons.

Ik heb tijdens de bespreking ook gewezen op de noodzaak van coaching. Minister, u hebt daar al een belangrijke stap gezet met de actie 'Bewegen op Verwijzing'. We mogen niet vergeten dat het wijzigen van een levensstijl heel erg moeilijk is. Dat weten we allemaal. Maar voor een aantal mensen is het toch wel essentieel en hoogdringend dat zij daar iets aan doen. Puur informatie verstrekken is natuurlijk niet voldoende. Ik denk aan mensen die zich in een voorstadium van diabetes bevinden en aan mensen die kampen met aanzienlijk overgewicht.

Ik ben blij, minister, dat u samen met de Diabetesliga de mogelijkheid bekijkt van een coachingprogramma in het kader van het project HALT2Diabetes. Dat zou echt wel een belangrijke stap voorwaarts zijn in de strijd tegen diabetes type 2.

Ten slotte wil ik toch nog een lans breken voor acties in bedrijven met minder dan twintig werknemers. Ik begrijp dat preventie er moeilijker is omdat daar vaak toch niet dezelfde omkadering bestaat om acties te dragen. Minister, u kondigt een nulmeting aan in 2020. Ik ben benieuwd naar de resultaten en ik hoop dat we ook in die bedrijven vooruitgang kunnen boeken want finaal moet preventieve gezondheidszorg elke Vlaming bereiken, ook diegene die werken in een kleine kmo, finaal toch het economische basisweefsel van onze economie.

Naast het formuleren van gezondheidsdoelstellingen en het uitwerken van strategieën en acties om die gezondheidsdoelstellingen te bereiken, is het belangrijk om de resultaten te meten. Meten is weten.

Minister, u had het over procesindicatoren en over gezondheidsindicatoren en over één overkoepelende indicator. Daar gebeurt vandaag al heel wat rond. We moeten daarin blijven investeren zodat we kunnen nagaan op welk domein we vooruitgang boeken, waar we ter plaatse trappelen en waar we nog een tandje moeten bijsteken. Thematische gezondheidsindicatoren zullen ons leren welke acties succesvol zijn en welke niet, zodat we die laatste kunnen stopzetten en onze middelen investeren in de succesvollere acties.

De discussie in de commissie heeft ons geleerd dat er naast de gezondheidsdoelstellingen toch ook aandacht moet worden besteed aan problemen die nog niet zijn opgenomen in deze doelstellingen. In onze commissie heeft zowel de meerderheid als de oppositie deze doelstellingen regelmatig aangekaart. Ik denk daarbij aan het gebruik van onder andere psychofarmaca en het probleem van de ondervoeding bij ouderen.

De voorzitter: De heer Moyaers heeft het woord.

Bert Moyaers (sp.a): Van bij de voorstelling van de Gezondheidsconferentie eind 2016 heb ik geopperd dat er absoluut nood was aan een actieplan voor gezonder leven. Het resultaat ligt hier vandaag ter tafel in de vorm van een nieuwe gezondheidsdoelstelling. Hier zitten goede kapstukken in om dat te realiseren. Maar ik hoop dat we dit kunnen vertalen in resultaten, want dit zou betekenen dat de Vlaming in 2025 effectief gezonder leeft. Mij lijkt het cruciaal, zoals heel wat collega's al hebben aangekaart, dat we goed overdenken hoe we in onze aanpak van deze doelstelling, naast de al bestaande doelstellingen, zullen focussen op het bereik ervan. We moeten er ons heel goed van bewust zijn dat we met onze vroegere campagnes vaak enkel de reeds overtuigden konden bereiken, terwijl de groep die dit het meest nodig heeft, niet werd bereikt. Daardoor wordt de gezondheidskloof alleen maar groter, ten koste van de meest kwetsbaren in deze samenleving. Hiervoor vraag ik aandacht: we moeten met het oog daarop meer tools kunnen aanbieden. *(Applaus bij sp.a)*

De voorzitter: Minister Vandeuren heeft het woord.

Minister Jo Vandeuren: Ik dank de collega's voor hun interventies. Ik profiteer van het moment om de collega's die geen deel uitmaken van de commissie waar we dit hebben besproken te attenderen op het feit dat wij hiermee, indien u dit goedkeurt, in Vlaanderen, binnen onze bevoegdheid inzake gezondheids promotie en ziektepreventie, als het gaat over alcohol, bewegen, strijd tegen sedentair gedrag, roken en illegale drugs, een zeer fundamentele, nieuwe strategie legitimeren.

En die strategie bestaat erin dat wij onze boodschappen niet meer willen segmenteren in een boodschap over roken, een boodschap over bewegen, een boodschap over gezonde voeding, maar dat wij zeer consistente boodschappen over levensstijl willen geven in een grote betrokkenheid van alle stakeholders in een aantal levensdomeinen, veel meer geïntegreerd en veel meer vanuit het principe 'Health in All Policies'. De collega's uit de commissies voor Werk, Huisvesting, Lokale Besturen, Onderwijs kunnen zich goed voorstellen wat het betekent. Maar eigenlijk keuren wij een strategie goed waarin wij in al die levensdomeinen – de lokale samenleving, het gezin, het onderwijs, de werkplek, de zorg- en welzijnssector – een appel doen op stakeholders om samen te trachten te gaan voor het promoten van die gezonde levensstijl, niet met een vermanend vingertje, maar op een manier dat dat ook gedragen is in de samenleving.

Ik ben natuurlijk zeer blij met deze strategische opties die het resultaat zijn van een heel lang voorbereidend proces. Maar ze zijn natuurlijk ook niet vrijblijvend, want ze zullen ook door lokale besturen op alle niveaus – daar is terecht naar verwezen – op een consistente manier mee moeten worden ingevuld.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over de gezondheidsdoelstelling houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Rik Daems, Jan Van Esbroeck, Ward Kennes, Güler Turan en Wouter Vanbesien ter aanvulling van de resolutie betreffende de internationale strategie van Vlaanderen in Europa en de wereld – 1422 (2017-2018) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, vanmiddag heeft de heer Rik Daems bij motie van orde een voorstel tot spoedbehandeling gedaan van het voorstel van resolutie van Rik Daems, Jan Van Esbroeck, Ward Kennes, Güler Turan en Wouter Vanbesien ter aanvulling van de resolutie betreffende de internationale strategie van Vlaanderen in Europa en de wereld.

De heer Daems heeft het woord.

Rik Daems (Open Vld): De hoogdringendheid stelt zich in het feit dat wij hier nu de afhandeling hebben van een proces dat gestart is in december 2014 en dat werd afgerond in juni vorig jaar. Daarbij zijn dan een aantal aanbevelingen gegeven aan de Vlaamse Regering die wij graag zo snel mogelijk in uitvoering zien gaan. We zijn nu januari 2018. Er rest ons nog anderhalf jaar in deze legislatuur. Daarom hebben we die hoogdringendheid naar voren gebracht, voorzitter.

De voorzitter: Ik veronderstel dat iedereen het ermee eens is dat we overgaan tot de spoedbehandeling, aangezien vijf partijen van de zes dat hebben ingediend? (*Instemming*)

Dan stel ik voor dat het voorstel van resolutie van Rik Daems, Jan Van Esbroeck, Ward Kennes, Güler Turan en Wouter Vanbesien ter aanvulling van de resolutie betreffende de internationale strategie van Vlaanderen in Europa en de wereld onmiddellijk wordt behandeld.

Is het parlement het daarmee eens? (*Instemming*)

Het incident is gesloten.

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van Rik Daems, Jan Van Esbroeck, Ward Kennes, Güler Turan en Wouter Vanbesien ter aanvulling van de resolutie betreffende de internationale strategie van Vlaanderen in Europa en de wereld.

De bespreking is geopend.

De heer Van Esbroeck heeft het woord.

Jan Van Esbroeck (N-VA): Collega's, ik kom aan het spreekgestoelte staan, omdat dit toch een belangrijk voorstel van resolutie is. Veel andere resoluties, voorstellen van resoluties, conceptnota's en ontwerpen van decreet zijn natuurlijk ook belangrijk, maar dit is toch een zeer belangrijk en uniek werkstuk, dat we over de partijgrenzen heen hebben kunnen realiseren.

Ongeveer een jaar geleden keurden wij unaniem het eerste deel van deze resolutie goed. Dat toonde het belang en het draagvlak aan voor het Vlaamse buitenlandse beleid.

Het is een belangrijk voorstel van resolutie, dat om een verslag vraagt van alle buitenlandse werkbezoeken, zowel voor parlementsleden als voor ministers. Het is een voorstel van resolutie dat ervoor zorgde dat het Vlaams Parlement werk maakt van een visie, een strategie op het buitenlands beleid van Vlaanderen.

Met de aandacht voor de parlementaire diplomatie bewijst ons Vlaams Parlement dat we een effectieve rol willen spelen in en bijdragen aan het Vlaamse buitenlandse beleid.

Het belang van dit beleid is niet te onderschatten. Vlaanderen heeft, zoals jullie allemaal wel weten, een open economie. En het is dus zeer belangrijk dat onze belangen hier goed worden verdedigd. Het internationaal gebeuren heeft een steeds grotere impact op Vlaanderen, wat ons ook verplicht om hiervan op de hoogte te zijn en zo mee de richting ervan te kunnen bepalen.

De minister-president heeft al belangrijke stappen gezet: zo heeft hij onder andere al werk gemaakt van een voldragen Europavisie en heeft hij de verdere uitrol van ons Vlaams ministerie van Buitenlandse Zaken bewerkstelligd.

Als Vlaanderen spelen wij een actieve rol in het hele brexitverhaal. Natuurlijk was er ook de oproep van onze minister-president tot dialoog tussen Spanje en Catalonië, en dit na ons gezamenlijke initiatief in de vorm van een resolutie.

Daarnaast heeft ons Vlaams Parlement ondertussen de traditie opgebouwd een transparant parlement te zijn. We nodigen in onze commissie Buitenland regelmatig mensen uit van over de hele wereld om de situatie aldaar te komen toelichten. Zo hebben we al enkele ambassadeurs ontvangen vanuit verschillende landen om uitleg te komen geven over de situatie die zich in het betrokken land voordoet. De uitnodiging voor bijvoorbeeld de ambassadeur van Myanmar is wachtende op een antwoord. Ook de aanvraag om de Spaanse ambassadeur en de in Vlaanderen aanwezige president Carles Puigdemont te horen over de problematische situatie in Spanje in verband met politici en bewegings die in de gevangenis zitten, is momenteel in behandeling. Het is dan ook belangrijk dat, als we als parlement willen wegen op al deze dossiers, we goed moeten zijn ingelicht en op de hoogte moeten zijn.

Dames en heren, het onderhouden van contacten met onze vertegenwoordigers in het buitenland, de werking op het terrein en het inschatten van verschillende situaties zijn belangrijke inzichten die bijdragen tot het debat in de commissie, en die ons ook sterken in de overtuiging van het belang van een goed buitenlands netwerk.

Ik wens expliciet onze minister-president te bedanken voor zijn aanhoudende inzet en ambitie om het Vlaamse buitenlandse beleid te blijven agenderen en vorm te geven. Wij, als commissie, als Vlaams Parlement, blijven aandringen en op dezelfde nagel kloppen om eindelijk na meer dan twintig jaar de verouderde samenwerkingssakkoorden en de achterhaalde protocollijst te herzien zodat Vlaanderen de rol kan vervullen die het nodig heeft.

Collega's, in deze 21e eeuw is het internationale en Europese gebeuren belangrijker dan ooit. Onze fractie steunt dit gezamenlijk initiatief om Vlaanderen en ons Vlaams Parlement internationaal nog duidelijker op de kaart te zetten. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord

Ward Kennes (CD&V): Dit voorstel van resolutie is de vrucht van heel wat jaren goed gezamenlijk werk in onze commissie Buitenland. We hebben dat gedaan over de grenzen van meerderheid en oppositie heen, maar ook in goed overleg met de Vlaamse Regering. Op die manier hebben we de bevoegdheden die Vlaanderen

heeft, goed kunnen invullen, sterker kunnen maken en het netwerk van onze vertegenwoordigers in het buitenland nauwer in contact kunnen brengen met het parlement. We hebben ze hier al ontvangen en wij zijn bij hen op hun posten geweest. Ze hebben ons daar verder laten kennismaken met de netwerken die ze zelf hebben uitgebouwd. Op die manier zijn we als parlement in die verschillende landen en steden waar ze actief zijn, wat dieper in het weefsel kunnen doordringen. Dit is een heel belangrijke oefening die onze commissie zichzelf de afgelopen jaren heeft opgelegd en met vrucht heeft kunnen afwerken.

Er wordt onder meer verwezen naar gezamenlijke zittingen van de commissie Buitenland met andere vakcommissies in dit parlement. Dat is zeker iets waar we nog meer op kunnen inzetten om het internationale maar ook het Europese gevoel en de concrete politieke agenda's beter op elkaar af te stemmen en meer impact te krijgen, ook in de voorbereiding van Europese regelgeving en in de opvolging van de besluitvorming en rol die onze ministers daar opnemen.

Er wordt ook gevraagd om goed samen te werken met de federale overheid die over een zeer groot netwerk beschikt. Het is evident in een federale staat als de onze dat het federale netwerk ook helemaal ten dienste moet staan van de opdrachten van de deelstaten, bijvoorbeeld contacten leggen wanneer dat relevant is, bijdragen aan de handel wanneer ze dat kunnen, altijd vanuit de primauteit op het vlak van handel van de deelstaten.

De rol die wordt toegekend aan onze afvaardiging bij Europa is zeer groot. Dat is terecht gezien het toenemende Europese belang, onder andere met het brexit-dossier maar ook andere dossiers.

Hopelijk kunnen we daar ook in de toekomst als parlement een vervolg aan breien. We hebben nu vooral de algemene afvaardigingen bezocht maar ook het FIT-netwerk is toch wel performant. Het voorstel van resolutie bevat een kaartje, dat is redelijk origineel, en daar staan ook al die posten op. We moeten er in de toekomst goed op inzetten en opvolgen wat deze mensen in het buitenland voor Vlaanderen betekenen. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Güler Turan (sp.a): Voorzitter, collega's, ik had eigenlijk geen tekst voorbereid om hier een lange uiteenzetting te geven maar aangezien de heer van Esbroeck het goede voorbeeld heeft gegeven, leek het me heel belangrijk om ons vanuit de oppositie te laten horen over de werking van de commissie Buitenlands Beleid.

Zeggen dat het allemaal heel evident verlopen is, zou verkeerd zijn. We hebben hierover veel discussies gevoerd, we hebben vanuit de oppositie ook heel veel moeite gehad om bepaalde zaken op de agenda te krijgen op het moment dat wij het wensten. De meerderheid vertoonde een beetje uitstelgedrag. Het feit ook dat die meerderheidspartijen elkaar niet altijd even snel vinden om alternatieve voorstellen van resolutie te formuleren, zal daar wel voor iets tussen zitten. Heel belangrijk is ook de realiteit dat er hier een hele grote meerderheid is. Om de parlementaire controle vanuit de oppositie interessant te maken en een aantal middelen te kunnen gebruiken, is de oppositie echter niet in voldoende aantal. En dat vind ik een heel spijtige zaak, want ook de oppositie heeft uiteraard een heel belangrijke rol te spelen.

Dit allemaal gezegd zijnde, moet ik wel zeggen dat onze voorzitter, de heer Daems, ere wie ere toekomt, een zeer actieve voorzitter is. Hij heeft de werking van de commissie op een niveau getild waarbij de oppositie steeds de hand is gereikt. Om die reden willen wij dit initiatief dat vooral is uitgegaan van onze commissievoorzitter kamerbreed steunen.

Soms is het heel belangrijk om bepaalde tegenstrijdigheden, bepaalde visies waarover we niet volledig met elkaar eens zijn, te overstijgen om een kamerbrede boodschap te kunnen geven. En dat is vandaag een van de redenen waarom de sp.a-fractie dit voorstel van resolutie mee heeft ondersteund.

Veel mensen denken dat werkbezoeken een beetje toerisme zijn voor de parlementsleden. Om te bewijzen dat het niet zo is, proppen we die agenda zo vol – voorzitter, u weet dat, u was erbij – dat we eigenlijk zelfs geen tijd hebben om te recupereren na een meestal moeilijke verplaatsing. Maar het is vooral belangrijk om die verplaatsingen zoveel mogelijk aan het begin van een legislatuur te doen om daar ook iets mee te kunnen doen.

We hebben in de resolutie een aantal voorstellen geformuleerd, en één daarvan is dat wij als parlementsleden verslag zouden uitbrengen van onze werkbezoeken. Maar wat ook heel belangrijk is, en de heer van Esbroeck heeft dat ook benadrukt, is dat ministers die werkbezoeken brengen, al dan niet met de ondersteuning van parlementsleden, ook verslag zouden moeten uitbrengen. Op die manier weten we welke contacten zij hebben gelegd en welke positieve of negatieve ervaringen ze hebben gehad. Dat zal ons verder helpen met de parlementaire diplomatie.

De meerderheid moet niet alleen goedkeuren wat de kabinetten meegeven en de oppositie moet niet enkel tegenstemmen om gewoon oppositie te voeren: wij hebben als parlementsleden op internationaal vlak ook een belangrijke taak om bepaalde waarden waar we voor staan mee uit te dragen. Daarom wil ik het Vlaams beleid internationaal benadrukken. Het mee op de kaart zetten betekent voor ons ook dat de mensenrechten op de kaart worden gezet, niet alleen in tekst maar ook heel daadkrachtig in de realiteit.

Spijtig genoeg zijn wij vandaag in Vlaanderen rechtstreeks betrokken bij een dergelijke mensenrechtenzaak, namelijk die van professor Djalali. Mevrouw Segers, in deze zaak hebben we nog altijd niet het verlossende nieuws mogen ontvangen.

De buitenlandse afvaardigingen die we hebben bezocht, staan allemaal mooi in het verslag. Het is ook terecht dat we die vermelden, want dat was niet evident. Dit was een moeilijke legislatuur. We hebben heel veel moeten besparen. Op het moment dat er op heel veel domeinen werd bespaard, heeft deze Vlaamse meerderheid geïnvesteerd in die buitenlandse afvaardigingen en de uitbreiding daarvan. Ik denk dat we daar verder op moeten inzetten. Een van de adviezen die erin staan is om het fameus samenwerkingsakkoord over de protocollaire volgorde lijst te veranderen. Dit staat in jullie regeerakkoord. Het is zelfs niet nodig om dat op te nemen in een resolutie. De meerderheid aan de overkant is ook jullie meerderheid. Maak daar gewoon werk van. Het is vijf voor twaalf. Lukt het u of lukt het niet? Het moment is echt gekomen om vanuit de meerderheid de kracht van verandering die jullie aan de mensen hebben beloofd, te laten zien.

Dat is ongeveer wat ik hierover wilde zeggen. Ik heb nog een puntje en dan sluit ik af: een kamerbrede goedkeuring voor dit voorstel van resolutie, voor dit initiatief. Ik hoop dat ook andere commissies hier een voorbeeld aan kunnen nemen. We hebben de afgelopen periode heel veel vaak hoge gasten naar Vlaanderen gehaald in de commissie Buitenlands Beleid. Er is de etnische zuivering die bezig is in Myanmar, waar collega Van Esbroeck ook naar heeft verwezen. Er is een initiatief genomen vanuit de oppositie. We hebben gezegd, in plaats van nog een resolutie goed te keuren, dat het misschien een belangrijke boodschap is om de ambassadeur hier uit te nodigen. Voorzitter, nu verwacht de secretaris dat ik dat zelf vertaal in het Engels wanneer we de ambassadeur uitnodigen. Dat is een praktische regeling waarvan we moeten kijken wat we daarmee gaan doen en of ik mijn voorstel van resolutie in het Engels moet indienen. Wij willen dat wel doen om het hogere doel te bereiken, namelijk om die mensenrechtenschendingen

bespreekbaar te kunnen maken in ons parlement, niet alleen in woorden maar waar mogelijk ook in daden. (*Applaus bij sp.a*)

De voorzitter: De heer Vanbesien heeft het woord.

Wouter Vanbesien (Groen): Voorzitter, er is al veel gezegd. Vlaanderen is geen eiland. We zijn een welvarende regio in een woelige een steeds veranderende wereld. Maar vanuit onze bevoegdheden hebben we internationale competentie en dus ook verantwoordelijkheid. Die verantwoordelijkheid mag in een goede democratie nooit alleen een zaak van de regering zijn maar ook het parlement heeft daar een rol in te spelen.

Er staan voor ons vier belangrijke engagementen en vragen in dit voorstel van resolutie. Dat is ook de reden waarom we ze ten volle ondersteunen en mee hebben ingediend. We doen een uitbouw van de parlementaire diplomatie. Daar zijn we mee bezig. We moeten ervoor zorgen dat alle buitenlandse contacten die er zijn van onze commissie Buitenlands Beleid en van alle commissies in ons parlement, gevaloriseerd worden, dat we daar alles uit halen wat erin zit en dat we daar ons parlementair werk mee verbeteren. Er wordt een vraag gesteld aan alle ministers om van hun buitenlandse contacten hier verslag te komen uitbrengen, dat ze daarover bevraagd kunnen worden en dat eventueel vooraf kan worden besproken met het parlement wat precies de missie en de boodschap zal zijn die men in het buitenland en aan buitenlandse collega's zal brengen. Wat hier nog niet is vermeld, is dat er ook een budgettaire vraag en engagement is, namelijk dat de middelen voor Buitenlands Beleid in haar breedte nooit kunnen dalen. We zijn van mening dat het eerder te bescheiden is dan dat er te veel middelen naartoe gaan. Om deze redenen is er de volle steun van de Groenfractie aan het voorstel van resolutie.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Collega's, aangezien wij niet gevraagd zijn om dit voorstel van resolutie mee te ondertekenen, hebben wij maar een kort tijdsbestek gehad om dit te bekijken. Vandaar heb ik dan ook een aantal korte bedenkingen.

We zijn uiteraard als Vlaams-nationalisten voorstander van een ambitieus en een assertief Vlaams buitenlands beleid. Ik denk dat dit voorstel van resolutie een aantal stappen in de goede richting zet. Maar het is natuurlijk nog maar de vraag of de Federale Regering haar medewerking zal willen verlenen aan bepaalde in dit voorstel van resolutie nochtans terecht opgenomen en geformuleerde verzuchtingen. Ik verwijs bijvoorbeeld naar de vraag om de protocolaire rangorde te wijzigen die op dit moment inderdaad compleet achterhaald is.

Een rangschikking die rekening houdt met de actuele bevoegdheidsverdeling tussen de federale overheid en de deelstaten zou de zichtbaarheid van Vlaanderen internationaal zeker verhogen. De herziening van deze rangorde werd inderdaad opgenomen in het regeerakkoord.

Volgens de minister-president in antwoord op schriftelijke vragen van mij daaromtrent is dit ook al meermaals aangekondigd op de vergaderingen van het Overlegcomité. Maar de Federale Regering – met nochtans minister van Binnenlandse Zaken Jambon als bevoegd minister – heeft zelfs niet de beleefdheid om op deze vraag te reageren. Ik betreur dan ook dat dit voorstel van resolutie alleen maar spreekt van een herziening op termijn van deze protocollijst, want dat doet mij vermoeden dat deze nochtans belangrijke en terechte herziening niet meer gerealiseerd zal worden tijdens deze legislatuur. Dat is alweer een bewijs van het totale gebrek aan voldoende communautaire assertiviteit van deze coalitie.

Het mag wat mijn fractie betreft wat ambitieuzer zijn, wat assertiever, maar er zitten ook positieve elementen in dit voorstel van resolutie, en omdat mevrouw

Turan zo vriendelijk heeft gevraagd dat de oppositie niet over elke punt en komma zou vallen, zullen wij straks het voorstel van resolutie ook goedkeuren.

Rik Daems (Open Vld): Voorzitter, wat hier voorligt, is in wezen een verslag met conclusies van tweeënhalf jaar werk van de commissie Buitenlands Beleid. De grote vragen die wij ons in de commissie over de partijgrenzen heen hebben gesteld, was: wat is de toegevoegde waarde van onze commissie? Wat is de impact van onze commissie?

Daar zijn we van vertrokken. We hebben een mission statement gemaakt. Dat was op zich blijkbaar al wat vernieuwend. We hebben uitgemaakt wat we willen bereiken met de commissie, wetende dat in onze commissie buiten de internationale verdragen relatief weinig echt decretaal werk tot stand zou komen. Wat moeten we dan doen? Wel, we moeten proberen van uiteindelijk toch impact te hebben, in die zin dat we Vlaanderen op internationaal terrein meer bekendmaken, meer impactvol maken, maar ook op een goede inhoudelijke manier.

We hebben dat gedaan door die dingen op te zoeken waar we het over eens zijn en niet die dingen waar we het niet over eens zijn. Natuurlijk, weliswaar wetende dat er voldoende grond moet zijn waar we het allemaal over eens zijn. Dat is ook gebleken. Dus in die zin is dit een verslag met conclusies van tweeënhalf jaar werk. We zijn gestart vanuit Den Haag, dat mag ook eens worden gezegd, in november of december 2014, over Parijs, Milaan, Zuid-Afrika, Warschau, Genève, Berlijn, Boedapest, Madrid, Londen, Washington, New York en Brussel, met de Europese instanties. We hebben dat gedaan binnen het budget dat ons was toegezegd en we hebben zelfs nog een klein beetje over, misschien voor wat Engelse vertalingen, mevrouw Turan, maar niet voor eentje, dan zal het voor meer zijn.

Wat is het belang, en u zult zich misschien afvragen waarom dat daarin zit, van die kaart? Wist u dat er tot op vandaag niet eens zo'n kaart bestond? Dat kan raar lijken, maar tot op vandaag bestond er buiten dit verslag niet eens zo'n kaart. Beeld u in dat er buiten FIT geen wereldkaart was waarop men visueel kon zien waar Vlaanderen in de wereld aanwezig was. Dat is de kaart die u bij het verslag vindt. U hebt dat allemaal gekregen. Het kan gek lijken, maar uiteindelijk, als we die kaart bekijken, weten we wel waar Vlaanderen overal zit. Als we een boek lezen, weten we dat niet, dat is nu eenmaal het voordeel van het visuele. Als we de kaart bekijken, valt het erg op dat Vlaanderen toch in een aantal delen van de wereld nog niet of onvoldoende aanwezig is.

Dat is zeker een zaak die we gaan aankaarten. Het is dus een verslag, dat we 'voorstel van resolutie' hebben moeten noemen, omdat er in ons reglement nu eenmaal niets voorhanden is om verslag te kunnen uitbrengen aan de plenaire vergadering. In die zin zou het belangrijk zijn om toch een manier te vinden waarop ministers die in het buitenland zijn geweest, ook formeel verslag kunnen uitbrengen in het parlement, opdat het parlement met het oog op de toekomst iets kan doen met hun ervaringen.

Ik wil heel kort een paar elementen aanhalen. Wat vooral is opgevallen, is dat Vlaanderen multilateraal aanwezig is in de wereld. Je zou dat niet denken, maar in multilaterale instanties hebben wij een impactvolle rol, in een aantal gevallen. UNESCO is daar misschien het grootste voorbeeld van, en ook de Internationale Arbeidsorganisatie. We zijn binnen onze bevoegdheden wel degelijk aanwezig, ook binnen het multilaterale politieke gegeven, omdat we in die zin een aantal eigen bevoegdheden hebben die we ook invullen. Naar onze mening, die van de commissie, gebeurt dat nog onvoldoende. Dat is ook wat we gezien hebben. Dat gebeurt weliswaar vanuit regeeringsniveau, maar het parlement is daar naar ons oordeel uiteindelijk toch niet voldoende bij betrokken.

We hebben – dank aan de voorzitter van dit parlement en de leden van het Uitgebreid Bureau – toch een aantal kleine wijzigingen kunnen doen, al was het

maar om toe te laten dat we bijvoorbeeld met de commissie Buitenlands Beleid en een vakcommissie samen internationale gasten kunnen uitnodigen, en zo proberen 'best practices' hier in Vlaanderen binnen te brengen. Dat is structureel. Dat is niet zomaar even een leuke dag met een belangrijke mens. Neen, dat is structureel opgenomen in onze werkwijze, en we hopen dat we dat in de toekomst nog verder kunnen uitdragen.

Een ander voorbeeld dat ik even wil geven, zijn de Europese instanties. Weet u, collega's, dat wij in onze diensten van het Vlaams Parlement op jaarbasis ongeveer duizend stukken van de Europese instanties binnenkrijgen? Die worden gefilterd naar onze eigen bevoegdheden, en dan blijven er nog meer dan zeshonderd stukken van het Europees niveau over die betrekking hebben op ons.

Een van de conclusies is dat we ex ante, voordat Europese regelgeving tot stand komt, proberen om impact te hebben. Wel, we zijn nu aan het werken aan een structurele manier om van die zeshonderd naar enkele tientallen te gaan, waarbij we dan juist in de context van internationale commissie en vakcommissie input kunnen geven aan die Europese instanties, opdat onze mening vanuit Vlaanderen ook op tijd weegt, dat we hier dus niet ex post voor een voorstel vanuit Europa komen te staan waar we dan in de meeste gevallen 'ja' of 'ja' op kunnen zeggen, maar dat we voorafgaand onze eigen impact kunnen doen wegen in de totstandkoming van de regelgeving. De feiten wijzen uit dat als je dat actief doet, dat ook werkt. We moeten het alleen maar doen.

Dat is een voorbeeld, voorzitter, collega's, van hoe we niet alleen een toegevoegde waarde kunnen bieden, maar ook impactvol kunnen zijn en in deze globale context effectief ook Vlaanderen in de wereld kunnen uitdragen. Waarom? Vlaanderen is nu eenmaal een heel klein gebiedje met een paar miljoen mensen, in een grote wereld met vele miljarden mensen. Alleen is het zo dat Vlaanderen, bij wijze van spreken, door zijn economie te exporteren eigenlijk zijn welvaart importeert. Dat mogen we nooit vergeten. Ik heb het nog al gezegd: we zullen internationaal zijn of niet zijn. We moeten veel meer internationaal zijn dan vandaag. We doen dat al. Dank aan de regering. Dat mag gezegd worden. Dank aan de leden van de commissie Buitenlands Beleid, die over partijgrenzen heen die zaken die ons verbinden, mee willen uitdragen. Er zijn zaken waar we het uiteindelijk niet over eens zijn. Dat mag, dat is democratie. Maar dat is niet een zaak die we in het buitenland moeten uitdragen.

Dank voor de steun over alle banken heen. We gaan hierin verder doen. Collega Kennes heeft het al aangegeven: we zouden in een volgende fase eigenlijk graag al die FIT-vertegenwoordigers gaan bezoeken. Dat zijn er een kleine tachtig of negentig. Alleen hebben we daar nu niet genoeg budget meer voor. (*Gelach*)

Dat is misschien een vraag voor een volgende legislatuur. Toch bedankt aan iedereen. Maar vooral: laat ons hier nu effectief mee aan de slag gaan en in het buitenlands beleid Vlaanderen impactvol op de kaart zetten. (*Applaus*)

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

**ONTWERP VAN DECREET houdende het overheidstoezicht in het kader van het gezondheids- en welzijnsbeleid
– 1242 (2016-2017) – Nrs. 1 tot en met 5**

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 1

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

104 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
80 leden hebben ja geantwoord;
24 leden hebben zich onthouden.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

100 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
77 leden hebben ja geantwoord;
23 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

**VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Rik Daems, Jan Van Esbroeck, Ward Kennes, Güler Turan en Wouter Vanbesien ter aanvulling van de resolutie betreffende de internationale strategie van Vlaanderen in Europa en de wereld
– 1422 (2017-2018) – Nr. 1**

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 2

Ziehier het resultaat:

102 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
102 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie aan. De resolutie zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden. (*Applaus*)

**GEZONDHEIDSDOELSTELLING 'De Vlaming leeft gezonder in 2025'
– 1268 (2016-2017) – Nrs. 1 en 2**

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de gezondheidsdoelstelling 'De Vlaming leeft gezonder in 2025'.

Stemming nr. 3

Ziehier het resultaat:

104 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
95 leden hebben ja geantwoord;
9 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de gezondheidsdoelstelling aan.

De heer Moyaers heeft het woord.

Bert Moyaers (sp.a): Voorzitter, een gezondheidsdoelstelling waarbij we streven naar een gezondere Vlaming in 2025 is iets wat we als sp.a heel graag willen goedkeuren, maar ik onthoud mij omdat ik de aandacht wil vestigen op de groeiende gezondheidskloof, en dat we in deze plannen toch wel gerekend hadden op meer structurele en concrete tools om dat tegen te gaan.

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

De voorzitter: Dames en heren, ik heb nog een oproep. Ik sluit nu de eerste vergadering van het kalenderjaar 2018 af, maar ik wil nog even uw aandacht vragen voor een nieuw initiatief van ons Vlaams Parlement, met name de nieuwe parlementaire televisieomroep. We zijn blij dat na een openbare aanbesteding vanaf deze maand de nieuwe zender vlaamsparlement.tv te zien is op kanaal 42 voor wie naar Telenet kijkt, en binnenkort ook op Proximus, en via internet op de website www.vlaamsparlement.tv. Deze zender zal verslag uitbrengen van de activiteiten hier in het Vlaams Parlement en wordt de enige zender die zich exclusief richt op het Vlaams Parlement en dus vooral op u, Vlaams Parlementsleden.

Mag ik u daarom vragen dat u via uw eigen kanalen, dus ook op sociale media, zo veel mogelijk uw medewerking verleent aan deze zender en dat u ook ruchtbaarheid geeft aan de uitzendingen van vlaamsparlement.tv. We hebben er als parlementaire gemeenschap alle belang bij dat onze activiteiten een zo breed mogelijk publiek bereiken, en de burger heeft er ook alle belang bij dat hij zo goed mogelijk wordt geïnformeerd over onze activiteiten.

Ik dank u voor uw medewerking, en wat ik u vooral toewens – mijnheer Lantmeeters, u hebt me daarstraks terechtgewezen, maar nu is iedereen in de zaal aanwezig –, is een gezond en vooral een politiek vruchtbaar 2018.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 17 januari 2018 om 14 uur.

De vergadering is gesloten.

Ik wens u een behouden thuiskomst.

– De vergadering wordt gesloten om 17.57 uur.

BIJLAGEN

Aanwezigheden**Aanwezig**

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Bart Caron, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Rik Daems, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Herman De Croo, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Ortwin Depoortere, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Michèle Hostekint, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bert Moyaers, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Wouter Vanbesien, Ludo Van Campenhout, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Joris Vandenbroucke, Koen Van den Heuvel, Francesco Vanderjeugd, Anke Van dermeersch, Tine van der Vloet, Orry Van de Wauwer, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Karl Vanlouwe, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Herman Wynants.

Afwezig met kennisgeving

Vera Celis, Andries Gryffroy: ambtsverplichtingen;

Willem-Frederik Schiltz: door het Vlaams Parlement toegestane zending;

Lydia Peeters, Tom Van Grieken: familieverplichtingen;

Jean-Jacques De Gucht, Martine Fournier, Yamila Idrissi, Lies Jans, Els Robeyns, Peter Wouters: gezondheidsredenen.

Afwezig zonder kennisgeving

Mathias De Clercq

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers**Stemming nr.1:****JA-stemmen:**

Björn Anseeuw, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Lode Ceyssens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Herman De Croo, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert

Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Freya Saeys, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Orry Van de Wauwer, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Yasmine Kherbache, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bert Moyaers, Ingrid Pira, Björn Rzoska, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.2:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Lode Ceyssens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Rik Daems, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Herman De Croo, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Michèle Hostekint, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bert Moyaers, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Freya Saeys, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Tine Soens, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Ludo Van Campenhout, Orry Van de Wauwer, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Herman Wynants

Stemming nr.3:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Lode Ceyssens, Sonja Claes, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Herman De Croo, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx,

Michèle Hostekint, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Freya Saeys, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Tine Soens, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Ludo Van Campenhout, Orry Van de Wauwer, Freya Van den Bossche, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Johan Danen, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bert Moyaers, Ingrid Pira, Björn Rzoska, Elke Van den Brandt, Wouter Vanbesien

